

RAPORT ROCZNY 2014
GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.

2014

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

WYBRANE DANE FINANSOWE		w tys. PLN		w tys. EUR		
		za okres :	do 31.12.2014	do 31.12.2013	do 31.12.2014	do 31.12.2013
Dane dotyczące skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A.						
I	Wynik z tytułu odsetek		3 996 822	3 276 560	954 055	778 095
II	Wynik z tytułu prowizji		1 847 761	1 778 556	441 067	422 360
III	Wynik operacyjny		2 638 656	2 498 420	629 856	593 308
IV	Zysk przed opodatkowaniem		2 640 041	2 514 717	630 187	597 178
V	Zysk netto należny udziałowcom BZ WBK S.A.		1 914 711	1 982 328	457 048	470 750
VI	Przepływy pieniężne netto - razem		60 496	2 722 294	14 441	646 472
VII	Aktywa razem		134 501 874	106 059 967	31 556 172	25 573 873
VIII	Zobowiązania wobec banków		8 359 856	6 278 797	1 961 349	1 513 985
IX	Zobowiązania wobec klientów		94 981 809	78 542 982	22 284 168	18 938 798
X	Zobowiązania razem		116 450 180	91 577 024	27 320 972	22 081 651
XI	Kapitały razem		18 051 694	14 482 943	4 235 200	3 492 222
XII	Udziały niekontrolujące		1 520 799	610 855	356 802	147 293
XIII	Zyski udziałowców niesprawujących kontroli		132 581	32 283	31 648	7 666
XIV	Liczba akcji		99 234 534	93 545 089		
XV	Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)		181,91	154,82	42,68	37,33
XVI	Współczynnik wypłacalności *		12,91%	13,92%		
XVII	Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)		19,91	21,24	4,75	5,04
XVIII	Zysk rozdzielony na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)		19,86	21,17	4,74	5,03
XIX	Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)**		**	10,70	**	2,58

* W zakresie adekwatności kapitałowej, od dnia 1 stycznia 2014 r. decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady Organów Nadzoru (EBA) obowiązują przepisy tzw. pakietu CRD IV/CRR składającego się z dwóch części: dyrektywy CDR IV i rozporządzenia CRR. Na dzień 31 grudnia 2014 r. kalkulacja współczynnika kapitałowego uwzględniła fundusze własne oraz całkowity wymóg kapitałowy, wyznaczony przy zastosowaniu metody standardowej dla poszczególnych ryzyk, zgodnie z wymienionymi przepisami.

** Na dzień publikacji niniejszego raportu Zarząd Banku Zachodniego WBK S.A. nie zakończył analizy w zakresie rekomendacji wypłaty dywidendy za rok 2014.

Dla celów ustalenia podstawowych wielkości w EUR zastosowanych w wybranych danych finansowych przyjęto następujące kursy:

- dla pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej – 4,2623 kurs NBP z dnia 31.12.2014 r. oraz 4,1472 kurs NBP z dnia 31.12.2013 r.
- dla pozycji rachunku zysków i strat na 31.12.2014 r. – 4,1893 kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2014 r.; na 31.12.2013 r. – 4,2110 kurs wyliczony jako średnia z kursów NBP, obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca 2013 r.

Na dzień 31.12.2014 r. wartości bilansowe denominowane w walutach obcych przeliczone zostały na złotówki zgodnie z tabelą nr 252/A/NBP/2014 z dnia 31.12.2014 r.

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE
FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ
BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.
ZA 2014 ROK**

2014

Bank Zachodni WBK

 Grupa Santander

Szanowni Państwo,

2014 to był dobry rok - dla Polski i jej gospodarki, a tym samym również dla Banku Zachodniego WBK. Trwający ponad dwa lata proces łączenia był bez wątpienia jedną z najsprawniej przeprowadzonych operacji tego rodzaju w Polsce w ostatnich latach. Już teraz przedstawiany on jest jako benchmark rynkowy i dowód na to, że takie przedsięwzięcia mogą być w naszym kraju podejmowane i skutecznie przeprowadzone z korzyścią dla klienta i banku. Kolejnym kluczowym dla nas wydarzeniem było również włączenie Santander Consumer Banku w struktury Grupy.

Sukces gospodarczy w trudnym otoczeniu

W ciągu ostatniego roku kryzys finansowy w Europie stopniowo zamienił się w debatę o przyszłości strefy euro a także o sposób, w jaki należy dążyć do strukturalnego reformowania europejskiej gospodarki i wspierania jej długookresowego rozwoju. Po zmianie rządu w Grecji pytania te będą aktualne także w roku 2015. Do europejskiej gospodarki powoli wraca ożywienie a rewolucja energetyczna w USA ma pozytywny wpływ na globalne perspektywy wzrostu. Zagrożeniem dla stabilności pozostaje jednak niepewna sytuacja międzynarodowa oraz napięcia geopolityczne.

W roku 2014 rozwój polskiej gospodarki przekroczył oczekiwania i to mimo oddziałujących na nią niekorzystnych czynników. Nie zawiódł motor w postaci popytu wewnętrznego, który przejął rolę eksportu jako stymulatora wzrostu. W tych warunkach za wielki sukces można uznać utrzymanie dynamiki PKB znacząco powyżej poziomu 3 proc. Oscylujący wokół poziomu 1 proc. rok do roku, wzrost gospodarczy w strefie euro i u naszych głównych partnerów gospodarczych oraz lokalne napięcia międzynarodowe, niekorzystnie wpływały na sytuację polskich eksporterów. Dodatkowo niepokoje na rynkach walutowych również osłabiały handel zagraniczny. W tym kontekście cieszy znaczący rozwój polskiego eksportu a także pozytywne tendencje dla kluczowych wskaźników makroekonomicznych, przede wszystkim ponad dziewięcioprocentowy wzrost inwestycji. W drugiej połowie roku dużą uwagę przyciągały znaczne spadki cen surowców, które są dla gospodarki ożywczym impulsem.

Sektor bankowy w wirze zmian

Czynnikiem makroekonomicznym, który bezpośrednio oddziaływał na sektor bankowy, była deflacja, występująca zarówno w strefie euro, jak i w Polsce. Pociągnęła ona za sobą oczekiwane przez rynek obniżki stóp procentowych. W 2015 roku cały sektor finansowy w strefie euro uważnie będzie się przyglądał efektom rozpoczętych w 2014 roku i nabierających coraz większego rozmachu działań Europejskiego Banku Centralnego. Choć w Polsce, w przeciwieństwie do strefy euro i innych rozwiniętych gospodarek, stopy procentowe pozostały na dodatnim poziomie, ich rekordowo niskie wartości są dla banków wyzwaniem. Wymierną konsekwencją obniżek stóp procentowych w naszym kraju było również obniżenie maksymalnego dopuszczalnego oprocentowania pożyczek.

W minionym roku jednym z głównych obciążeń dla przychodów polskich banków był spadek stóp procentowych. Powodował on konieczność głębokiej rewizji dotychczasowych modeli działania. Nie było to jedyne wyzwanie, z którym polskie banki musiały się zmierzyć. Kolejnym było dwukrotne zmniejszenie opłaty interchange, z czego druga obniżka weszła w życie z końcem stycznia 2015. Rekordowe wyniki sektora za cały 2014 rok pokazują jednak, że polskie banki umiejętnie dostosowały się do nowego, bardziej wymagającego otoczenia. Wykazują to także, pomyślne wyniki stress-testów przeprowadzonych przez Komisję Nadzoru Finansowego, które potwierdzają stabilność i bezpieczeństwo kapitałowe polskiego sektora finansowego.

W minionym roku byliśmy również świadkami zgodnej współpracy największych polskich banków przy Polskim Standardzie Płatności. Czego efektem jest wdrożenie ogromnego wspólnego projektu – systemu płatności mobilnych BLIK. Dzięki osiągniętemu porozumieniu banków polscy klienci otrzymali nowoczesny system płatności za pomocą smartfona. Jestem dumny ze znacznego udziału Banku Zachodniego WBK w tym przedsięwzięciu i wierzę, że wprowadzenie tego projektu stanie się symbolem innowacyjności polskiego sektora bankowego a klienci masowo będą korzystać z jego funkcjonalności.

Bank Zachodni WBK liderem efektywności

W 2014 roku Grupa Banku Zachodniego WBK zdecydowanie umocniła swoją pozycję w ścisłej czołówce największych polskich podmiotów finansowych, wykazała lepsze niż przed rokiem wyniki finansowe i zdobyła zaufanie prawie pół miliona nowych klientów. Zysk przed opodatkowaniem wyniósł ponad 2,64 mld złotych, co oznacza wzrost o 5 proc. w stosunku do 2013 roku, uwzględniając wyniki Santander Consumer Banku. W minionym roku wartość aktywów osiągnęła poziom 135 mld złotych, wobec 106 mld złotych rok temu. Szczególnym powodem do dumy jest dla nas to, że pomimo rekordowo niskich stóp procentowych w ostatnim kwartale 2014 udało nam się utrzymać marżę odsetkową netto na poziomie delikatnie wyższym, niż w tym samym okresie 2013 roku. Wynik z tytułu odsetek wzrósł do 4,0 mld złotych, to jest o blisko 22 proc. w porównaniu do poprzedniego roku, natomiast wynik z tytułu prowizji wzrósł do 1,8 mld złotych, to jest o 4 proc. w porównaniu do poprzedniego roku.

W 2014 roku obserwowaliśmy bardzo dynamiczny rozwój naszego portfela kredytowego, który w relacji do poprzedniego roku wzrósł o 27 proc., portfel kredytów detalicznych o 40 proc., natomiast portfel kredytów biznesowych zwiększył się o 15 proc. rok do roku. Jesteśmy dumni z rosnącego portfela kredytów konsumenckich, który uwzględniając kredyty udzielone przez Santander Consumer Bank, zwiększył się niemal dwukrotnie. Osiągnęliśmy również bardzo zadowalający wynik w dziedzinie kredytów dla firm, czego najlepszym dowodem jest 37 proc. przyrost portfela kredytowego Global Banking and Markets, czyli kredytów dla

największych polskich i zagranicznych przedsiębiorstw działających na polskim rynku. W 2014 roku otworzyliśmy w Banku Zachodnim WBK niemal pół miliona nowych, aktywnych kont. Rozszerzyliśmy także naszą ofertę kartową – m.in. o usługę Fast Cash czy program Priority Pass dla VIP-ów. Na koniec roku mieliśmy 968 tys. kart przedpłaconych, 694 tys. kart kredytowych i 3,4 mln kart debetowych.

Tak dynamicznemu wzrostowi portfela kredytowego i rozwoju biznesu towarzyszyło również bardzo silne wzmocnienie bazy depozytowej, która zwiększyła się o 21 proc. rok do roku. Tym samym kontynuowaliśmy politykę zrównoważonego rozwoju biznesowego, polegającą na dynamicznym rozwijaniu działalności biznesowej przy jednoczesnym utrzymywaniu jak najbezpieczniejszej sytuacji płynnościowej oraz aktywnej dyscyplinie kosztowej. Na koniec 2014 roku nasz wskaźnik wypłacalności Tier 1 wynosił 12,5 proc., znacznie powyżej 9 proc. wymaganych przez KNF i 0,9 p.p. wyższy niż rok temu. Natomiast współczynnik adekwatności kapitałowej był na poziomie 12,9 proc., nadal powyżej minimalnego poziomu wymaganego przez KNF. W zeszłym roku Bank Zachodni WBK pozostawał ponadto jednym z najefektywniejszych banków w Polsce, o czym świadczy jeden z najwyższych w sektorze wskaźników zwrotu na kapitale własnym.

Bank społecznie odpowiedzialny

Pamiętamy, że Bank Zachodni WBK to nie tylko usługi finansowe, lecz także wkład w otoczenie, w którym funkcjonuje. Za duży sukces uznajemy kampanię „Tu mieszkam, tu zmieniam”, przeprowadzoną w drugiej połowie 2014 roku, w ramach której sfinansowaliśmy ponad 3 tysiące lokalnych projektów. W 2014 roku, podobnie jak w latach poprzednich, Bank Zachodni WBK aktywnie przyczyniał się nie tylko do rozwoju polskiej gospodarki, ale także polskiego społeczeństwa i kultury. Dobrym przykładem jest działalność Santander Universidades, w którego ramach wspieramy polską edukację. W minionym roku powiększyliśmy liczbę naszych uczelni partnerskich i wydaliśmy prawie 40 tysięcy Smartcard – legitymacji studenckich z funkcją płatniczą. Wierzymy, że wiedza jest kluczem do budowy efektywnej gospodarki i odpowiedzialnego społeczeństwa, dlatego chętnie pomagamy studentom w zdobywaniu nowych doświadczeń, patronujemy współpracy nauki i biznesu oraz sami bierzemy udział w takim partnerstwie.

Multikanalowy, nowoczesny bank

Dobre wyniki osiągnięte w tym roku są przede wszystkim efektem zaufania klientów, które zdobyliśmy dzięki wysokiemu poziomowi obsługi. Z tego powodu wciąż rozwijamy usługi bankowości elektronicznej czy wielokrotnie nagradzaną aplikację mobilną BZWBK24, której liczba aktywnych użytkowników już podwoiła się i wynosi już niemal pół miliona klientów. Dla zapewnienia najwyższej jakości świadczonych usług konsekwentnie wdrażamy program Bank Nowej Generacji. W ten sposób tworzymy nowoczesny bank. Te liczne sukcesy Banku Zachodniego WBK cieszą jeszcze bardziej, kiedy patrzymy na nie przez pryzmat nie tylko minionego roku ale i przyszłych celów na rok 2015. Przed nami nowe wyzwania, które mają pokazać, że nasz bank to bank zadowolonych klientów i pracujących z pasją ludzi.

Mateusz Morawiecki

Prezes Zarządu

SPIS TREŚCI

Skonsolidowany rachunek zysków i strat	8
Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów.....	8
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej.....	9
Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych.....	10
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych	11
Noty objaśniające do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
1. Informacja ogólna o emitencji	12
2. Zasady sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego	15
3. Sprawozdawczość według segmentów biznesowych.....	33
4. Zarządzanie ryzykiem.....	37
5. Zarządzanie kapitałem.....	63
6. Wynik z tytułu odsetek	65
7. Wynik z tytułu prowizji	66
8. Przychody z tytułu dywidend.....	66
9. Wynik handlowy i rewaluacja	67
10. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	67
11. Pozostałe przychody operacyjne	67
12. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych.....	68
13. Koszty pracownicze.....	68
14. Koszty działania banku	69
15. Pozostałe koszty operacyjne	69
16. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	70
17. Zysk na akcję	70
18. Gotówka i operacje z bankami centralnymi	71
19. Należności od banków	71
20. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	72
21. Pochodne instrumenty zabezpieczające.....	73
22. Należności od klientów	74
23. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	75
24. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności	76
25. Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia.....	76
26. Wartości niematerialne	80
27. Rzeczowy majątek trwały.....	82
28. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	84
29. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	84
30. Pozostałe aktywa.....	85
31. Zobowiązania wobec banków	85
32. Zobowiązania wobec klientów.....	85
33. Zobowiązania podporządkowane.....	86
34. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych.....	87
35. Pozostałe pasywa.....	88
36. Kapitał akcyjny	90
37. Pozostałe kapitały.....	92
38. Kapitał z aktualizacji wyceny	92
39. Rachunkowość zabezpieczeń.....	93
40. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży	94
41. Wartość godziwa.....	95
42. Zobowiązania warunkowe	97
43. Aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie	98
44. Leasing finansowy i operacyjny	98
45. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa.....	100
46. Podmioty powiązane	100
47. Informacje o liczbie oraz wartościach wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych.....	104

48.	Włączenie Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. w struktury Banku Zachodniego WBK S.A.	104
49.	Przejęcie kontroli nad Santander Consumer Bank S.A.	105
50.	Przejęcie kontroli nad spółkami BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.	107
51.	Połączenie Banku Zachodniego WBK S.A. oraz Kredyt Banku S.A.	108
52.	Nabycia, sprzedaże i likwidacje podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć	109
53.	Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego	110
54.	Świadczenia na rzecz pracowników	111
55.	Program motywacyjny w formie akcji	114
56.	Informacje o zatrudnieniu	116
57.	Dywidenda na akcję	116

w tys. zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	za okres:	01.01.2014 31.12.2014	01.01.2013 31.12.2013
Przychody odsetkowe		5 723 043	5 215 203
Koszty odsetkowe		(1 726 221)	(1 938 643)
Wynik z tytułu odsetek	Nota 6	3 996 822	3 276 560
Przychody prowizyjne		2 211 332	2 089 422
Koszty prowizyjne		(363 571)	(310 866)
Wynik z tytułu prowizji	Nota 7	1 847 761	1 778 556
Przychody z tytułu dywidend	Nota 8	80 229	58 738
Zyski (straty) netto na udziałach w podmiotach powiązanych	Noty 49-51	10 602	418 692
Wynik handlowy i rewaluacja	Nota 9	101 043	186 114
Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	Nota 10	225 552	297 594
Pozostałe przychody operacyjne	Nota 11	317 034	73 545
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	Nota 12	(836 555)	(729 301)
Koszty operacyjne w tym:		(3 103 832)	(2 862 078)
<i>Koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	Noty 13, 14	(2 719 479)	(2 607 613)
<i>Amortyzacja</i>		(308 022)	(219 321)
<i>Pozostałe koszty operacyjne</i>	Nota 15	(76 331)	(35 144)
Wynik operacyjny		2 638 656	2 498 420
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności		1 385	16 297
Zysk przed opodatkowaniem		2 640 041	2 514 717
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego	Nota 16	(592 749)	(500 106)
Skonsolidowany zysk za okres		2 047 292	2 014 611
w tym:			
<i>zysk należny udziałowcom BZ WBK S.A.</i>		1 914 711	1 982 328
<i>zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli</i>		132 581	32 283
Zysk na akcję	Nota 17		
Podstawowy (zł/akcja)		19,91	21,24
Rozwodniony (zł/akcja)		19,86	21,17

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	za okres:	01.01.2014 31.12.2014	01.01.2013 31.12.2013
Skonsolidowany zysk za okres		2 047 292	2 014 611
Pozostałe całkowite dochody netto, które mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:		256 216	(169 702)
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		488 423	(165 896)
<i>w tym podatek odroczoney</i>		(92 800)	31 520
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne		(172 108)	(43 611)
<i>w tym podatek odroczoney</i>		32 701	8 285
Pozostałe całkowite dochody netto, które nie mogą zostać przeniesione do wyniku finansowego:		(11 670)	6 215
Rezerwa na odprawy emerytalne-zyski/straty aktuarialne		(14 408)	7 673
<i>w tym podatek odroczoney</i>		2 738	(1 458)
Pozostałe całkowite dochody netto, razem		244 546	(163 487)
CAŁKOWITY DOCHÓD ZA OKRES SPRAWOZDAWCZY		2 291 838	1 851 124
Dochód całkowity ogółem przypadający:			
<i>Udziałowcom BZ WBK S.A.</i>		2 157 350	1 818 835
<i>Udziałowcom niesprawującym kontroli</i>		134 488	32 289

Noty przedstawione na stronach 12 - 116 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

	na dzień:	31.12.2014	31.12.2013
AKTYWA			
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	Nota 18	6 806 521	5 149 686
Należności od banków	Nota 19	2 523 063	2 212 704
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 20	5 238 741	2 344 901
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 21	238 889	321 956
Należności od klientów	Nota 22	85 820 571	68 132 143
Inwestycyjne aktywa finansowe	Noty 23, 24	27 057 093	22 090 764
Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	Nota 25	42 792	63 444
Wartości niematerialne	Nota 26	505 385	506 792
Wartość firmy	Noty 50,51	2 542 325	2 542 325
Rzeczowy majątek trwały	Nota 27	756 950	632 642
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	Nota 28	1 181 610	476 430
Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	Nota 29	1 378	3 503
Nieruchomości inwestycyjne		-	14 166
Pozostałe aktywa	Nota 30	1 786 556	1 568 511
Aktywa razem		134 501 874	106 059 967
PASYWA			
Zobowiązania wobec banków	Nota 31	8 359 856	6 278 797
Pochodne instrumenty zabezpieczające	Nota 21	1 258 224	367 524
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	Nota 20	2 781 680	1 277 162
Zobowiązania wobec klientów	Nota 32	94 981 809	78 542 982
Zobowiązania podporządkowane	Nota 33	1 539 967	1 384 719
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Nota 34	3 373 374	500 645
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		624 189	100 983
Pozostałe pasywa	Nota 35	3 531 081	3 124 212
Zobowiązania razem		116 450 180	91 577 024
Kapitały			
Kapitały własne należne udziałowcom BZ WBK S.A.		16 530 895	13 872 088
Kapitał akcyjny	Nota 36	992 345	935 451
Pozostałe kapitały	Nota 37	12 309 424	10 115 745
Kapitał z aktualizacji wyceny	Nota 38	951 546	708 907
Zyski zatrzymane		362 869	129 657
Wynik roku bieżącego		1 914 711	1 982 328
Udziały niekontrolujące		1 520 799	610 855
Kapitały razem		18 051 694	14 482 943
Pasywa razem		134 501 874	106 059 967

Noty przedstawione na stronach 12 - 116 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Udziały niekontrolujące	Razem
Nota	36	37	38			
Kapitały według stanu na 31.12.2013	935 451	10 115 745	708 907	2 111 985	610 855	14 482 943
Całkowite dochody razem, które mogą być przeniesione do wyniku finansowego	-	-	254 309	1 914 711	134 488	2 303 508
Całkowite dochody razem, które nie mogą być przeniesione do wyniku finansowego	-	-	(11 670)	-	-	(11 670)
Emisja akcji	56 894	2 102 575	-	-	-	2 159 469
Korekta kapitałów własnych z tytułu przejęcia kontroli nad Santander Consumer Bank	-	(663 825)	-	-	995 059	331 234
Odpis na pozostałe kapitały	-	750 915	-	(750 915)	-	-
Wycena płatności w formie akcji	-	6 846	-	-	-	6 846
Korekta kapitałów wynikająca z tytułu włączenia Domu Maklerskiego w strukturę BZ WBK S.A.	-	(2 832)	-	2 832	-	-
Inne	-	-	-	(101)	-	(101)
Dywidendy	-	-	-	(1 000 932)	(219 603)	(1 220 535)
Stan na 31.12.2014	992 345	12 309 424	951 546	2 277 580	1 520 799	18 051 694

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 951 546 tys. zł znajduje się: wycena dłużnych papierów wartościowych w wysokości 493 867 tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 571 335 tys. zł, wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w kwocie (108 201) tys. zł oraz stan rezerwy na odprawy emerytalne - skumulowana strata aktuarialna w kwocie (5 455) tys. zł.

* Szczegółowe informacje na temat emisji akcji zostały zawarte w nocie 36.

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	Kapitał akcyjny	Pozostałe kapitały	Kapitał z aktualizacji wyceny	Zyski zatrzymane oraz wynik roku bieżącego	Udziały niekontrolujące	Razem
Nota	36	37	38			
Kapitały według stanu na 31.12.2012	746 376	5 704 680	872 400	1 560 911	93 347	8 977 714
Całkowite dochody razem, które mogą być przeniesione do wyniku finansowego	-	-	(169 708)	1 982 328	32 289	1 844 909
Całkowite dochody razem, które nie mogą być przeniesione do wyniku finansowego	-	-	6 215	-	-	6 215
Emisja akcji	189 075	4 354 766	-	-	-	4 543 841
Odpis na pozostałe kapitały	-	720 311	-	(720 311)	-	-
Odpis na dywidendy za 2012 rok	-	-	-	(710 943)	(40 421)	(751 364)
Korekta z tytułu zobowiązania do odkupu udziałów w jednostkach zależnych	-	(684 289)	-	-	-	(684 289)
Wycena płatności w formie akcji	-	20 287	-	-	-	20 287
Udziały mniejszości rozpoznane w wyniku akwizycji	-	-	-	-	525 640	525 640
Inne	-	(10)	-	-	-	(10)
Stan na 31.12.2013	935 451	10 115 745	708 907	2 111 985	610 855	14 482 943

W saldzie kapitału z aktualizacji wyceny w wysokości 708 907 tys. zł znajduje się: wycena dłużnych papierów wartościowych w wysokości 102 744 tys. zł, wycena kapitałowych papierów wartościowych w wysokości 567 982 tys. zł, wycena z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych w kwocie 31 966 tys. zł. oraz rezerwa na odprawy emerytalne – zyski aktuarialne w kwocie 6 215 tys. zł

Noty przedstawione na stronach 12-116 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych

	za okres:	31.12.2014	31.12.2013
Zysk przed opodatkowaniem		2 640 041	2 514 717
Korekty razem:			
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności		(1 385)	(16 297)
Amortyzacja		308 022	219 321
Odpisy z tytułu (odwrócenia) utraty wartości		14 028	2 468
Zyski/Straty z tytułu różnic kursowych		(493)	(6 135)
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej		(244 697)	(298 573)
		2 715 516	2 415 501
Zmiany:			
Stanu rezerw		(30 308)	(19 053)
Stanu aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu		(415 159)	(734 266)
Stanu należności od banków		(404 211)	(615 142)
Stanu należności od klientów		(5 809 053)	(278 348)
Stanu zobowiązań wobec banków		(124 276)	(376 094)
Stanu zobowiązań wobec klientów		9 322 696	465 283
Stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		(171 366)	-
Stanu pozostałych aktywów i pasywów		(272 828)	(362 754)
		2 095 495	(1 920 374)
Odsetki i opłaty wyłączane z działalności operacyjnej		353 104	232 090
Dywidendy otrzymane		(80 278)	(58 738)
Podatek dochodowy zapłacony		(567 112)	(401 835)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		4 516 725	266 644
Wpływy		252 427 064	216 612 615
Zbycie udziałów w podmiotach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach		2 592	-
Zbycie/zapadalność inwestycyjnych aktywów finansowych		252 318 165	216 548 514
Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego		26 029	5 363
Dywidendy otrzymane		80 278	58 738
Wydatki		(257 000 117)	(213 201 832)
Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych		(256 692 323)	(213 028 023)
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowego majątku trwałego		(307 794)	(173 809)
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(4 573 053)	3 410 783
Wpływy		2 729 755	543 535
Emisja dłużnych papierów wartościowych		1 955 600	500 645
Zaciągnięcia kredytów, pożyczek długoterminowych		771 100	42 890
Wpływy netto z emisji akcji i dopłat do kapitału		3 055	-
Wydatki		(2 612 931)	(1 498 668)
Wykup dłużnych papierów wartościowych		(902 863)	-
Splaty kredytów długoterminowych		(194 952)	(580 416)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli		(1 220 537)	(751 364)
Inne wydatki finansowe		(294 579)	(166 888)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		116 824	(955 133)
Przepływy pieniężne netto - razem		60 496	2 722 294
Środki pieniężne na początek okresu		12 300 487	7 704 551
Środki pieniężne nabyte w wyniku objęcia kontroli/połączenia jednostek gospodarczych		1 169 992	1 873 641
Środki pieniężne na koniec okresu *		13 530 975	12 300 486

*Instrumenty stanowiące środki pieniężne zostały zaprezentowane w nocie 45.

Noty przedstawione na stronach 12-116 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Noty objaśniające do rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacja ogólna o emitencie

Bank Zachodni WBK S.A. jest bankiem mającym siedzibę w Polsce: 50-950 Wrocław, Rynek 9/11, NIP 896-000-56-73, REGON 930041341, zarejestrowanym w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z numerem KRS: 0000008723.

Skonsolidowane sprawozdanie Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. zawiera dane Banku oraz jego jednostek zależnych (razem zwanych Grupą) oraz udziały w jednostkach stowarzyszonych.

Bezpośrednią jednostką dominującą dla Banku Zachodniego WBK S.A. jest Banco Santander S.A. z siedzibą w Santander w Hiszpanii.

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. oferuje szeroki zakres usług bankowych w obrocie krajowym i na międzybankowych rynkach zagranicznych, dla osób fizycznych i prawnych. Dodatkowo prowadzi również usługi:

- pośrednictwa obrotu papierami wartościowymi,
- leasingu,
- faktoringu,
- zarządzania aktywami/funduszami,
- dystrybucji usług ubezpieczeniowych,
- handlu akcjami i udziałami spółek prawa handlowego,
- działalności maklerskiej.

W skład Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. wchodzi następujące podmioty zależne i stowarzyszone:

w tys. zł

Podmioty zależne:

Podmioty zależne	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2014	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2013
1. BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	Poznań	100	100
2. BZ WBK Faktor Sp. z o.o.	Warszawa	100% głosów należy do BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	100% głosów należy do BZ WBK Finanse Sp. z o.o.
3. BZ WBK Leasing S.A.	Poznań	100% głosów należy do BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	100% głosów należy do BZ WBK Finanse Sp. z o.o.
4. BZ WBK Lease S.A. ¹⁾	Warszawa	100% głosów należy do BZ WBK Finanse Sp. z o.o.	100% głosów należy do BZ WBK Finanse Sp. z o.o.
5. Lizar Sp. z o.o. ²⁾	Warszawa	100% głosów należy do BZ WBK Lease S.A.	100% głosów należy do Kredyt Lease S.A.
6. BFI Serwis Sp. z o.o. w likwidacji ³⁾	Warszawa	-	100
7. BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.	Poznań	100	100
8. Dom Maklerski BZ WBK S.A. ⁴⁾	Poznań	-	99,99
9. Giełdokracja Sp. z o.o. ⁴⁾	Poznań	100	-
10. BZ WBK Nieruchomości S.A.	Poznań	99,99	99,99
11. BZ WBK Asset Management S.A. ⁵⁾	Poznań	50	50
12. BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	Poznań	100% głosów należy do BZ WBK Asset Management S.A.	100% głosów należy do BZ WBK Asset Management S.A.
13. BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. ⁶⁾	Poznań	66	66
14. BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. ⁶⁾	Poznań	66	66
15. Santander Consumer Bank S.A. ⁷⁾	Wrocław	66,67	-
16. Santander Consumer Finanse S.A.	Wrocław	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.	-
17. Santander Consumer Multirent Sp. z o.o.	Wrocław	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.	-
18. AKB Marketing Services Sp. z o.o.	Poznań	100% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.	-
19. S.C. Poland Auto 2014-1 Limited ⁸⁾	Dublin	0% głosów należy do Santander Consumer Bank S.A.	-

¹⁾ Z dniem 31 stycznia 2014 roku spółka zależna Banku Zachodniego WBK S.A. Kredyt Lease S.A. zmieniła swoją nazwę na BZ WBK Lease S.A.. Wszelkie pozostałe dane identyfikacyjne Spółki, w tym adres siedziby, numer NIP, REGON oraz numer KRS pozostały bez zmian.

²⁾ Lizar Sp. z o.o. – jednostka zależna nie objęta konsolidacją z BZ WBK S.A., ze względu na nieistotność zakresu prowadzonej działalności operacyjnej oraz danych finansowych

³⁾ W listopadzie 2014 r. została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego, Spółka „BFI Serwis” Sp. z o.o. (spółka zależna BZ WBK S.A.).

⁴⁾ Włączenie Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. w struktury Banku Zachodniego WBK S.A. zostało szczegółowo opisane w nocie 48.

w tys. zł

- 5) Na dzień 31.12.2014 r. Bank Zachodni WBK S.A. był współwłaścicielem spółki BZ WBK Asset Management S.A. razem z Banco Santander S.A. Obaj właściciele wchodzić w skład Grupy Santander i posiadają po 50% udziału w kapitale zakładowym spółki. W praktyce, Bank Zachodni WBK S.A. sprawuje kontrolę nad spółką oraz jej podmiotem zależnym BZ WBK Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., ponieważ za jego pośrednictwem Banco Santander S.A. realizuje swoją politykę w Polsce. W związku z powyższym, spółka traktowana jest jako zależna.
- 6) Szczegółowe informacje na temat przejęcia kontroli nad spółkami BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. zostały opisane w notcie 50.
- 7) W dniu 1 lipca 2014 r. Bank Zachodni WBK objął kontrolę nad Grupą Kapitałową Santander Consumer Bank S.A. („Grupa SCB”).
- 8) SC Poland Auto 2014-1 Limited spółka celowa do przeprowadzenia sekurytyzacji części portfela kredytowego, w której udziałowcami są zagraniczne osoby fizyczne niepowiązane z Grupą; spółka kontrolowana przez Santander Consumer Bank, w związku ze spełnieniem warunków kontroli zawartych w MSSF 10.7.

W dniu 1 lipca 2014 r. Bank Zachodni WBK S.A. objął kontrolę nad Santander Consumer Bank S.A. i pośrednio jego spółkami zależnymi.

Przedmiotem działalności Santander Consumer Banku jest m.in.:

- otwieranie i prowadzenie rachunków bankowych,
- przyjmowanie wkładów oszczędnościowych i lokat terminowych,
- przeprowadzanie rozliczeń pieniężnych,
- udzielanie i zaciąganie kredytów i pożyczek pieniężnych,
- przyjmowanie i dokonywanie lokat w bankach i innych instytucjach finansowych krajowych i zagranicznych,
- udzielanie gwarancji bankowych oraz przyjmowanie poręczeń i gwarancji bankowych,
- prowadzenie doradztwa finansowego i inwestycyjnego oraz świadczenie usług agencyjnych i przedstawicielskich w zakresie działania Banku,
- skupowanie, sprzedawanie oraz pośredniczenie w zakresie obrotu wierzytelnościami,
- nabywanie i posiadanie akcji, udziałów, obligacji, a także innego rodzaju praw i papierów wartościowych emitowanych przez spółki i inne osoby prawne, koordynowanie i zarządzanie działalnością takich spółek i innych osób prawnych,
- zakładanie lub udzielanie pomocy w zakładaniu spółek lub innych osób prawnych, których powstanie zostanie uznane za leżące w interesie banku, jak również obejmowanie lub nabywanie w innej formie udziałów, akcji lub papierów wartościowych emitowanych przez te spółki lub osoby prawne,
- dokonywanie operacji natychmiastowych i terminowych, a także innych operacji derywatami.

Natomiast w przypadku spółek zależnych Santander Consumer Bank S.A. dodatkowo:

- AKB Marketing Services Sp. z o.o. - działalność pomocnicza usług bankowych,
- Santander Consumer Multirent Sp. z o.o. - działalność leasingowa (leasing finansowy i operacyjny),
- Santander Consumer Finance S.A. - podstawową działalnością Spółki jest inwestowanie nadwyżek środków pieniężnych oraz współpraca z Bankiem Zachodnim WBK S.A. oraz Wartą S.A. w zakresie pośrednictwa finansowego,
- S.C. Poland Auto 2014-1 Limited - spółka specjalnego przeznaczenia - podmiot powołany do przeprowadzenia transakcji sekurytyzacji.

Podmioty stowarzyszone:

Podmioty stowarzyszone	Siedziba	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2014	Udział [%] w liczbie głosów na WZA na dzień 31.12.2013
1. POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	Szczecin	50	50
2. Metrohouse S.A. ¹⁾ *	Warszawa	-	21,23
3. Metrohouse Franchise S.A. ¹⁾ *	Warszawa	20,13	-
4. Krynicki Recykling S.A. ²⁾	Warszawa	19,96	22,32

¹⁾ Szczegółowe informacje na temat rejestracji spółki Metrohouse Franchise S.A. zostały opisane w notcie 52.

²⁾ W dniu 9 grudnia 2014 r. rozliczono zawarte na rynku regulowanym transakcje sprzedaży 320 000 akcji zwykłych na okaziciela Krynicki Recykling S.A., w wyniku których spółka zależna BZ WBK Inwestycje posiada obecnie 3 332 648 akcji Spółki, stanowiących 19,96% udziału w kapitale Spółki. Tym samym na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka Krynicki Recykling S.A. nie jest już podmiotem stowarzyszonym z BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.

w tys. zł

* Spółki są spółkami stowarzyszonymi spółki zależnej BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o., wycenianymi w sprawozdaniu metodą praw własności. Nabycie akcji spółek nastąpiło w ramach budowania portfela inwestycji własnych o charakterze pre-IPO.

2. Zasady sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy BZ WBK S.A. za okres obrotowy zakończony 31 grudnia 2014 zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

Zmiany zasad rachunkowości

Grupa Kapitałowa zastosowała takie same zasady rachunkowości, jak przy sporządzaniu Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2013.

Porównywalność z wynikami poprzednich okresów

Nie dokonano istotnych zmian prezentacyjnych danych finansowych w okresach porównywalnych.

W dniu 1 lipca 2014 r. Bank Zachodni WBK S.A. objął kontrolę nad Grupą Kapitałową Santander Consumer Bank S.A. („Grupa SCB”). Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. jest pierwszym raportem finansowym sporządzonym po objęciu kontroli nad ww. podmiotami a dane za poprzednie okresy sprawozdawcze pochodzą ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. sprzed objęcia kontroli. Objęcie kontroli stanowi podstawowe wyjaśnienie dla wzrostu dynamiki zmian powstałych w poszczególnych pozycjach finansowych oraz rachunku zysków i strat w ujęciu rok do roku.

Sprawozdanie finansowe Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. za 2014 r. jest pierwszym sprawozdaniem sporządzonym po włączeniu Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. w struktury Banku Zachodniego. Inkorporacja Biura Maklerskiego nie ma wpływu na porównywalność danych skonsolidowanych Grupy Kapitałowej, lecz w wyniku przeprowadzenia tej operacji wybrane pozycje sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK SA prezentowane w aktualnym okresie sprawozdawczym nie są porównywalne w stosunku do lat ubiegłych. Szczegóły połączenia zostały opisane w nocie 48.

Zmiany wartości szacunkowych

W porównaniu ze sprawozdaniem skonsolidowanym Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. za 2013 r., w 2014 r. nie dokonano istotnych zmian w wartościach szacunkowych.

w tys. zł

Nowe standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które mogą mieć zastosowanie w Grupie BZ WBK, a nie są jeszcze obowiązujące i nie zostały wcześniej wprowadzone

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący w Unii Europejskiej od	Wpływ na Grupę BZ WBK
Interpretacja KIMSF 21: Opłaty	Interpretacja określa, kiedy należy ujmować zobowiązania do uiszczenia opłat – innych niż podatek dochodowy – nałożonych przez Rząd.	Zmieniony KIMSF 21 ma mieć zastosowanie do rocznych okresów rozpoczynających się po 17 czerwca 2014	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 9 Instrumenty finansowe. Zmiany do MSSF 9	Zmiana klasyfikacji i wyceny - zastąpienie aktualnie obowiązujących kategorii instrumentów finansowych dwoma kategoriami wyceny: zamortyzowany koszt i wartość godziwa. Zmiany w rachunkowości zabezpieczeń.	1 stycznia 2018 (data jest wstępnie rozważana przez RMSR jako nowa data obowiązywania standardu)	Grupa nie ukończyła analizy zmian do MSSF 9.
MSR 19 Świadczenia pracownicze - poprawka	Poprawka ma zastosowanie do składek na programy określonych świadczeń wnoszonych przez pracowników lub strony trzecie. Celem tej zmiany jest uproszczenie zasad rachunkowości dotyczących składek niezależnych od okresu zatrudnienia.	1 stycznia 2015	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 27 „Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych”	Zmiana umożliwi jednostkom stosowanie metody praw własności jako jednej z opcjonalnych metod ujmowania inwestycji w jednostkach zależnych, współkontrolowanych i stowarzyszonych w ich jednostkowych sprawozdaniach finansowych.	1 stycznia 2016	Zmiana nie będzie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Doroczne poprawki do MSSF cykl 2010-2012	Poprawki dotyczą: <ul style="list-style-type: none"> • MSSF 2 Pojęcia „ warunków nabycia uprawnień”; • MSSF 3 zapłaty warunkowe przy łączeniu jednostek; • MSSF 8 grupowanie segmentów operacyjnych oraz uzgadnianie sumy aktywów segmentów sprawozdawczych z aktywami jednostki; • MSSF 13 należności i zobowiązania krótkoterminowe; • MSR 7 odsetki kapitalizowane; • MSR16/MSR 38 aktualizacja – metoda proporcjonalna; • MSR 24 kadra zarządzająca. 	1 stycznia 2015	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Doroczne poprawki do MSSF cykl 2011-2013	Poprawki dotyczą : <ul style="list-style-type: none"> • MSSF 3 zakres wyjątków dla joint ventures; • MSSF 13 Zakres punktu 52 (portfel wyjątków); • MSR 40 Wyjaśnienie powiązania MSSF 3 z MSR 40 przy klasyfikacji nieruchomości jako nieruchomości inwestycyjne i nieruchomości zajmowane przez właściciela. 	1 stycznia 2015	Zmiana nie ma istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Nowelizacja MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne	Zmiana wprowadza nowe dodatkowe wytyczne w sprawie sposobu wykazywania nabycia udziałów we wspólnej działalności gospodarczej. Określa sposób księgowania takiego nabycia.	1 stycznia 2016	Grupa nie ukończyła analizy zmian.
Nowelizacja MSR 16 i MSR 38	Nowelizacja MSR 16 i MSR 38 ustanawia zasadę „ konsumowania korzyści ekonomicznych” w odniesieniu do ujmowania amortyzacji. RMSR wyjaśniła, że metoda oparta o przychody generowane z działalności nie powinna być stosowana do naliczania amortyzacji.	1 stycznia 2016	Grupa nie ukończyła analizy zmian.
Nowelizacja MSSF 14	Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe.	1 stycznia 2016	Grupa nie ukończyła analizy zmian.
Nowelizacja MSSF 15	Przychody z umów z klientami.	1 stycznia 2017	Grupa nie ukończyła analizy zmian.

w tys. zł

Standardy i interpretacje oraz zmiany do standardów lub interpretacji, które zostały po raz pierwszy zastosowane w roku obrotowym 2014

MSSF	Charakter zmian	Obowiązujący w Unii Europejskiej od	Wpływ na Grupę BZ WBK
MSR 32 Instrumenty finansowe: Prezentacja	Określa zasady dotyczące nettowania instrumentów finansowych.	1 stycznia 2014	Grupa dokonała analizy zmian do MSR 32. Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSSF 10 Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe – zmiany	Zmiana precyzuje wytyczne przejścia na MSSF 10, a także zapewnia dodatkowe wytyczne dotyczące zwolnienia z wprowadzenia MSSF 10, 11 i 12.	1 stycznia 2014	Grupa dokonała analizy zmian do MSSF 10. Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
Jednostki inwestycyjne (zmiany do MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27)	Zmiana dotyczy wyłączenia z konsolidacji "jednostek inwestycyjnych" takich jak niektóre fundusze inwestycyjne.	1 stycznia 2014	Grupa dokonała analizy zmian. Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 36 „Utrata wartości aktywów” - zmiany	Zmiana MSR 36 dotyczy modyfikacji wymogów ujawnienia informacji dotyczących pomiaru wartości odzyskiwanej aktywów niefinansowych z utratą wartości i jest konsekwencją zmian do MSSF 13.	1 stycznia 2014	Grupa dokonała analizy zmian do MSR 36. Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.
MSR 39 "Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena" - poprawka	Poprawka dotyczy możliwości kontynuowania rachunkowości zabezpieczeń w sytuacji wprowadzenia nowacji rozliczeniowej pochodnego instrumentu finansowego.	1 stycznia 2014	Zmiana nie miała istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe.

Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Zasady rachunkowości przedstawione poniżej, zostały zastosowane dla wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Zasady rachunkowości zostały zastosowane jednolicie przez poszczególne jednostki Grupy.

Zasady rachunkowości

Zastosowanie szacunków

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów.

Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł.

Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

w tys. zł

Najistotniejsze szacunki dokonywane przez Grupę

Utrata wartości należności kredytowych

Szacowanie potencjalnej wartości strat kredytowych jest zawsze obarczone niepewnością i zależy pod względem ryzyka kredytowego od wielu czynników, w tym historycznych trendów w zakresie strat kredytowych, klasyfikacji należności, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach, wobec których Grupa BZ WBK ma zaangażowanie oraz innych czynników zewnętrznych, w tym wymagań prawnych i regulacyjnych. Na kredyty zagrożone tworzone są rezerwy, jeśli w ocenie kierownictwa szacowana spłata możliwa do uzyskania od dłużnika, łącznie z wartością posiadanych zabezpieczeń, może być niższa od kwoty pozostałej do spłaty ekspozycji. Wartość rezerw wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy BZ WBK ma na celu pokrycie różnicy pomiędzy wartością bilansową aktywów a wartością bieżącą szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej dla tych aktywów.

Proces identyfikacji kredytów, które wymagają utworzenia rezerw opiera się na kilku niezależnych poziomach weryfikacji. Jakość portfela należności kredytowych oraz rezerwy kredytowe są regularnie monitorowane na poziomie centralnym. W całej Grupie istnieje jednolity system klasyfikacji należności na podstawie ustalonych kryteriów, a jego kluczowym celem jest wczesna identyfikacja zagrożonych kredytów, umożliwiającą odpowiednio szybkie podjęcie działań naprawczych. System klasyfikacji kredytowej odgrywa kluczową rolę przy ustalaniu poziomu rezerw w Grupie BZ WBK; na jego podstawie rozpoczynany jest proces, którego efektem jest utworzenie rezerwy dla poszczególnych zaangażowań cechujących się ryzykiem braku spłaty.

Analiza utraty wartości jest przeprowadzana:

- w odniesieniu do indywidualnych ekspozycji kredytowych stanowiących istotne pozycje sprawozdawcze, dla których zidentyfikowano przesłanki utraty wartości oraz objętych klasyfikacją Klientów Global Banking & Markets, komercyjnych, property i samorządów lokalnych, jak również istotnych ekspozycji detalicznych (analiza indywidualna)
- w odniesieniu do portfela ekspozycji kredytowych, które indywidualnie nie są istotne (analiza portfelowa) lub są indywidualnie istotne ale bez zidentyfikowanych przesłanek utraty wartości.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości aktywów innych niż aktywa finansowe

Wycena aktywów trwałych Grupy jest weryfikowana na koniec okresu sprawozdawczego w celu określenia, czy zaistniały przesłanki dokonania odpisu aktualizacyjnego z tytułu utraty wartości. Jeżeli istnieje taka przesłanka, należy określić wartość odzyskiwalną aktywów.

Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany, jeżeli wartość księgowa aktywa przekracza wartość odzyskiwalną. Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości jest ujmowany w rachunku zysków i strat.

W przypadku pozostałych należności odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości tworzy się do wysokości oszacowanych kwot możliwych do uzyskania, a dla pozostałych należności długoterminowych również z uwzględnieniem dyskontowania.

Aktywa do zbycia wycenia się według mniejszej z dwóch wartości: wartości bilansowej lub oszacowanej wartości godziwej pomniejszonej o oszacowane koszty sprzedaży.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Niektóre instrumenty finansowe Grupy są wykazywane według wartości godziwej. Są to m.in. wszystkie instrumenty pochodne, pozostałe aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej poprzez rachunek zysków i strat oraz papiery wartościowe sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży. Instrumenty finansowe są wyceniane poprzez odniesienie do obowiązujących cen rynkowych dla danego instrumentu lub poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu wyceny. W przypadku, gdy wartość godziwa jest obliczana z wykorzystaniem modeli wyceny dla rynków finansowych, zgodnie z wykorzystywaną metodologią wlicza się szacowane przepływy pieniężne z danego kontraktu, a następnie dyskontuje się je do wartości bieżącej. Modele te opierają się na niezależnie określanych parametrach rynkowych, np. krzywych stóp procentowych, cenach papierów wartościowych i towarów, zmienności kwotowań cen opcji oraz kursów walutowych. Większość parametrów rynkowych ustalana jest na podstawie kwotowań lub wynika z cen instrumentów finansowych.

Dla instrumentów finansowych, których wartość bilansowa oparta jest na obowiązujących cenach lub modelach wyceny, w uzasadnionych przypadkach Grupa bierze pod uwagę konieczność rozpoznania dodatkowej korekty do wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Inne wartości szacunkowe

Rezerwy związane ze świadczeniami pracowniczymi po okresie zatrudnienia tj. rezerwy na odprawy emerytalne są wyceniane metodą aktuarialną. Wycena aktuarialna tych rezerw jest aktualizowana nie rzadziej niż raz w roku.

w tys. zł

Rezerwy na sprawy sporne zostały oszacowane przy uwzględnieniu prawdopodobnej kwoty do zapłaty.

Podstawy konsolidacji

Jednostki zależne

Jednostkami zależnymi są te podmioty, które są kontrolowane przez BZ WBK S.A. Kontrola ta istnieje wówczas, gdy Bank ma bezpośredni lub pośredni wpływ na politykę finansową i operacyjną podmiotu, który pozwala mu na osiągnięcie korzyści ekonomicznych z działalności tego podmiotu.

Przyjmuje się, że Bank jako jednostka dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonał inwestycji wtedy i tylko wtedy, gdy:

- sprawuje władze nad jednostką w której dokonał inwestycji,
- z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonał inwestycji podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawo do zmiennych wyników finansowych,
- posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonał inwestycji do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych są zawarte w sprawozdaniu skonsolidowanym od momentu przejęcia kontroli do chwili jej ustania.

Metoda nabycia (przejęcia)

Grupa BZ WBK stosuje metodę przejęcia przy rozliczaniu nabycia jednostek zależnych. Zastosowanie metody przejęcia wymaga od jednostki przejmującej:

- ujęcia i wyceny możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów, przejętych zobowiązań oraz wszelkich niekontrolowanych udziałów na dzień przejęcia (dzień objęcia kontroli);
- ujęcia i wyceny wartości firmy lub zysku z okazjonalnego nabycia.

Jednostka przejmująca wycenia:

- możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania według ich wartości godziwej na dzień przejęcia;
- wszelkie niekontrolujące udziały w wartości godziwej lub w wartości proporcjonalnego udziału niekontrolujących udziałów w możliwych do zidentyfikowania aktywach netto przejmowanej jednostki.

Wspólne przedsięwzięcia

Wspólne przedsięwzięcia są to jednostki, nad którymi Grupa sprawuje współkontrolę na mocy zawartej umowy. W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wspólne przedsięwzięcia ujmowane są metodą praw własności.

Jednostki stowarzyszone

Jednostkami stowarzyszonymi są te jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, ale nie są jednostkami zależnymi ani wspólnym przedsięwzięciem.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jednostki stowarzyszone ujmowane są metodą praw własności.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera udział Grupy w zyskach i stratach jednostki stowarzyszonej według wielkości posiadanych udziałów w kapitale własnym, począwszy od dnia rozpoczęcia wywierania znaczącego wpływu do dnia, w którym znaczący wpływ wygasa. W przypadku, gdy udział Grupy w stratach przewyższa wartość udziałów w jednostce stowarzyszonej, wartość bilansowa jest zredukowana do zera. Wówczas ujmowanie wszelkich dodatkowych strat jest zaniechane, za wyjątkiem strat wynikających z przyjęcia na siebie przez Grupę prawnych lub zwyczajowych obowiązków lub z faktu dokonania płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej.

Transakcje podlegające wyłączeniu przy konsolidacji

Salda wewnątrzgrupowe oraz niezrealizowane zyski i straty lub przychody i koszty powstałe w wyniku transakcji wewnątrzgrupowych podlegają wyłączeniu podczas przygotowywania skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

w tys. zł

Waluty obce

Transakcje w walutach obcych

Walutą funkcjonalną w Grupie jest PLN.

Transakcje w walutach obcych są przeliczane po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Wynikające z tych transakcji aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych, przeliczane są po kursie obowiązującym na koniec okresu sprawozdawczego. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane według kosztu historycznego, przeliczane są po kursie obowiązującym w dniu transakcji. Niepieniężne aktywa i zobowiązania denominowane w walutach obcych, prezentowane w wartości godziwej, przeliczane są na walutę, w której sporządzane jest sprawozdanie finansowe po kursie, który obowiązywał na dzień ustalenia ich wartości godziwej. Różnice kursowe powstające z przeliczenia rozpoznawane są w zyskach lub stratach z wyjątkiem różnic kursowych powstających z przeliczenia instrumentów kapitałowych innych jednostek zaklasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które odnoszone do innych całkowitych dochodów.

Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności;
- kredyty i należności;
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży;
- inne zobowiązania finansowe.

Składniki aktywów finansowych lub zobowiązań finansowych wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Jest to składnik aktywów lub zobowiązań finansowych spełniający jeden z poniższych warunków:

- (a) Jest klasyfikowany jako przeznaczony do obrotu.
Składniki aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
  - (i) nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie;
  - (ii) częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków;
  - (iii) instrumentami pochodnymi z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi.
- (b) Przy początkowym ujęciu został wyznaczony przez Grupę jako wyceniany w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Aktualnie w Grupie nie występuje ta kategoria instrumentów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie zapadalności, względem których Grupa ma stanowczy zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu zapadalności. W przypadku sprzedaży lub przekwalifikowania inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności o wartości większej niż nieznaczna w stosunku do całkowitej kwoty inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności przed terminem zapadalności, cała kategoria inwestycji podlega przeklasyfikowaniu do kategorii aktywów dostępnych do sprzedaży. W takim przypadku przez okres 2 lat Grupa nie może kwalifikować do kategorii inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności żadnych aktywów finansowych. Aktualnie w Grupie nie występuje ta kategoria instrumentów finansowych.

Kredyty i należności

Kredyty i należności są aktywami finansowymi niebędącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- (a) aktywa finansowe, które jednostka zamierza sprzedać natychmiast lub w bliskim terminie, które kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu i te, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat;
- (b) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę przy początkowym ujęciu jako dostępne do sprzedaży;
- (c) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytu, które kwalifikuje się jako dostępne do sprzedaży.

w tys. zł

Do kategorii kredytów i należności należą kredyty i pożyczki udzielone innym bankom oraz klientom włączając skupione wierzytelności, inwestycje w instrumenty dłużne pod warunkiem, że nie są kwotowane na aktywnym rynku oraz należności z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu. Kredyty i należności obejmują również należności z tytułu leasingu finansowego w Spółkach Leasingowych oraz należności z tytułu faktoringu w Spółce Faktor.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży są to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące:

- (a) kredytami i należnościami;
- (b) inwestycjami utrzymywanymi do terminu wymagalności,
- (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Inne zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe obejmują zobowiązania finansowe nienależące do kategorii zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Są to zobowiązania wyceniane według zamortyzowanego kosztu i obejmują: zobowiązania wobec banków, zobowiązania wobec klientów, zobowiązania z tytułu transakcji z przyrzeczeniem odkupu, otrzymane kredyty i pożyczki, wyemitowane dłużne instrumenty finansowe oraz zobowiązania podporządkowane.

Ujmowanie

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w swoim sprawozdaniu z sytuacji finansowej wtedy i tylko wtedy, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu.

Należności leasingowe w spółkach leasingowych ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w dacie, od której przysługuje leasingobiorcy prawo do korzystania z przedmiotu leasingu. Pozostałe umowy dotyczące przypadków, w których klient nie ma jeszcze postawionego do dyspozycji przedmiotu leasingu są prezentowane jako zobowiązania warunkowe.

Standaryzowaną transakcję kupna składnika aktywów finansowych ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych. Kredyty są rozpoznawane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w momencie wypłaty środków do kredytobiorcy. Kredyty są ujmowane na zobowiązaniach warunkowych w momencie podpisania umowy.

Wyłączenie

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany ze sprawozdania z sytuacji finansowej w momencie, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub w momencie, gdy Grupa przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych w transakcji, w której Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane ze składnikiem aktywów finansowych.

Standaryzowaną transakcję sprzedaży składnika aktywów finansowych wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na dzień rozliczenia transakcji sprzedaży. Metoda ta jest stosowana w sposób jednolity w stosunku do wszystkich transakcji kupna i sprzedaży aktywów finansowych.

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe (lub część zobowiązania finansowego) wtedy i tylko wtedy, gdy zobowiązanie wygasło - to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

Wycena

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego wycenia się w wartości godziwej, powiększonej, w przypadku składnika aktywów lub zobowiązania finansowego niesklasyfikowanych jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, które mogą być bezpośrednio przypisane do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego. Najlepszą podstawą do wyznaczenia wartości godziwej przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna (tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty) chyba, że wartość godziwa tego instrumentu jest udowodniona poprzez porównanie z innymi możliwymi do obserwacji bieżącymi transakcjami rynkowymi dla tego samego instrumentu (tj. bez modyfikacji) lub oparta jest na technice wyceny, której zmienne zawierają wyłącznie dane pochodzące z możliwych do obserwacji rynków.

Po początkowym ujęciu, Grupa wycenia aktywa finansowe, w tym instrumenty pochodne będące aktywami, w wartości godziwej, nie dokonując pomniejszania o koszty transakcji, jakie mogą być poniesione przy sprzedaży lub innym sposobie wyzbycia się aktywów, za wyjątkiem:

w tys. zł

- (a) kredytów i należności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej;
- (b) inwestycji utrzymywanych do terminu wymagalności, które wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej;
- (c) inwestycji w instrumenty kapitałowe nieposiadające kwotowań cen rynkowych z aktywnego rynku i których wartość godziwa nie może być wiarygodnie zmierzona.

Wartość godziwa instrumentów finansowych, dla których istnieje aktywny rynek, wynika z bieżących cen kupna. W przypadku braku aktywnego rynku dla danego instrumentu lub w przypadku nienotowanych papierów wartościowych, Grupa ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny, do których zalicza się wykorzystanie ostatnich transakcji rynkowych, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, modele wyceny opcji oraz inne techniki wyceny powszechnie używane przez uczestników rynku.

W przypadku braku możliwości uzyskania wiarygodnej wyceny wartości godziwej, instrumenty finansowe nienotowane ujmują się w cenie nabycia i dokonuje okresowych weryfikacji utraty wartości.

Po początkowym ujęciu zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, za wyjątkiem:

- (a) zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Takie zobowiązania, w tym instrumenty pochodne będące zobowiązaniami, wycenia się w wartości godziwej;
- (b) zobowiązań finansowych powstałych w wyniku przeniesienia składnika aktywów finansowych, które nie kwalifikuje się do wyłączenia.

Należności leasingowe w Spółkach Leasingowych ujmują się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie równej inwestycji leasingowej netto. Należności od klientów wyceniane są według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

Kalkulacja przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej dokonywana jest miesięcznie na podstawie wpływów i wydatków związanych z umową leasingu.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyznaczone jako pozycje zabezpieczone podlegają wycenie zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń.

Przekwalifikowanie

Określony składnik aktywów finansowych zaklasyfikowany jako dostępny do sprzedaży, może zostać przekwalifikowany z tej kategorii w przypadku, gdy spełnia definicję kredytów i należności oraz gdy Grupa ma zamiar i możliwość utrzymać ten składnik aktywów finansowych w dającej się przewidzieć przyszłości lub do terminu jego wymagalności. Wartość godziwa składnika aktywów finansowych w dniu przekwalifikowania uznaje się odpowiednio za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

W przypadku składnika aktywów finansowych z określonym terminem wymagalności, zyski lub straty ujęte w kapitałach własnych do dnia przekwalifikowania, amortyzuje się i ujmuje w sprawozdaniu z całkowitych dochodów przez okres pozostały do terminu wymagalności. Wszelkie różnice pomiędzy nowym zamortyzowanym kosztem a kwotą umorzeniową amortyzuje się przez okres pozostały do terminu wymagalności instrumentu. Amortyzacja prowadzona jest przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Zyski i straty wynikające z wyceny w terminie późniejszym

Zyski lub straty wynikające ze zmiany wartości godziwej składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, niestanowiących części powiązania zabezpieczającego, ujmują się w następujący sposób:

- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ujmują się w przychodach lub kosztach;
- zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych zaliczonego do dostępnych do sprzedaży, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, ujmują się w innych całkowitych dochodach do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych, kiedy inne całkowite dochody poprzednio ujęte w kapitale własnym przenosi się do zysków lub strat. Jednakże odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej ujmują się w rachunku zysków i strat. Dywidendy wynikające z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmują się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy powstaje prawo jednostki do ich otrzymania.

w tys. zł

Kompensowanie instrumentów finansowych

Składnik aktywów finansowych i zobowiązanie finansowe kompensuje się i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto wtedy i tylko wtedy, gdy łącznie spełnione są dwa warunki:

- (a) istnieje ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot;
- (b) oraz w przypadku, gdy rozliczenie ma zostać dokonane w kwocie netto albo realizacja składnika aktywów i wykonanie zobowiązania następuje jednocześnie.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

Grupa pozyskuje/lokuje środki także poprzez sprzedaż/kupno instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu/odsprzedaży w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Papierów wartościowych sprzedanych z przyrzeczeniem ich odkupu ("transakcje repo oraz sell-buy-back") nie wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną sprzedaży a ceną odkupu stanowi koszt odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Papierów wartościowych kupionych z przyrzeczeniem ich odsprzedaży ("transakcje reverse repo oraz buy-sell-back") nie rozpoznaje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na koniec okresu sprawozdawczego. Różnica pomiędzy ceną zakupu a ceną odsprzedaży stanowi przychód odsetkowy i jest rozliczana w czasie przez okres życia kontraktu.

Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wycenia się w wartości godziwej bez uwzględniania kosztów transakcji, które będą poniesione przy ich sprzedaży. Podstawą do wyznaczenia wartości godziwej pochodnego instrumentu finansowego przy początkowym ujęciu jest cena transakcyjna, tj. wartość godziwa uiszczonej lub otrzymanej zapłaty.

Grupa wydziela wbudowane instrumenty pochodne od umowy zasadniczej i ujmuje je analogicznie jak pozostałe instrumenty pochodne, jeżeli cechy ekonomiczne i ryzyka związane z wbudowanymi instrumentami pochodnymi nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi i ryzykami właściwymi dla umowy zasadniczej oraz umowa zasadnicza nie jest wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy. Wbudowane instrumenty finansowe wyceniane są w wartości godziwej, a jej zmiany są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe w celu zabezpieczenia przed ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stóp procentowych wynikającymi z działalności Grupy. Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej.

Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz pozycji zabezpieczanej.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji oraz charakter zabezpieczanego ryzyka. Grupa dokumentuje w momencie ustanowienia zabezpieczenia i na bieżąco ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczanej.

Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykiem stóp procentowych wynikających z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej Grupy.

Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń w następujących sytuacjach:

- (a) zostało stwierdzone, że instrument pochodny nie jest lub przestał być efektywny dla zabezpieczenia danego ryzyka;
- (b) instrument pochodny wygasł, został sprzedany, zapadł lub został wykonany;
- (c) instrument zabezpieczany zapadł, został sprzedany lub splacony.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Jest to zabezpieczenie przed wpływem zmian wartości godziwej ujętego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

w tys. zł

Zabezpieczenie wartości godziwej ujmowane jest w następujący sposób: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w rachunku zysków i strat, zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu i będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które:

- (a) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takim, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które
- (b) mogłyby wpływać na zyski lub straty.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się w innych całkowitych dochodach, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w zyskach lub stratach.

Przychody i koszty odsetkowe od instrumentów zabezpieczanych i zabezpieczających ujmowane są w wyniku z tytułu odsetek.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wyceniane według zamortyzowanego kosztu - kredyty i należności

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych oraz zobowiązań warunkowych. Składnik aktywów finansowych lub grupa aktywów finansowych a także zobowiązanie warunkowe utraciły wartość, a strata z tytułu utraty wartości została poniesiona wtedy i tylko wtedy, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu składnika aktywów (zdarzenie powodujące stratę), a zdarzenie (lub zdarzenia) powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne wynikające ze składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe. Wskazanie pojedynczego zdarzenia, powodującego utratę wartości może nie być możliwe. Utratę wartości może raczej spowodować złożony efekt kilku zdarzeń. Nie ujmuje się strat oczekiwanych w wyniku przyszłych zdarzeń bez względu na stopień prawdopodobieństwa ich zajścia. Do obiektywnych dowodów utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów zalicza się uzyskane informacje dotyczące następujących zdarzeń powodujących stratę:

- (a) znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- (b) niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenia albo zalegania ze spłaceniem odsetek lub należności głównej;
- (c) przyznanie pożyczkobiorcy przez Grupę, ze względów ekonomicznych lub prawnych wynikających z trudności finansowych pożyczkobiorcy, udogodnienia, którego w innym wypadku Grupa by nie udzieliła;
- (d) wysoce prawdopodobna upadłość pożyczkobiorcy lub inna reorganizacja finansowa pożyczkobiorcy;
- (e) zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych ze względu na trudności finansowe; lub
- (f) pozyskane informacje wskazują na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można jeszcze ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
  - (i) negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie lub
  - (ii) krajowa lub lokalna sytuacja gospodarcza, która ma związek z niespłacaniem aktywów w Grupie.

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości kredytów i należności, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy pożyczka, należność jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy. Kwotę straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kalkulacja wartości bieżącej oszacowanych przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczonym składnikiem aktywów, odzwierciedla przepływy pieniężne, które mogą powstać w wyniku egzekucji, pomniejszone o koszty związane z pozyskaniem i sprzedażą zabezpieczenia, niezależnie od tego, czy dokonanie egzekucji jest prawdopodobne.

Grupa okresowo przeprowadza analizę portfela pod kątem występowania obiektywnych dowodów na utratę wartości poszczególnych ekspozycji lub ich grupy.

w tys. zł

Dla indywidualnych ekspozycji kredytowych przegląd pod kątem utraty wartości przeprowadzany jest raz na kwartał, a zdarza się, że przeglądy robione są częściej niż raz na kwartał, jeżeli okoliczność tego wymaga. Utrata wartości dla portfela ocenianego łącznie (podejście portfelowe) poddawana jest weryfikacji w okresach miesięcznych. Grupa, przynajmniej dwa razy w roku, przeprowadza na podstawie historycznych obserwacji, walidację (tzw. „back testy”) parametrów wykorzystywanych do kalkulacji rezerw portfelowych.

Utrata wartości dla indywidualnych ekspozycji kredytowych mierzona jest w oparciu o możliwą do uzyskania kwotę należności rozumianą jako bieżąca wartość szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową, stosując w odniesieniu do ekspozycji indywidualnie istotnych - podejście scenariuszowe. W ramach analizy scenariuszowej opiekun klienta dokonuje wyboru strategii odzwierciedlającą aktualnie realizowaną metodę odzysku. W ramach każdej strategii analizowane są równolegle pozostałe możliwe do realizacji scenariusze, przy czym wybór strategii determinuje ograniczenia wartości pozostałych parametrów stosowanych w modelu. Wyliczenie odpisu aktualizującego/rezerwy w podejściu indywidualnym odbywa się w oparciu o wyliczenie sumy ważonych prawdopodobieństwem odpisów aktualizujących/rezerw obliczonych dla wszystkich możliwych scenariuszy odzysku w zależności od aktualnie realizowanej dla danego klienta strategii odzysku.

W ramach analizy scenariuszowej wykorzystywane są przede wszystkim następujące strategie/scenariusze:

- odzysk z prowadzonej działalności operacyjnej / refinansowania / wsparcia kapitałowego
- odzysk ze sprzedaży zabezpieczenia w trybie dobrowolnym
- odzysk w procesie egzekucji
- odzysk w ramach upadłości układowej / postępowania naprawczego / upadłości likwidacyjnej
- odzysk w ramach przejęcia zadłużenia/ aktywa / sprzedaży wierzytelności

W podejściu portfelowym ekspozycje pogrupowane są na portfele wg specyfiki klienta lub produktu (nieruchomości dochodowe, klienci komercyjni, MŚP, kredyty hipoteczne, limity w rachunku, kredyty gotówkowe, itp.). Każdy portfel zawiera pule usystematyzowane wg podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego tj. takich jak:

- klasyfikacja wewnętrzna Banku,
- terminowość,
- czas, jaki upłynął od zdarzenia default, czyli od zidentyfikowania zagrożenia utratą wartości
- czas od rozpoczęcia procesu egzekucji
- podjęcia działań restrukturyzacyjnych
- parametry specyficzne dla części produktów (np. waluta, kanał sprzedaży).

Jeżeli Grupa stwierdzi, że nie istnieją obiektywne dowody utraty wartości indywidualnie ocenianego składnika aktywów finansowych, niezależnie od tego, czy jest on znaczący czy też nie, to włącza ten składnik do grupy aktywów finansowych o podobnej charakterystyce ryzyka kredytowego i łącznie ocenia je pod względem utraty wartości. Aktywa ocenione indywidualnie pod względem utraty wartości, w przypadku których Grupa dokonuje odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości lub postanawia taki odpis dalej ujmować, nie są uwzględniane w łącznej ocenie utraty wartości.

Dla celów łącznej oceny utraty wartości, aktywa finansowe są grupowane według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego, które wskazują na zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy (np. na podstawie oceny ryzyka kredytowego stosowanego przez Grupę lub procesu oceniania według przyjętej skali z uwzględnieniem typu składnika aktywów, branży, położenia geograficznego, rodzaju zabezpieczenia, opóźnienia w spłacie i innych istotnych czynników). Wybrane cechy charakterystyczne są istotne z punktu widzenia oceny przyszłych przepływów pieniężnych dla grup takich aktywów, gdyż wskazują, jaka jest zdolność dłużników do spłaty wszystkich dłużnych kwot zgodnie z warunkami umowy dotyczącej składnika aktywów będącego przedmiotem oceny.

Systemy klasyfikacji kredytowej zostały opracowane wewnętrznie i są stale ulepszone, np. poprzez zewnętrzną analizę wskaźnikową pozwalającą na lepsze zastosowanie wyżej wymienionych wskaźników do oszacowania oczekiwanej straty.

Przyszłe przepływy pieniężne w grupie aktywów finansowych, dla których utrata wartości oceniana jest łącznie, są szacowane na podstawie historii strat dla aktywów o podobnych charakterystykach ryzyka kredytowego do charakterystyki tych aktywów, które znajdują się w grupie. Dane historyczne dotyczące strat są korygowane na podstawie dostępnych bieżących danych tak, aby odzwierciedlić oddziaływanie bieżących warunków, które nie miały wpływu w okresie, na którym opierają się dane historyczne dotyczące strat, jak też, aby wyeliminować czynniki mające wpływ na dane historyczne, a niewystępujące obecnie.

w tys. zł

Oszacowania zmian przyszłych przepływów pieniężnych odzwierciedlają i zasadniczo są zgodne ze zmianami powiązanych dostępnych danych w poszczególnych okresach (takich jak stopa bezrobocia, ceny nieruchomości, ceny towarów, status płatności oraz inne czynniki, które wskazują na poniesione w grupie straty i ich rozmiary). Grupa regularnie sprawdza metodologię i założenia przyjęte do oszacowania przyszłych przepływów pieniężnych w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi a rzeczywistymi.

Rezerwy na straty poniesione i nie ujawnione (IBNR- Incurred But Not Reported) są wykorzystywane do pokrycia należności, które na koniec okresu sprawozdawczego uznaje się za objęte utratą wartości, lecz które nie zostały indywidualnie zidentyfikowane. Jak pokazuje doświadczenie, należności takie istnieją w każdym portfelu kredytowym.

Rezerwy IBNR utrzymywane są na poziomie adekwatnym do oceny przez kierownictwo następujących czynników: profili klasyfikacji kredytowej i zmian w tej klasyfikacji, historycznych wskaźników strat kredytowych, zmian w procesie zarządzania kredytami, procedurach, procesach i politykach, warunków ekonomicznych, sytuacji w poszczególnych branżach / profili portfeli branżowych oraz bieżących szacunków co do straty na portfelu.

Szacunki dotyczące strat poniesionych a nie ujawnionych (IBNR) uwzględniają następujące kluczowe składniki:

- Okres ujawnienia straty (EP), pomiędzy momentem zaistnienia zdarzenia implikującego zagrożenie utraty wartości a momentem powzięcia przez Grupę takiej informacji (Emergence Period-EP),
- Oparte na danych historycznych prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania (Probability of Default-PD), które łącznie z EP w najlepszy sposób prezentuje straty poniesione, ale niemożliwe do bezpośredniej identyfikacji,
- Stratę w przypadku niewykonania zobowiązania (Loss Given Default-LGD), tj. tej części zaangażowania, które będzie uznane za stracone w przypadku wystąpienia niewykonania zobowiązania,
- Oszacowanie wysokości ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (Exposure At Default-EAD),
- Współczynnik konwersji zadłużenia określający na jakim poziomie zobowiązanie zostanie zrealizowane (zobowiązanie warunkowe zamieni się na należność bilansową) (Credit Conversion Factor-CCF).

Oszacowania wymienionych parametrów bazują na doświadczeniach historycznych związanych z zrealizowanymi stratami dla kredytów o podobnym charakterze ryzyka ze względu na przyjęty poziom granularności szacowanych parametrów ryzyka.

Jeśli w następnym okresie strata z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu utraty wartości, to uprzednio ujętą stratę z tego tytułu odwraca się poprzez skorygowanie rezerwy. Odwrócenie nie może spowodować zwiększenia wartości bilansowej składnika aktywów finansowych ponad kwotę, która stanowiłaby zamortyzowany koszt tego składnika na dzień odwrócenia sytuacji, gdyby ujęcie utraty wartości w ogóle nie miało miejsca.

Kwotę odwróconej straty ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Kiedy prawdopodobieństwo odzyskania należności kredytowych z rozpoznaną utratą wartości się nie zwiększa, można dojść do przekonania, że odzyskanie tych należności jest w praktyce niemożliwe. W takiej sytuacji kwota należności kredytowej podlega spisaniu w ciężar utworzonej uprzednio rezerwy z tytułu utraty wartości. Kwoty należności spisanych, odzyskane w późniejszych okresach, pomniejszają wartość kosztów rezerw utworzonych z tytułu utraty wartości.

Zasady ustalania utraty wartości są spójne dla całej Grupy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, dla których występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości, skumulowane straty ujęte dotychczas w innych całkowitych dochodach przenosi się z kapitału własnego do zysków lub strat. Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z innych całkowitych dochodów i ujęta w zyskach lub stratach, stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą. Jeśli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu straty z tytułu utraty wartości, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zyskach lub stratach.

Jeśli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, to kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

w tys. zł

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności

Jeśli istnieją obiektywne dowody, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości inwestycji utrzymywanych do terminu zapadalności wycenianych w zamortyzowanym koszcie, to kwota odpisu aktualizującego równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów, a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej instrumentu finansowego (tj. efektywnej stopy procentowej ustalonej w momencie początkowego ujęcia). W przypadku, gdy inwestycja jest instrumentem o zmiennej stopie procentowej, to stopa dyskontowa stosowana do oszacowania utraty wartości jest bieżącą efektywną stopą procentową ustaloną w ramach danego kontraktu. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez rozpoznanie rezerwy.

Zobowiązania warunkowe

Grupa tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe (nieodwołalne otwarte linie kredytowe, gwarancje finansowe, akredytywy, itp.). Wartość rezerwy wyznacza się jako różnicę pomiędzy szacunkiem dotyczącym wykorzystania zaangażowania warunkowego a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji.

Rzeczowy majątek trwały**Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych**

Składniki rzeczowego majątku trwałego wykazywane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszone o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Aktywa będące przedmiotem umów leasingu

Umowy leasingowe, na mocy których Grupa przejmuje zasadniczo całość ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów, klasyfikowane są jako umowy leasingu finansowego. Aktywa pozyskane w ramach umowy leasingu finansowego wykazywane są w wartości godziwej lub, jeśli mniejsza, w wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu, pomniejszonej o wartość skumulowanej amortyzacji oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Grupa ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo, że Grupa uzyska przyszłe korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Odpisy amortyzacyjne dokonywane są według metody liniowej przez okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych i wykazywane są w rachunku zysków i strat.

Szacowane okresy użytkowania są następujące:

• budynki	40 lat
• budowle	22 lata
• maszyny i urządzenia	3- 14 lat
• samochody	4 lata

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

Na dzień klasyfikacji składnika aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, Grupa wycenia taki składnik aktywów w kwocie niższej z jego wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Ewentualne pomniejszenie wartości bilansowej aktywów przeznaczonych do sprzedaży na dzień ich początkowej klasyfikacji jak i późniejsze odpisy aktualizujące do poziomu wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży są ujmowane w rachunku zysków i strat.

w tys. zł

Wartość firmy oraz wartości niematerialne

Wartość firmy

Wartość firmy (goodwill) powstała przy połączeniu jednostek gospodarczych ujmowana jest w wysokości nadwyżki ceny nabycia nad wartością godziwą udziału w zidentyfikowanych nabytych aktywach, pasywach i zobowiązaniach warunkowych pomniejszonej o utratę wartości. Wartość firmy jest testowana pod kątem ewentualnej utraty wartości w okresach rocznych.

Oprogramowanie komputerowe

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są ujmowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i jego zaimplementowania.

Nakłady, które są związane bezpośrednio z produkcją możliwych do zidentyfikowania i unikalnych programów komputerowych kontrolowanych przez Grupę i które prawdopodobnie będą generowały korzyści ekonomiczne przekraczające nakłady w okresie powyżej jednego roku, są wykazywane jako wartości niematerialne.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Grupę, wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o wartość skumulowanej amortyzacji i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są ujmowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Amortyzacja

Amortyzacja jest ujmowana w rachunku zysków i strat przy użyciu metody liniowej w szacowanym okresie użytkowania poszczególnych składników wartości niematerialnych. Szacowany okres użytkowania wynosi 3 lata.

Stawki amortyzacyjne są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji mogą stanowić podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji.

Pozostałe składniki sprawozdania z sytuacji finansowej

Pozostałe należności handlowe i inne należności

Należności handlowe i inne należności są ujmowane w kwocie wymaganej zapłaty pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Inne zobowiązania

Zobowiązania, inne niż zobowiązania finansowe, są ujmowane w kwocie wymagającej zapłaty.

Kapitały

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem. Do kapitałów własnych zaliczane są także niepodzielone zyski i niepokryte straty z lat ubiegłych.

Kapitał zakładowy wykazany jest w wysokości zgodnej ze statutem oraz wpisem do rejestru sądowego według wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku oraz premii emisyjnych uzyskanych z emisji akcji.

Kapitał rezerwowany tworzony jest z odpisów z zysku i przeznaczony jest na pokrycie strat bilansowych.

W kapitale rezerwowym ujmuje się efekt wyceny programu motywacyjnego realizowanego w formie akcji (MSSF 2.53).

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, różnice z wyceny instrumentów zabezpieczających stanowiących efektywne zabezpieczenie przepływów pieniężnych z uwzględnieniem odroczonego podatku dochodowego oraz zyski aktuarialne z przeszacowania rezerwy emerytalnej. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

w tys. zł

Oprócz kapitału własnego do kapitałów Grupy zalicza się również udziały niekontrolujące.

Na dzień wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży łączne skutki okresowej zmiany wartości godziwej odniesione na kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny zostają wyksięgowane (odwrócone). Całość lub odpowiednia część uprzednio dokonanego odpisu aktualizującego zwiększa lub zmniejsza wartość danego składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży. Skutki zmian wartości godziwej są wyksięgowywane w korespondencji z rachunkiem zysków i strat.

Wynik finansowy netto roku obrotowego stanowi wynik z rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowanego obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

Działalność powiernicza

Przychody realizowane w ramach świadczenia działalności powierniczej są elementem przychodów prowizyjnych. Korespondujące z nimi aktywa klientów nie są składnikiem aktywów Grupy i w związku z tym nie są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

Dywidendy

Dywidendy za dany rok, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na koniec okresu sprawozdawczego, ujawnia się w pozycji zobowiązań z tytułu dywidendy w ramach pozostałych zobowiązań.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy zawierają wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenie społeczne i są ujmowane jako koszty w momencie poniesienia.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Grupy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach. Rezerwy na odprawy emerytalne są oszacowane na podstawie wyceny metodą aktuarialną. Wycena tych rezerw jest aktualizowana przynajmniej raz w roku.

Płatności w formie akcji

Grupa BZ WBK wprowadziła program motywacyjny polegający na płatności w formie akcji. Dla praw do akcji przyznanych po 7 listopada 2002 roku (MSSF 2.53), wartość godziwa usług świadczonych przez pracowników jest mierzona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw według wartości na dzień przyznania. Koszty usług świadczonych przez pracowników w zamian za przyznane prawa są rozpoznawane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym uprawnieni je nabywają bezwarunkowo. Kwota ujęta w kosztach jest określona w odniesieniu do wartości godziwej przyznanych praw. Wartość godziwa praw jest ustalana w oparciu o modele wyceny płatności w formie akcji, które uwzględniają cenę wykonania, cenę akcji na dzień przyznania, stopę dyskontową - stopę wolną od ryzyka, oczekiwaną zmienność ceny akcji w okresie trwania programu oraz inne właściwe czynniki wpływające na wartość godziwą. Grupa ocenia prawdopodobieństwo vestingu programu, co ma wpływ na wartość programu w kosztach okresu.

Warunki nabycia praw zawarte w warunkach przyznania nie są uwzględniane przy ustalaniu wartości godziwej, z wyjątkiem sytuacji, gdy warunki te są uzależnione od czynników rynkowych. Nierynkowe warunki nabycia praw są uwzględniane poprzez korygowanie liczby praw ujętych w wycenie dla potrzeb pomiaru kosztu usług świadczonych przez pracowników, w ten sposób, że ostatecznie kwota ujęta w rachunku zysków i strat odzwierciedla liczbę akcji, którą nabeżdą uprawnieni.

Koszty związane z płatnościami w formie akcji są odnoszone do kapitałów własnych. W przypadku gdy warunki planu płatności w formie akcji przewidują emisję nowych akcji, wpływy z emisji akcji zwiększają kapitał akcyjny oraz ewentualną nadwyżką kapitału zapasowego w momencie wykonania prawa.

Rezerwy

Rezerwę tworzy się wówczas, gdy na Grupie ciąży obecny obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne. W przypadku, gdy kwota ta jest istotna, rezerwa jest szacowana poprzez zdyskontowanie oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o stopę dyskontową przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań.

w tys. zł

W oparciu o powyższą zasadę rozpoznawane są rezerwy na zobowiązania warunkowe takie jak: gwarancje, akredytywy dokumentowe, nieodwołalne niewykorzystane linie kredytowe.

W odniesieniu do działalności ubezpieczeniowej tworzone są rezerwy o charakterze techniczno-ubezpieczeniowym i obejmują rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia oraz rezerwy składek.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tworzona jest w wysokości odpowiadającej ustalonej lub przewidywanej ostatecznej wartości przyszłych wypłat odszkodowań i świadczeń związanych ze zdarzeniami, które miały miejsce przed datą sprawozdawczą wraz z kosztami likwidacji z nimi związanymi.

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi, ustalana jest metodą indywidualną.

Rezerwa składek tworzona jest indywidualnie dla każdej umowy ubezpieczenia, jako składka przypisana przypadająca na następne okresy sprawozdawcze, proporcjonalnie do okresu, na jaki składka została przypisana na bazie dziennej, przy czym w przypadku umów ubezpieczenia, których ryzyko nie jest rozłożone równomiernie w okresie trwania ubezpieczenia, rezerwa tworzona jest proporcjonalnie do przewidywanego ryzyka w następnych okresach sprawozdawczych.

Na każdy okres sprawozdawczy, Grupa wykonuje test adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, którego celem jest potwierdzenie czy poziom tych rezerw pomniejszony o odroczone koszty akwizycji jest wystarczający. Test adekwatności przeprowadzany jest przy wykorzystaniu aktualnych oszacowań przyszłych przepływów środków pieniężnych, wynikających z umów ubezpieczenia, w tym kosztów likwidacji szkód oraz kosztów obsługi polis.

W przypadku, gdy test wykaże, że wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych jest niewystarczająca w stosunku do oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, wówczas cała różnica jest bezzwłocznie ujmowana w skonsolidowanych rachunku zysków i strat poprzez utratę wartości odroczonego kosztów akwizycji lub /i utworzenie dodatkowych rezerw.

Wynik z tytułu odsetek

Przychody odsetkowe od aktywów finansowych są rozpoznawane, jeżeli istnieje prawdopodobieństwo wpływu korzyści ekonomicznych do Grupy i kwota przychodu może być wiarygodnie zmierzona.

Przychody i koszty z tytułu odsetek dla wszystkich instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w wysokości wynikającej z wyceny wg zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dyskontuje oszacowane przyszłe pieniężne wpływy lub płatności dokonywane w oczekiwanym okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego, a w uzasadnionych przypadkach w okresie krótszym, do wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego.

Przy wyliczaniu efektywnej stopy procentowej Grupa dokonuje oszacowania przepływów pieniężnych, uwzględniając wszelkie postanowienia umowy instrumentu finansowego (na przykład: przedpłaty, opcje kupna i podobne), jednakże nie uwzględni potencjalnych przyszłych strat związanych z nieściągalnością kredytów.

Wyliczenie obejmuje wszelkie płacone i otrzymywane przez strony umowy prowizje (np. za uruchomienie i przyznanie kredytu, uruchomienie transzy kredytu, prolongatę kredytu, odnowienie kredytu, prowizja za restrukturyzację, aneksy powodujące zmiany w przepływach), koszty transakcji oraz wszelkie inne premie i dyskonta.

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktów kredytowych są w części rozliczane w przychodach odsetkowych z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej, gdy istnieje możliwość ich bezpośredniego powiązania z umową kredytową, a w części są rozpoznawane w wyniku z tytułu prowizji, w momencie ich poniesienia, gdy nie ma możliwości jednoznacznego przypisania do określonej umowy kredytowej.

Dla wybranych produktów kredytowych, dla których zidentyfikowano powiązanie z produktem ubezpieczeniowym, Grupa dokonuje podziału realizowanych przychodów na część ujmowaną w przychodach odsetkowych z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej oraz na część ujmowaną w przychodach prowizyjnych. Grupa traktuje sprzedawane produkty ubezpieczeniowe, jako powiązane z kredytami w szczególności, gdy produkt ubezpieczeniowy jest oferowany klientowi wyłącznie z kredytem, tj. nie ma możliwości zakupu w Grupie produktu ubezpieczeniowego identycznego, co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu kredytu. W celu ustalenia, jaka część przychodu stanowi integralną część umowy kredytowej rozpoznawanej jako przychód odsetkowy metodą efektywnej stopy procentowej, Grupa szacuje taką część przychodu przy pomocy różnicy w oprocentowaniu oraz z uwzględnieniem kosztów pośrednictwa odpowiednio, dla kredytów z ubezpieczeniem i bez ubezpieczenia.

Grupa nie rzadziej niż w okresach rocznych przeprowadza weryfikację poprawności przyjętego podziału dla rozpoznawania poszczególnych rodzajów przychodów.

w tys. zł

W przypadku aktywów finansowych, dla których dokonano odpisu z tytułu utraty wartości, przychody odsetkowe są naliczane od wartości bieżącej należności (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość) przy zastosowaniu stopy procentowej użytej do zdyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych dla celów oszacowania straty z tytułu utraty wartości.

Wynik z tytułu prowizji

Prowizje rozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, rozpoznawane są jako element dochodu odsetkowego a zasady ich rozliczania przedstawione zostały w punkcie 'Wynik z tytułu odsetek'.

Prowizje od limitów kredytowych, kredytów rewolwingowych, kart kredytowych i zobowiązań warunkowych rozliczane są liniowo do rachunku zysków i strat.

Pozostałe prowizje i opłaty, nierozliczane z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej, zalicza się zgodnie z zasadą memoriału do rachunku zysków i strat.

Dla wybranych produktów kredytowych, dla których zidentyfikowano powiązanie z produktem ubezpieczeniowym, Grupa dokonuje podziału realizowanych przychodów na część ujmowaną w przychodach odsetkowych z wykorzystaniem efektywnej stopy procentowej oraz na część ujmowaną w przychodach prowizyjnych. Grupa traktuje sprzedawane produkty ubezpieczeniowe, jako powiązane z kredytami w szczególności, gdy produkt ubezpieczeniowy jest oferowany klientowi wyłącznie z kredytem, tj. nie ma możliwości zakupu w Grupie produktu ubezpieczeniowego identycznego, co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez zakupu kredytu. W celu ustalenia, jaka część przychodu stanowi integralną część umowy kredytowej rozpoznawanej jako przychód odsetkowy metodą efektywnej stopy procentowej, Grupa szacuje taką część przychodu przy pomocy różnicy w oprocentowaniu oraz z uwzględnieniem kosztów pośrednictwa odpowiednio, dla kredytów z ubezpieczeniem i bez ubezpieczenia.

Część przychodów stanowiących wynagrodzenie za usługę pośrednictwa z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych powiązanych z umową kredytową Grupa rozpoznaje w przychodach prowizyjnych w momencie naliczenia opłaty z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego.

Grupa nie rzadziej niż w okresach rocznych przeprowadza weryfikację poprawności przyjętego podziału dla rozpoznawania poszczególnych rodzajów przychodów.

Przychody od produktów ubezpieczeniowych, które są pobierane cyklicznie w okresie trwania umowy kredytowej (np. miesięcznie, kwartalnie, rocznie), Grupa ujmuje w rachunku zysków i strat, jako przychody prowizyjne w momencie ich pobrania.

Wynik z tytułu prowizji od walutowych transakcji z klientami w sieci oddziałów uwzględnia elementy rewaluacji.

Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja obejmuje zyski i straty wynikające ze zmian w wartości godziwej aktywów finansowych i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu i wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat. Przychody i koszty odsetkowe od tych instrumentów dłużnych są uwzględniane w wyniku odsetkowym.

Przychody z tytułu dywidend

Dywidendy zaliczane są do rachunku zysków i strat w momencie nabycia prawa do nich pod warunkiem, że korzyści finansowe wpłyną do Grupy i kwota przychodu może być wiarygodnie zmierzona.

Wynik na sprzedaży podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć

Wynik na sprzedaży akcji i udziałów w podmiotach zależnych ustalany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów netto, a uzyskaną za nie ceną sprzedaży.

Wynik na sprzedaży podmiotów stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć ustalany jest jako różnica między wartością aktywa a uzyskaną ceną sprzedaży.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody operacyjne niezwiązane bezpośrednio z działalnością statutową Grupy. Są to w szczególności przychody i koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania, kary i grzywny.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności dokonane z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane metodą liniową, jako koszty w rachunku zysków i strat przez okres leasingu.

w tys. zł

Płatności z tytułu leasingu finansowego

Minimalne płatności leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe rozlicza się na poszczególne okresy objęte okresem leasingu w taki sposób, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący i podatek odroczony. Podatek dochodowy jest wykazywany w zyskach lub stratach z wyjątkiem pozycji, które ujęto w innych całkowitych dochodach.

Podatek bieżący jest to kwota podatku podlegającego zapłacie od dochodu do opodatkowania za dany rok z zastosowaniem stawek podatkowych, które obowiązywały prawnie lub obowiązywały faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego oraz uwzględniając wszelkie korekty podatku podlegającego zapłacie dotyczącego poprzednich lat.

Aktywa i pasywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są metodą bilansową. Powstają z tytułu różnic przejściowych pomiędzy wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością wynikającą ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Odroczonego podatku dochodowego ustala się przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących prawnie lub faktycznie na koniec okresu sprawozdawczego, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji określonych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych. Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i jest pomniejszana w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne zrealizowanie związanych z tymi aktywami korzyści podatkowych.

Odroczone i bieżące aktywa i zobowiązania finansowe kompensują się tylko wtedy, gdy dotyczą tego samego tytułu rozliczeń podatkowych oraz gdy istnieje ważny tytuł prawny i intencja dokonania rozliczenia w kwocie netto albo realizacji składnika aktywów i wykonania zobowiązania jednocześnie.

Działalność ubezpieczeniowa

Przychody ze sprzedaży usług ubezpieczeniowych

Przychody ze sprzedaży usług ubezpieczeniowych wykazuje się w księgach rachunkowych na podstawie naliczonej składki w oparciu o datę wymagalności. Składki przypisane wykazuje się łącznie z wszystkimi dodatkami i uzupełnieniami za okresy zaległe, po potrąceniu storn, zwrotów, upustów, wszelkich zniżek i bonifikat oraz podatków i innych obciążeń para fiskalnych.

Za składkę przypisaną uważa się kwoty składek z tytułu umów ubezpieczenia należne w okresie sprawozdawczym niezależnie od tego, czy kwoty te zostały opłacone. Należność składek i terminy ich opłacania określają umowy ubezpieczenia. Składki przypisane z tytułu zawartych umów ubezpieczenia ewidencjonuje się w księgach rachunkowych - w ujęciu netto, po uwzględnieniu udziału reasekuratora, stosownie do warunków umów reasekuracyjnych.

W BZ WBK-AVIVA TUO S.A. składki przypisane korygowane są o zmianę stanu rezerwy składek (rezerwa składki na koniec okresu sprawozdawczego minus rezerwa składki na początek okresu sprawozdawczego) wykazywane jako składki zarobione okresu sprawozdawczego – odpowiednio brutto i na udziale reasekuratora.

Odszkodowania i świadczenia

Odszkodowania i świadczenia obejmują wszelkie świadczenia wynikające z zawartych umów ubezpieczenia wypłacone w okresie sprawozdawczym za szkody i wypadki powstałe w bieżącym okresie lub w okresach i latach poprzednich, powiększone o zmianę stanu rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, które zostały zgłoszone ubezpieczycielowi, ale nie wypłacone, jak i te, które zaszyły, ale nie zostały zgłoszone ubezpieczycielowi (IBNR) do dnia bilansowego. Koszty odszkodowań i świadczeń powiększają wszelkie koszty likwidacji szkód bezpośrednio lub pośrednio z nimi związane. Koszty likwidacji świadczeń obejmują również koszty postępowania spornego.

Odszkodowania i świadczenia odnoszone są bezpośrednio na odpowiednią grupę i rodzaj ubezpieczenia, którego dotyczą. W analogiczny sposób rozliczane są bezpośrednio koszty likwidacji. Pośrednie koszty likwidacji rozliczane są w oparciu o proporcję wynikającą z ilości szkód wypłaconych.

Towarzystwa nie wydzielają wewnętrznych kosztów likwidacji. Koszty likwidacji obejmują zewnętrzne koszty wynikające z prowadzonej przez Towarzystwo działalności ubezpieczeniowej.

w tys. zł

Odszkodowania i świadczenia ujmowane są brutto oraz po uwzględnieniu udziału reasekuratora (tj. odszkodowania i świadczenia netto), stosownie do warunków umów reasekuracyjnych. Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach pomniejsza koszt odszkodowań i świadczeń brutto.

3. Sprawozdawczość według segmentów biznesowych

Działalność operacyjną Grupy BZ WBK podzielono na pięć segmentów działalności: Segment Bankowości Detalicznej, Segment Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej, Segment Global Banking & Markets, Segment ALM (Zarządzanie Aktywami i Pasywami) i Operacji Centralnych oraz Segment Santander Consumer. Zostały one wyłonione na podstawie identyfikacji klientów i produktów.

Dochody i koszty przypisane do segmentu osiągane są ze sprzedaży i obsługi klientów oraz produktów w danym segmencie, zgodnie z zasadami przedstawionymi poniżej. Wykazywane są one w rachunku zysków i strat Grupy i dają się przyporządkować do danego segmentu w sposób bezpośredni lub w oparciu o racjonalne przesłanki.

Rozliczenia pomiędzy segmentami dotyczą wynagrodzeń za świadczone usługi i obejmują:

- sprzedaż i/lub obsługę klientów danego segmentu w kanałach sprzedaży/obsługi będących w posiadaniu innego segmentu;
- współdzielenie dochodów i kosztów z transakcji realizowanych z danym klientem, gdzie segment realizujący transakcje nie jest jednocześnie właścicielem danego klienta;
- współdzielenie dochodów i kosztów związanych z realizacją wspólnych przedsięwzięć.

Alokacje dochodów i kosztów regulują wzajemne uzgodnienia pomiędzy segmentami, opierające się o jednostkowe stawki za poszczególne usługi bądź umowy dotyczące podziału łącznych dochodów i/lub kosztów.

Aktywa i pasywa segmentu wykorzystywane są w jego działalności operacyjnej i dają się przyporządkować do segmentu bezpośrednio lub na zasadzie alokacji.

W 2014 roku zmieniona została metodologia alokacji kapitałów oraz dochodów z kapitałów po segmentach biznesowych. Dodatkowo w związku ze zmianami organizacyjnymi transakcje wzajemne ze spółkami leasingowymi zostały prezentacyjnie przeniesione z segmentu bankowości biznesowej i korporacyjnej do segmentu bankowości detalicznej. W obu przypadkach dane porównywalne zostały dostosowane odpowiednio do nowych metodologii.

Zasady identyfikacji dochodów i kosztów oraz aktywów i pasywów na potrzeby raportowania segmentowego są zgodne z polityką rachunkowości stosowaną w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A.

Segment Bankowości Detalicznej

Przychody segmentu Bankowości Detalicznej pochodzą ze sprzedaży produktów i usług adresowanych do klientów indywidualnych Banku, jak również mikro i małych przedsiębiorstw. W ramach oferty skierowanej do klientów tego segmentu wyróżnić można: szeroką gamę produktów oszczędnościowych, kredyty hipoteczne i konsumenckie, karty kredytowe i debetowe, produkty ubezpieczeniowe i inwestycyjne, usługi rozliczeniowe, zasilenia telefonów GSM, płatności zagraniczne i Western Union oraz usługi dla klientów zamożnych. Dla małych i mikro przedsiębiorstw segment świadczy między innymi usługi w zakresie udzielania kredytów, przyjmowania depozytów oraz usługi z zakresu zarządzania gotówką, leasingu, faktoringu, akredytyw i gwarancji. Segment Bankowości Detalicznej uzyskuje również dochody oferując usługi zarządzania na zlecenie aktywami Klientów w ramach funduszy inwestycyjnych i portfeli indywidualnych. Zajmuje się także realizacją usług na rzecz klientów detalicznych innych banków i instytucji finansowych w oparciu o umowy zawarte z tymi instytucjami.

Segment Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej

W ramach segmentu Bankowości Biznesowej i Korporacyjnej Grupa uzyskuje dochody z produktów i usług skierowanych do przedsiębiorstw gospodarczych, samorządów i sektora publicznego. Poza usługami bankowymi związanymi z transakcjami, kredytowaniem i pozyskiwaniem depozytów, segment świadczy również usługi z zakresu zarządzania gotówką, leasingu, faktoringu, akredytyw i gwarancji.

Segment Global Banking & Markets

W ramach segmentu Global Banking & Markets Grupa uzyskuje dochody z usług i produktów skierowanych do największych międzynarodowych i polskich korporacji, obejmujące:

w tys. zł

- bankowość transakcyjną, w ramach której oferowane są takie produkty jak: zarządzanie gotówką, depozyty, leasing, faktoring, akredytywy, gwarancje, kredytowanie bilateralne i produkty w obsłudze handlu zagranicznego;
- kredytowanie, w tym finansowanie projektów, kredyty konsorcjalne oraz programy emisji obligacji;
- produkty mające na celu zarządzanie ryzykiem kursowym i stopy procentowej oferowane wszystkim klientom Banku (segment alokuje przychody i koszty związane z tą działalnością do pozostałych segmentów, przy czym poziom alokacji może się zmieniać w poszczególnych latach);
- usługi organizowania i finansowania emisji papierów wartościowych, doradztwo finansowe oraz usługi brokerskie związane z działalnością Domu Maklerskiego, a po włączeniu Domu Maklerskiego w struktury Banku z dniem 31.10.2014, usługi związane z działalnością Biura Maklerskiego w ramach Banku Zachodniego WBK S.A.

Segment generuje także dochody w związku z zajmowaniem pozycji na rynku międzybankowym w ramach zarządzania ryzykiem stopy procentowej i walutowym.

Segment ALM i Operacji Centralnych

Segment obejmuje operacje centralne takie jak finansowanie działalności pozostałych segmentów Grupy, w tym zarządzanie płynnością oraz ryzykiem stopy procentowej i kursowym. Obejmuje również zarządzanie strategicznymi inwestycjami Banku oraz transakcje, z których dochód i/lub koszty nie mogą być bezpośrednio lub w oparciu o racjonalne przesłanki przyporządkowane do danego segmentu.

Segment Santander Consumer

Segment ten obejmuje działalność Grupy Santander Consumer, która została włączona do Grupy BZ WBK od 1 lipca 2014 r. Działalność tego segmentu skupia się na sprzedaży produktów i usług adresowanych zarówno do klientów indywidualnych, jak i podmiotów gospodarczych. W ramach oferty tego segmentu dominują produkty kredytowe tj. kredyty samochodowe, karty kredytowe, pożyczki gotówkowe, kredyty ratalne oraz leasing. Oprócz tego segment Santander Consumer obejmuje lokaty terminowe oraz produkty ubezpieczeniowe (przede wszystkim związane z produktami kredytowymi).

w tys. zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat w podziale na segmenty

01.01.2014-31.12.2014	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Global Banking & Markets	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
Wynik z tytułu odsetek	2 169 793	594 379	165 746	559 096	507 808	3 996 822
w tym transakcje wewnętrzne	(74 430)	(42 324)	22 736	105 179	(11 161)	-
Pozostałe dochody	1 502 277	278 216	357 199	267 616	96 684	2 501 992
w tym transakcje wewnętrzne	77 741	64 282	(146 535)	121	4 391	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	1 009	79 216	4	80 229
Koszty operacyjne	(1 822 524)	(263 741)	(209 229)	(263 556)	(236 760)	(2 795 810)
w tym transakcje wewnętrzne	(6 803)	(1 097)	(3 604)	11 511	(7)	-
Amortyzacja	(113 666)	(16 004)	(14 940)	(142 730)	(20 682)	(308 022)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(435 678)	(288 375)	(45 828)	11 443	(78 117)	(836 555)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	-	-	1 195	190	-	1 385
Zysk przed opodatkowaniem	1 300 202	304 475	255 152	511 275	268 937	2 640 041
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego						(592 749)
Zysk należny udziałowcom niesprawującym kontroli						(132 581)
Zysk za okres						1 914 711

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na segmenty

31.12.2014	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Global Banking & Markets	Segment ALM i Operacji Centralnych	Segment Santander Consumer	Razem
Należności od klientów	44 163 668	22 574 558	6 690 975	45 711	12 345 659	85 820 571
Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	14 129	-	-	28 663	-	42 792
Pozostałe aktywa	6 263 979	792 062	7 183 601	31 186 437	3 212 432	48 638 511
Aktywa razem	50 441 776	23 366 620	13 874 576	31 260 811	15 558 091	134 501 874
Zobowiązania wobec klientów	63 099 887	15 146 548	7 359 263	2 508 494	6 867 617	94 981 809
Pozostałe zobowiązania i kapitały własne	3 949 528	1 885 700	4 752 568	20 241 795	8 690 474	39 520 065
Pasywa razem	67 049 415	17 032 248	12 111 831	22 750 289	15 558 091	134 501 874

w tys. zł

Skonsolidowany rachunek zysków i strat w podziale na segmenty

01.01.2013-31.12.2013	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Global Banking & Markets	Segment ALM i Operacji Centralnych	Razem
Wynik z tytułu odsetek	1 988 339	640 695	120 956	526 570	3 276 560
w tym transakcje wewnętrzne	(89 930)	(32 397)	24 787	97 540	-
Pozostałe dochody	1 359 293	242 191	359 382	793 635	2 754 501
w tym transakcje wewnętrzne	49 695	41 675	(91 428)	58	-
Przychody z tytułu dywidend	-	-	2 158	56 580	58 738
Koszty operacyjne	(1 881 203)	(298 378)	(191 299)	(271 877)	(2 642 757)
w tym transakcje wewnętrzne	(8 462)	(397)	(4 493)	13 352	-
Amortyzacja	(141 679)	(23 079)	(11 893)	(42 670)	(219 321)
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych	(422 974)	(303 642)	(14 936)	12 251	(729 301)
Udział w zysku (stracie) jednostek wycenianych metodą praw własności	14 500	-	928	869	16 297
Zysk przed opodatkowaniem	916 276	257 787	265 296	1 075 358	2 514 717
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego					(500 106)
Zysk należny udziałowcom niesprawnym kontroli					(32 283)
Zysk za okres					1 982 328

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na segmenty

31.12.2013	Bankowość Detaliczna	Bankowość Biznesowa i Korporacyjna	Global Banking & Markets	Segment ALM i Operacji Centralnych	Razem
Należności od klientów	41 891 101	21 319 440	4 870 247	51 355	68 132 143
Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	14 129	-	20 842	28 473	63 444
Pozostałe aktywa	5 435 087	714 409	4 177 308	27 537 576	37 864 380
Aktywa razem	47 340 317	22 033 849	9 068 397	27 617 404	106 059 967
Zobowiązania wobec klientów	57 976 197	12 978 044	5 317 988	2 270 753	78 542 982
Pozostałe zobowiązania i kapitały własne	6 430 096	2 689 623	2 611 046	15 786 220	27 516 985
Pasywa razem	64 406 293	15 667 667	7 929 034	18 056 973	106 059 967

w tys. zł

4. Zarządzanie ryzykiem

Grupa BZ WBK jest narażona na szereg ryzyk związanych z bieżącą działalnością. Celem zarządzania ryzykiem jest zapewnienie, iż Grupa powiększając wartość dla akcjonariuszy będzie podejmować ryzyko w sposób świadomy i kontrolowany. Ryzyko oznacza możliwość zaistnienia zdarzeń, które będą miały wpływ na realizację założonych przez Grupę celów strategicznych.

Polityki zarządzania ryzykiem są opracowywane w celu identyfikacji i pomiaru podejmowanego ryzyka, określenia najkorzystniejszego zwrotu przy zaakceptowanym poziomie ryzyka (risk-reward), a także dla regularnego ustalania i weryfikowania odpowiednich limitów ograniczających skalę narażenia na ryzyko. Grupa BZ WBK na bieżąco modyfikuje i rozwija metody zarządzania ryzykiem, uwzględniając zmiany w profilu ryzyka Grupy, otoczeniu gospodarczym, wymogi regulacyjne i najlepsze praktyki rynkowe.

Zarząd i Rada Nadzorcza wytycza kierunek działań oraz aktywnie wspiera strategię zarządzania ryzykiem. Przejawia się to poprzez akceptację kluczowych polityk w zakresie zarządzania ryzykiem, udział Członków Zarządu w komitetach wspierających zarządzanie ryzykiem, przeglądy i akceptację ryzyk oraz raportów dotyczących poziomu ryzyk.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem. Rada akceptuje strategię, kluczowe polityki zarządzania ryzykiem, wielkość akceptowalnego poziomu ryzyka oraz monitoruje poziom wykorzystania limitów wewnętrznych w odniesieniu do bieżącej strategii biznesowej i otoczenia makroekonomicznego. Prowadzi przeglądy głównych obszarów ryzyka, trybu identyfikacji zagrożeń oraz procesu ustalania i monitorowania działań naprawczych. Rada ocenia czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad prowadzoną działalnością są skuteczne i zgodne z polityką Rady, z uwzględnieniem oceny systemu zarządzania ryzykiem.

Komitet Audytu i Zapewnienia Zgodności Rady Nadzorczej wspiera Radę w wypełnianiu obowiązków nadzorczych. Komitet przeprowadza coroczne przeglądy wewnętrznych mechanizmów kontroli finansowej Grupy, przyjmuje raporty niezależnej jednostki audytu wewnętrznego oraz jednostki zapewnienia zgodności. Komitet otrzymuje regularne kwartalne raporty dotyczące stopnia realizacji zaleceń pokontrolnych i na ich podstawie ocenia jakość podejmowanych działań. Komitet Audytu ocenia efektywność systemu kontroli wewnętrznej oraz systemu zarządzania ryzykiem.

Komitet Nadzoru Ryzyka wspiera Radę Nadzorczą w ocenie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem oraz środków jakie zostały przyjęte i zaplanowane w celu zapewnienia efektywnego zarządzania znaczącymi ryzykami Grupy.

Zarząd odpowiada za skuteczność zarządzania ryzykiem. W szczególności wprowadza strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka, podział zadań zapewniający niezależność funkcji pomiaru i kontroli ryzyka od działalności operacyjnej, odpowiada za wprowadzenie i aktualizację pisemnych strategii w zakresie zarządzania ryzykiem, a także za przejrzystość działań. Dokonuje przeglądu wyników finansowych Grupy. Zarząd powołał szereg Komitetów bezpośrednio odpowiedzialnych za rozwijanie metod zarządzania ryzykiem i monitorowanie poziomu ryzyka w określonych obszarach.

Komitet Zarządzania Ryzykiem wyznacza kierunek strategii zarządzania ryzykiem w Grupie BZ WBK. Komitet Zarządzania Ryzykiem pełni funkcję nadrzędną w stosunku do wszystkich komitetów wyposażonych w odpowiednie kompetencje do zarządzania ryzykami zidentyfikowanymi w działalności Grupy. Proces kompleksowego raportowania zapewnia Komitetowi pełny i spójny obraz aktualnego profilu ryzyka Grupy.

Komitet Zarządzania Ryzykiem nadzoruje działalność poniższych komitetów działających w obszarze zarządzania ryzykiem:

Forum Zarządzania Ryzykiem, komitet wyposażony w kompetencje do zatwierdzania i nadzoru nad polityką, metodologią pomiaru ryzyka oraz monitorowania poziomu ryzyka w zakresie ryzyka kredytowego, ryzyka rynkowego na księdze bankowej, ryzyka rynkowego na księdze handlowej, ryzyka strukturalnego bilansu oraz ryzyka płynności. Forum działa w ramach 4 paneli kompetencyjnych:

- **Panel Ryzyka Kredytowego;**
- **Panel Ryzyka Rynkowego;**
- **Panel Modeli i Metodologii;**
- **Panel Inwestycji Kapitałowych i Subemisji.**

Komitet Kredytowy podejmuje decyzje kredytowe zgodnie z obowiązującymi poziomami kompetencji kredytowych.

w tys. zł

Komitet Rezerw podejmuje decyzje w zakresie wysokości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości na ekspozycje kredytowe oraz z tytułu ryzyka prawnego a także zatwierdza metodologię i wykaz parametrów stosowanych do wyznaczania kwoty utraty wartości w podejściu portfelowym dla Grupy BZ WBK.

Komitet Monitoringu zapewnia ciągły i efektywny proces monitorowania portfela kredytowego segmentu biznesowego i korporacyjnego.

Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) wyznacza kierunek działań strategicznych z zakresu ryzyka operacyjnego w Grupie BZ WBK, m.in. w obszarze ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji i zapobiegania przestępstwom.

Komitet ALCO sprawuje nadzór nad działalnością na portfelu bankowym, podejmuje decyzje w zakresie zarządzania płynnością i ryzykiem stopy procentowej na księdze bankowej, oraz odpowiada za finansowanie i zarządzania bilansem, w tym politykę cenową.

Komitet Kapitałowy odpowiada za zarządzanie kapitałem, w tym w szczególności za proces ICAAP.

Komitet Ujawnień weryfikuje publikowane informacje finansowe Grupy BZ WBK pod kątem zgodności z wymogami prawnymi i regulacyjnymi.

Komitet ds. Strategii Produktów Oszczędnościowych i Inwestycyjnych odpowiada za zapewnienie zrównoważonego wzrostu portfela produktów oszczędnościowych i inwestycyjnych.

Komitet Marketingu i Monitoringu Produktów zatwierdza nowe produkty i usługi do wprowadzenia na rynek z uwzględnieniem analizy ryzyka reputacji.

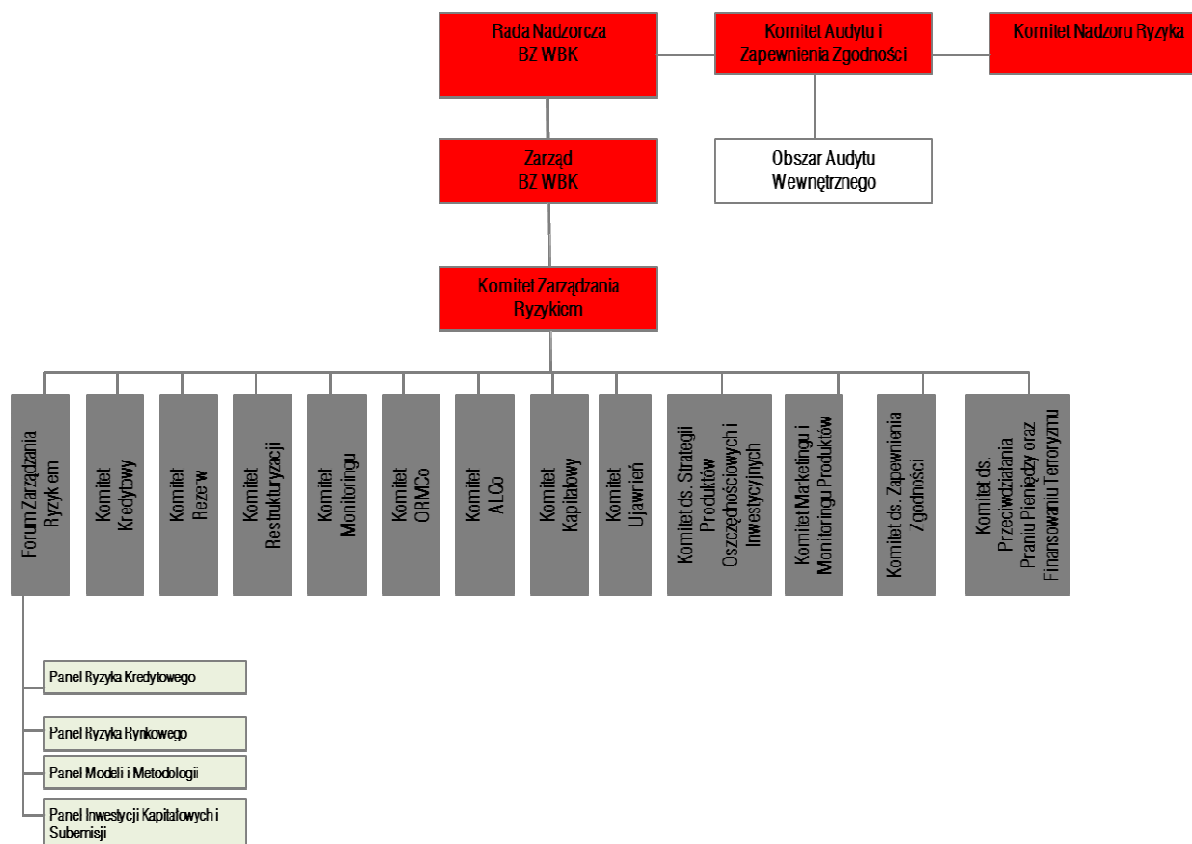
Komitet ds. Zapewnienia Zgodności odpowiada za wyznaczanie standardów w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności oraz kodeksów postępowania przyjętych w Grupie.

Komitet ds. Przeciwdziałania Praniu Pieniądzy oraz Finansowaniu Terroryzmu zatwierdza politykę Banku w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu oraz akceptuje i monitoruje działania Grupy podejmowane w tym zakresie.

Komitet Restrukturyzacji podejmuje decyzje w zakresie klientów korporacyjnych z trudnościami finansowymi, m.in. w zakresie strategii wobec klienta, umorzenia i sprzedaży wierzytelności zgodnie z obowiązującymi poziomami kompetencji kredytowych.

w tys. zł

Poniższy rysunek przedstawia strukturę ładu korporacyjnego w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem odbywa się w ramach zatwierdzonego przez Komitet Zarządzania Ryzykiem profilu ryzyka, wynikającego z przyjętego ogólnego poziomu akceptacji ryzyka.

W Grupie BZ WBK poziom akceptowalnego ryzyka został wyrażony w postaci zdefiniowanych i skwantyfikowanych limitów i zapisany w postaci „Deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka”, zatwierdzonej przez Zarząd i zaakceptowanej przez Radę Nadzorczą. Na podstawie globalnych limitów wyznaczane są limity obserwacyjne oraz konstruowane polityki zarządzania ryzykiem.

Grupa jest narażona na szereg ryzyk wpływających na realizowane cele strategiczne. Grupa nieustannie analizuje ryzyka, identyfikując ich źródła, tworząc odpowiednie mechanizmy zarządzania ryzykami, obejmujące m.in. ich pomiar, kontrolę, ograniczanie i raportowanie. Wśród ryzyk o największym znaczeniu można wymienić:

- ryzyko kredytowe,
- ryzyko koncentracji,
- ryzyko rynkowe na księdze bankowej i księdze handlowej,
- ryzyko płynności,
- ryzyko ubezpieczeniowe,
- ryzyko operacyjne,
- ryzyko braku zgodności.

Szczegółowe zasady, role i odpowiedzialności jednostek Grupy zostały opisane w odpowiednich politykach wewnętrznych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Grupa BZ WBK szczególnie dba o spójność procesów zarządzania ryzykiem na poziomie całej Grupy Kapitałowej, co pozwala na adekwatne kontrolowanie skali narażenia na ryzyko. Spółki zależne wdrażają polityki i procedury zarządzania ryzykiem odzwierciedlające zasady przyjęte przez Grupę BZ WBK.

w tys. zł

Bank, w granicach i na zasadach wynikających z obowiązującego prawa, sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem w Santander Consumer Bank S.A. (SCB), kierując się przy tym regulacjami odnoszącymi się do nadzorowania spółek zależnych wchodzących w skład Grupy BZ WBK. Na przedstawicieli Banku w Radzie Nadzorczej SCB powołano Członka Zarządu Banku zarządzającego Pionem Zarządzania Ryzykiem oraz Członka Zarządu Banku zarządzającego Pionem Zarządzania Finansami. Zgodnie ze „Strategią inwestycji Banku Zachodniego WBK S.A. w instrumenty rynku kapitałowego” odpowiadają oni za sprawowanie nadzoru nad SCB oraz prowadzenie działalności spółki w oparciu o przyjęte plany oraz zgodnie z procedurami zapewniającymi bezpieczeństwo działalności. Bank monitoruje profil i poziom ryzyka SCB za pośrednictwem komitetów zarządzania ryzykiem BZ WBK.

Ryzyko kredytowe

Działalność kredytowa Grupy BZ WBK koncentruje się na wzroście portfela kredytowego przy zagwarantowaniu jego wysokiej jakości, dobrej rentowności oraz satysfakcji klienta.

Ryzyko kredytowe oznacza możliwość poniesienia straty w wyniku niespłacenia w terminie przez dłużnika zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami i innymi opłatami. Ryzyko kredytowe przejawia się także w postaci spadku wartości aktywów kredytowych i udzielonych zobowiązań warunkowych, będącego następstwem pogorszenia oceny jakości kredytowej dłużnika. Pomiar ryzyka kredytowego opiera się na oszacowaniu wielkości aktywów kredytowych ważonych ryzykiem, przy czym stosowane wagi ryzyka uwzględniają zarówno prawdopodobieństwo zaniechania spłat, jak i wielkość możliwej do poniesienia straty w przypadku niedotrzymania warunków umowy przez kredytobiorcę.

Ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z działalności kredytowej w segmencie detalicznym, korporacyjnym i na rynku międzybankowym. Jest ono zarządzane w ramach polityki ustalonej przez Zarząd na bazie przyjętych procedur kredytowych oraz poprzez system limitów kompetencyjnych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia kadry zarządzającej. Stosowany przez Grupę wewnętrzny system monitoringu oraz klasyfikacji kredytów umożliwia wczesne wykrywanie sytuacji grożących pogorszeniem jakości portfela kredytowego. Ponadto Grupa szeroko stosuje narzędzia ograniczania ryzyka kredytowego w postaci zabezpieczeń (finansowych i rzeczowych) oraz szczególnych warunków umownych i klauzul, czyli tzw. covenants.

Grupa rozwija i udoskonala oparte na ryzyku metody wyceny kredytów, alokacji kapitału oraz pomiaru efektywności. Dla wszystkich istotnych portfeli kredytowych używane są modele wyceny ryzyka.

Proaktywne zarządzanie ryzykiem kredytowym jest istotnym warunkiem sprawnego funkcjonowania Grupy BZ WBK w sytuacji dużej zmienności rynku oraz pogarszającej się koniunktury gospodarczej. W 2014 r. Grupa kontynuowała dotychczasową konserwatywną politykę zarządzania ryzykiem kredytowym, konsekwentnie budując portfel o wysokiej jakości. Obserwowano dynamiczny wzrost wolumenów portfeli kredytowych, co było efektem zarówno poprawy sytuacji makroekonomicznej jak i optymalizacji polityk i procesów kredytowych, rozwoju narzędzi służących do zarządzania portfelem kredytowym (w szczególności w zakresie portfela MŚP i portfela korporacyjnego), oraz zakończenia procesu unifikacji polityk i narzędzi po fuzji z Kredyt Bankiem. Polityki kredytowe optymalizowano w reakcji na zmieniające się warunki makroekonomiczne, w tym na obniżone stopy procentowe.

Grupa stale udoskonala procesy i procedury pomiaru, monitorowania i zarządzania ryzykiem portfela kredytowego Banku dostosowując je również do nowelizowanych wymogów nadzorczych, w tym szczególnie do Rekomendacji KNF.

Grupa wnikliwie analizuje rozwój sytuacji na rynku makroekonomicznym, jak również monitoruje ekspozycję kredytową w poszczególnych segmentach klientów i branżach gospodarki w celu zapewnienia odpowiedniej i szybkiej reakcji oraz adekwatnego dostosowania parametrów polityki kredytowej. Grupa dokonuje również zmian w zarządzaniu polityką cenową w odpowiedzi na obniżki bazowych stóp procentowych.

Praktyki w zakresie forbearance

W celu dalszej poprawy jakości portfela kredytowego poprzez wczesne wdrażanie działań restrukturyzacyjnych i umożliwienie spłaty kredytów klientom korporacyjnym w ramach uzgodnionych udogodnień w 2014 r. Bank powołał Komitet Restrukturyzacji. Komitet ten podejmuje decyzje o:

- strategii wobec klientów korporacyjnych o zaangażowaniu poniżej 25 mln zł z trudnościami finansowymi lub
- umorzeniach wierzytelności,
- sprzedaży wierzytelności.

Decyzje dotyczące klientów korporacyjnych o zaangażowaniu powyżej 25 mln zł z trudnościami finansowymi podejmowane są przez Komitet Kredytowy.

w tys. zł

Udogodnienia (restrukturyzacja) dla klientów z problemami w spłacie kredytów przyznawane są w Banku każdorazowo po analizie sytuacji finansowej klienta, ustaleniu przyczyn powstałych trudności w obsłudze zadłużenia, ocenie możliwości spłaty zadłużenia w ramach nowych warunków, ocenie posiadanych zabezpieczeń. Przyznane udogodnienia uzależnione są od wyników oceny i mogą polegać w szczególności na: okresowym zawieszeniu spłat (karencja), zmianie harmonogramu (obniżenie rat), kapitalizacji odsetek, wydłużeniu terminu spłaty itp. Dotyczy to zarówno klientów detalicznych, jak i podmiotów gospodarczych.

Od 2014 r. w każdym przypadku Bank udzielając udogodnienia Klientowi (restrukturyzacji) dokonuje stosownych zapisów w systemach, co umożliwia identyfikację portfela należności restrukturyzowanych. Należność/klient traktowany jest jako restrukturyzowany przez cały okres restrukturyzacji, tj. do momentu uznania, że sytuacja klienta uległa stabilizacji, warunki restrukturyzacji zostały zrealizowane i klient posiada zdolność kredytową. Portfel należności restrukturyzowanych podlega cyklicznemu monitoringowi. Restrukturyzacja w wielu przypadkach jest procesem długoterminowym, toteż Bank zakłada, iż przy zastosowanych rozwiązaniach w kolejnych okresach portfel kredytów w restrukturyzacji będzie rósł. Klasyfikacja klientów do kategorii restrukturyzacji jest odrębną (niezależną) w stosunku do klasyfikacji należności do portfela pracującego/ niepracującego.

W ramach prac dostosowawczych do nowych standardów sprawozdawczości, przygotowano rozwiązanie zapewniające identyfikację przypadków restrukturyzacji z uwzględnieniem projektu zmian w standardzie ITS zaproponowanego przez EBA. Identyfikacja bazuje na restrukturyzacji zadłużenia dokonywanej zarówno w portfelu pracującym jak i niepracującym zgodnie z definicją zawartą w Rekomendacji R. Podstawowe informacje, które są brane pod uwagę przy identyfikacji przypadków forbearance to aktualna sytuacja finansowa klienta, obserwowana i prognozowana zdolność, wola do spłaty zadłużenia oraz charakter i częstość zmian dokonywanych w warunkach spłaty produktów kredytowych posiadanych przez danego klienta. Zasady te dotyczą zarówno klientów detalicznych, jak i podmiotów gospodarczych.

Forbearance		Wartość brutto	Odpis z tyt. utraty wartości	Wartość netto
Ekspozycje osób prywatnych				
	pracujące	406 084	(13 379)	392 705
	niepracujące	109 219	(45 365)	63 854
		515 303	(58 744)	456 559
Ekspozycje firm				
	pracujące	389 538	(24 659)	364 879
	niepracujące	2 624 157	(1 010 027)	1 614 130
		3 013 695	(1 034 686)	1 979 009
RAZEM		3 528 998	(1 093 430)	2 435 568

Forum Zarządzania Ryzykiem

Nadzór nad zarządzaniem ryzykiem kredytowym w Grupie BZ WBK sprawuje Panel Ryzyka Kredytowego (PRK) działający w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem. Głównym obszarem odpowiedzialności PRK jest tworzenie i zatwierdzanie najlepszych praktyk branżowych, analiz sektorowych, polityk kredytowych oraz wdrażanie systemów klasyfikacji i wyceny ryzyka zmierzających do zapewnienia zrównoważonego wzrostu portfela kredytowego. Dopasowując funkcjonowanie procesów zarządczych w Grupie do aktualnych celów strategicznych, w ramach struktury PRK wyodrębniono komitety dedykowane do głównych segmentów klientowskich: segmentu detalicznego, segmentu MŚP oraz segmentu biznesowego i korporacyjnego. Natomiast nadzór na modelami ryzyka kredytowego pełni Panel Modeli i Metodologii.

Pion Zarządzania Ryzykiem

Pion Zarządzania Ryzykiem jest odpowiedzialny za skonsolidowany proces zarządzania ryzykiem kredytowym obejmujący zarządzanie i nadzór nad procesem kredytowym, zdefiniowanie polityki kredytowej, dostarczanie narzędzi decyzyjnych oraz narzędzi pomiaru ryzyka kredytowego, kontrolę jakości portfela kredytowego, jak również dostarczanie rzetelnej informacji zarządczej nt. portfela kredytowego.

Polityki kredytowe

Polityki kredytowe odnoszą się do poszczególnych segmentów biznesowych, portfeli kredytowych oraz kategorii produktów bankowych i zawierają wytyczne w zakresie określania obszarów występowania specyficznych rodzajów ryzyka, ich pomiaru, a także metod ich minimalizacji do poziomu akceptowanego przez Grupę (np. wskaźniki „Loan-to-Value”, ryzyko kursowe w przypadku kredytów walutowych).

Grupa regularnie przegląda i aktualizuje polityki kredytowe, dostosowując je do strategii Grupy, bieżącej sytuacji w otoczeniu makroekonomicznym oraz zmian przepisów prawa i wytycznych organów nadzoru.

w tys. zł

Proces podejmowania decyzji kredytowych

Proces podejmowania decyzji kredytowych, jako element zarządzania ryzykiem, opiera się na systemie Indywidualnych Kompetencji Kredytowych dostosowanych do wiedzy i doświadczenia pracowników, w ramach segmentów biznesowych wyodrębnionych w strukturze organizacyjnej. Zaangażowania powyżej 25 mln zł akceptowane są przez Komitet Kredytowy, w skład którego wchodzi przedstawiciele kierownictwa najwyższego szczebla.

Grupa stale podejmuje działania mające na celu dostarczanie najwyższej jakości usług kredytowych przy jednoczesnym dostosowaniu ich do oczekiwań kredytobiorców i zapewnieniu bezpieczeństwa portfela kredytowego. W tym celu, ustanowiony system kompetencji zapewnia rozdzielenie funkcji zatwierdzania ryzyka transakcji od funkcji sprzedażowych.

Klasyfikacja kredytowa

Grupa BZ WBK dynamicznie rozwija stosowane narzędzia do oceny ryzyka kredytowego, dostosowując je do zaleceń Komisji Nadzoru Finansowego, wymogów Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej oraz najlepszych praktyk branżowych.

Modele oceny ryzyka kredytowego wykorzystywane są przez Grupę dla najistotniejszych portfeli kredytowych, w tym klientów korporacyjnych, MŚP, kredytów mieszkaniowych, portfela na finansowanie nieruchomości dochodowych, kredytów gotówkowych, kart kredytowych i limitów w kontaktach osobistych.

Grupa prowadzi okresowy monitoring klasyfikacji kredytowej według zasad opisanych w Podręcznikach Kredytowych. Dodatkowo dla wybranych modeli realizowany jest automatyczny proces weryfikacji klasy ryzyka w oparciu o długość opóźnienia w spłacie lub analizę danych behawioralnych Klienta. Weryfikacja klasyfikacji następuje również w przypadku podejmowania kolejnych decyzji kredytowych.

Przeglądy kredytowe

Grupa dokonuje regularnych przeglądów mających na celu ustalenie rzeczywistej jakości portfela kredytowego, właściwej klasyfikacji i adekwatności odpisów z tytułu utraty wartości, zgodności z procedurami i podjętymi decyzjami kredytowymi, a także zapewniających obiektywną ocenę profesjonalizmu w zarządzaniu kredytami. Przeglądy dokonywane są przez dwie wyspecjalizowane jednostki: Departament Przeglądów Kredytowych i Departament Kontroli i Oceny Jakości, które są niezależne od jednostek podejmujących ryzyko kredytowe w ramach swoich kompetencji.

Zabezpieczenia

Funkcjonujący w Grupie BZ WBK model zabezpieczeń prawnych zakłada, iż centralną jednostką kompetencyjną odpowiedzialną za prawidłowy przebieg procesów tworzenia i funkcjonowania zabezpieczeń jest Centrum Zabezpieczeń i Dokumentacji Kredytowej.

Centrum Zabezpieczeń jest odpowiedzialne za tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń prawidłowych i zgodnych z polityką kredytową dla wszystkich segmentów biznesowych, zapewnienie jednolitych w Grupie procedur wewnętrznych regulujących tworzenie i funkcjonowanie zabezpieczeń oraz sprawny i prawidłowy przebieg procesów ustanawiania, monitorowania i zwalniania zabezpieczeń.

Ponadto Centrum wspiera – w zakresie zabezpieczeń – jednostki kredytowe w procesie podejmowania decyzji kredytowych oraz tworzeniu polityk kredytowych. Centrum dba o gromadzenie danych na temat zabezpieczeń oraz zapewnia odpowiednią informację zarządcą.

Poniższe tabele przedstawiają typy zabezpieczeń, które mogą być przyjmowane pod kredyty i pożyczki udzielone klientom nie będącym podmiotami bankowymi.

Klienci indywidualni

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
gotówkowy	weksel, poręczenie, ubezpieczenie
pod aktywa płynne	kaucja, blokada na rachunku bankowym, fundusze inwestycyjne
studencki	poręczenie
mieszkaniowy	hipoteka, ubezpieczenie, przelew wierzytelności
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

w tys. zł

Podmioty gospodarcze

Rodzaj kredytu	Rodzaj zabezpieczenia
obrotowy	kaucja, zastaw rejestrowy, weksel
rewolwingowy	cesja, weksel, poręczenie, zastaw rejestrowy
na nieruchomości	hipoteka
inwestycyjny	hipoteka, poręczenie, gwarancja
dotowane i z dopłatami	poręczenie, gwarancje
należności leasingowe	weksel, poręczenie wekslowe, cesja prawa do rachunku bankowego, sądowy zastaw rejestrowy na ruchomościach, przewłaszczenie na zabezpieczenie; hipoteka kaucyjna; zobowiązanie dostawcy przedmiotu leasingu do jego odkupu tzw. gwarancja odkupu

Proces zarządzania zabezpieczeniami

Na etapie podejmowania decyzji kredytowej kluczowe zadania Centrum Zabezpieczeń i Dokumentacji Kredytowej dotyczą oceny jakości przyjmowanych zabezpieczeń:

- weryfikacja wycen rzeczoznawców – ocena wartości przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena stanu prawnego przedmiotu zabezpieczenia,
- ocena procesów inwestycyjnych na nieruchomościach,
- konsultacje prawne dotyczące proponowanych zabezpieczeń.

Centrum Zabezpieczeń aktywnie uczestniczy w kolejnych etapach procesu kredytowego, realizując m.in. działania obejmujące:

- przygotowanie projektów dokumentacji kredytowej,
- weryfikację i ocenę prawidłowości podpisanej dokumentacji kredytowej,
- weryfikację danych w systemach informatycznych,
- monitoring zabezpieczeń oraz raportowanie,
- zwolnienie zabezpieczeń.

Grupa w ramach procesu zarządzania wierzycielnościami prowadzi między innymi działania związane z realizacją zabezpieczeń. Wybór odpowiedniego zakresu i sposobu działania w celu zaspokojenia roszczeń Grupy z zabezpieczenia jest uzależniony od jego rodzaju (wyróżniamy dwie podstawowe kategorie zabezpieczeń: osobiste i rzeczowe). Zasadniczo Grupa dąży do polubownej (dobrowolnej) realizacji zabezpieczeń w procesie negocjacyjnym. W przypadku braku woli współpracy ze strony dostawcy zabezpieczenia, uprawnienia Grupy w tym zakresie są realizowane zgodnie z przepisami prawa oraz przepisami wewnętrznymi w drodze postępowań egzekucyjnych i upadłościowych.

Testy warunków skrajnych ryzyka kredytowego

Testy warunków skrajnych są jednym z elementów procesu zarządzania ryzykiem kredytowym, służącym do oceny potencjalnego wpływu na sytuację Grupy zdarzeń zachodzących w jego otoczeniu, a także możliwych zmian we wskaźnikach finansowych i makroekonomicznych, bądź zmian w profilu ryzyka. W ramach testów przeprowadzana jest ocena potencjalnych zmian jakości kredytowej portfeli kredytowych, w sytuacji wystąpienia niekorzystnych zdarzeń. Proces ten dostarcza także informacji zarządczej o adekwatności ustalonych limitów i alokowanego kapitału wewnętrznego.

Kalkulacja utraty wartości

W Grupie BZ WBK odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości należności kredytowych tworzone są według zasad Międzynarodowych Standardów Rachunkowości/Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSR/MSSF). Odzwierciedlają one utratę wartości aktywów kredytowych, która zostaje uznana w przypadku, gdy Grupa posiada obiektywny dowód na to, że nie będzie w stanie odzyskać należności zgodnie z zawartą umową kredytową. Obiektywne przesłanki utraty wartości zostały zdefiniowane zgodnie z rekomendacjami Komitetu Bazylejskiego, według Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR 39) oraz Rekomendacji R.

Utrata wartości mierzona jest na podstawie szacunkowej, możliwej do odzyskania kwoty. Analizując możliwą utratę wartości należności kredytowych, Grupa stosuje podejście indywidualne (dla ekspozycji indywidualnie istotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości) oraz portfelowe (dla ekspozycji indywidualnie nieistotnych, dla których rozpoznane zostały obiektywne dowody utraty wartości oraz dla ekspozycji o niezidentyfikowanym zagrożeniu utratą wartości).

w tys. zł

Grupa dwa razy do roku dokonuje porównania założeń i parametrów wykorzystywanych do kalkulacji utraty wartości ze stanem faktycznym, uwzględniając przy tym wpływ zmiany warunków ekonomicznych, zmiany w politykach kredytowych Grupy i strategiach odzyskiwania należności, zapewniając tym samym adekwatność tworzonych odpisów. Za realizację polityki w zakresie utrzymywania adekwatnego poziomu odpisów odpowiedzialny jest Komitet Rezerw.

Poniższe tabele przedstawiają maksymalne ekspozycje Grupy BZ WBK na ryzyko kredytowe, dla potrzeb prezentacyjnych pogrupowanych w klasy ryzyka uzależnione od wskaźnika pokrycia odpisem z tytułu utraty wartości.

31.12.2014	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów	Należności od banków	Inwestycyjne aktywa finansowe	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu*
Portfel z utratą wartości					
Portfel oceniany indywidualnie - z utratą wartości					
	do 50%	2 341 427	-	-	-
	50% - 70%	521 469	-	-	-
	70% - 85%	281 069	-	-	-
	powyżej 85%	817 380	-	-	-
Wartość brutto		3 961 345	-	-	-
Utrata wartości		(1 771 267)	-	-	-
Wartość netto		2 190 078	-	-	-
Portfel oceniany kolektywnie - z utratą wartości					
	do 50%	780 779	-	-	-
	50% - 70%	576 815	-	-	-
	70% - 85%	844 420	-	-	-
	powyżej 85%	1 446 642	-	-	-
Wartość brutto		3 648 656	-	-	-
Utrata wartości		(2 675 336)	-	-	-
Wartość netto		973 320	-	-	-
Portfel bez utraty wartości (przeterminowany i nieprzeterminowany)					
	do 0,10%	34 253 201	2 523 063	27 057 093	5 238 741
	0,10% - 0,30%	21 091 178	-	-	-
	0,30% - 0,65%	9 950 391	-	-	-
	powyżej 0,65%	17 939 218	-	-	-
Wartość brutto		83 233 988	2 523 063	27 057 093	5 238 741
Utrata wartości		(679 906)	-	-	-
Wartość netto		82 554 082	2 523 063	27 057 093	5 238 741
Pozostałe należności		103 091	-	-	-
Ekspozycje pozabilansowe					
Udzielone zobowiązania finansowe		20 009 637	-	-	-
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		4 420 907	-	-	-
Nominały instrumentów pochodnych - zakupione		-	-	-	139 414 357
Rezerwa na pozabilans		(87 517)	-	-	-
Całkowita ekspozycja pozabilansowa		24 343 027	-	-	139 414 357

*Wartość aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu uwzględnia korektę wyceny do wartości godziwej jak opisano w nocie 20

w tys. zł

31.12.2013	Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów	Należności od banków	Inwestycyjne aktywa finansowe	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu*
Portfel z utratą wartości					
Portfel oceniany indywidualnie - z utratą wartości					
	do 50%	1 895 531	-	-	-
	50% - 70%	528 071	-	-	-
	70% - 85%	532 593	-	-	-
	powyżej 85%	369 007	-	-	-
Wartość brutto		3 325 202	-	-	-
Utrata wartości		(1 525 523)	-	-	-
Wartość netto		1 799 679	-	-	-
Portfel oceniany kolektywnie- z utratą wartości					
	do 50%	548 929	-	-	-
	50% - 70%	866 345	-	-	-
	70% - 85%	521 770	-	-	-
	powyżej 85%	378 363	-	-	-
Wartość brutto		2 315 407	-	-	-
Utrata wartości		(1 511 024)	-	-	-
Wartość netto		804 383	-	-	-
Portfel bez utraty wartości (przeterminowany i nieprzeterminowany)					
	do 0,10%	28 102 384	2 212 704	22 090 764	2 344 901
	0,10% - 0,30%	16 796 042	-	-	-
	0,30% - 0,65%	12 535 446	-	-	-
	powyżej 0,65%	8 336 599	-	-	-
Wartość brutto		65 770 471	2 212 704	22 090 764	2 344 901
Utrata wartości		(453 178)	-	-	-
Wartość netto		65 317 293	2 212 704	22 090 764	2 344 901
Pozostałe należności		210 788	-	-	-
Ekspozycje pozabilansowe					
Udzielone zobowiązania finansowe		17 636 205	-	-	-
Udzielone zobowiązania gwarancyjne		3 874 743	-	-	-
Nominały instrumentów pochodnych - zakupione		-	-	-	106 021 969
Rezerwa na pozabilans		(95 934)	-	-	-
Całkowita ekspozycja pozabilansowa		21 415 014	-	-	106 021 969

*Wartość aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu uwzględnia korektę wyceny do wartości godziwej jak opisano w nocie 20

Portfel objęty rezerwą IBNR

	Należności od klientów	
	31.12.2014	31.12.2013
Portfel nieprzeterminowany	78 385 407	62 015 572
Portfel przeterminowany	4 848 581	3 754 899
1-30 dni	3 829 735	3 007 185
31-60 dni	647 857	488 475
61-90 dni	359 232	242 852
> 90 dni	11 757	16 387
Wartość brutto	83 233 988	65 770 471

w tys. zł

Utrata wartości wg klas ryzyka

Wskaźnik pokrycia rezerwą	Należności od klientów		Należności od banków	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Utrata wartości oceniana indywidualnie				
do 50%	(477 016)	(403 020)		-
50% - 70%	(309 882)	(329 906)		-
70% - 85%	(212 985)	(427 568)		-
powyżej 85%	(771 384)	(365 029)		-
Suma utraty wartości ocenianej indywidualnie	(1 771 267)	(1 525 523)	-	-
Utrata wartości oceniana kolektywnie				
do 50%	(249 820)	(176 947)		-
50% - 70%	(352 230)	(558 338)		-
70% - 85%	(653 518)	(402 763)		-
powyżej 85%	(1 419 768)	(372 976)		-
Suma utraty wartości ocenianej kolektywnie	(2 675 336)	(1 511 024)	-	-
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty				
do 0,10%	(11 249)	(12 688)		-
0,10% - 0,30%	(33 686)	(25 835)		-
0,30% - 0,65%	(46 791)	(54 152)		-
powyżej 0,65%	(588 180)	(360 503)		-
Całkowity odpis na poniesione niezidentyfikowane straty	(679 906)	(453 178)	-	-
Całkowita utrata wartości	(5 126 509)	(3 489 725)	-	-

Koncentracja ryzyka kredytowego

Grupa BZ WBK przestrzega norm wynikających z Ustawy Prawo Bankowe określających wielkości koncentracji wierzytelności obciążonych ryzykiem jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie. Według danych na dzień 31.12.2014 r. maksymalny limit dla Grupy zgodnie z art. 71 Ustawy Prawo Bankowe wynosił:

- 3 261 237 tys. zł (25% funduszy własnych Grupy).

Realizowana przez Grupę polityka ma na celu minimalizowanie ryzyka koncentracji wierzytelności, m. in. poprzez stosowanie w powyższym zakresie bardziej rygorystycznych zasad niż ustawowe. Efektem tej polityki jest stałe utrzymywanie wysokiego poziomu dywersyfikacji zaangażowań wobec poszczególnych klientów.

Przeprowadzona na dzień 31.12.2014 r. analiza koncentracji zaangażowań, wykazała, że Grupa nie posiada zaangażowań, które przekraczałyby limity wyznaczone przez ustawodawcę.

w tys. zł

Lista 20 największych kredytobiorców (lub grupy klientów powiązanych kapitałowo) Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2014 (łącznie z zaangażowaniem poszczególnych klientów w spółkach zależnych).

Symbol PKD	Opis kodu PKD	Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany łącznie z zaangażowaniem w spółkach zależnych	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
07	GÓRNICtwo	1 297 011	234 317	1 062 694
61	TELEKOMUNIKACJA	1 294 195	1 090 902	203 293
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	1 201 133	875 135	325 998
35	ENERGETYKA	1 197 708	29 579	1 168 129
35	ENERGETYKA	751 000	-	751 000
68	OBsŁUGA NIERUCHOMOŚCI	743 207	742 949	258
47	HANDEL DETALICZNY	688 268	668 776	19 492
35	ENERGETYKA	652 386	2 386	650 000
64	POZOSTAŁE USŁUGI FINANSOWE	545 430	338 520	206 910
33	PRZEMYSŁ MASZYNOWY	515 030	133 603	381 427
68	OBsŁUGA NIERUCHOMOŚCI	509 268	505 479	3 789
35	ENERGETYKA	459 786	131 486	328 300
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	426 014	382 174	43 840
20	PRZEMYSŁ CHEMICZNY	417 248	417 248	-
41	BUDOWNICTWO	414 013	357 828	56 185
33	PRZEMYSŁ MASZYNOWY	400 000	-	400 000
68	OBsŁUGA NIERUCHOMOŚCI	392 310	392 310	-
41	BUDOWNICTWO	386 000	-	386 000
16	PRZEMYSŁ DRZEWNY	345 425	336 705	8 720
47	HANDEL DETALICZNY	338 247	285 445	52 802
Razem brutto		12 973 679	6 924 842	6 048 837

Lista 20 największych kredytobiorców (lub grupy klientów powiązanych kapitałowo) Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. (kredyty pracujące) stan na 31.12.2013 (łącznie z zaangażowaniem poszczególnych klientów w spółkach zależnych).

Symbol PKD	Opis kodu PKD	Łączna kwota brutto	Kredyt wykorzystany łącznie z zaangażowaniem w spółkach zależnych	Otwarta linia kredytowa + Gwarancje + Limity skarbowe i inwestycje kapitałowe
61	TELEKOMUNIKACJA	1 230 081	1 017 546	212 535
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	1 106 627	412 182	694 445
06	GÓRNICtwo	1 083 036	73 525	1 009 511
64	USŁUGI FINANSOWE	1 030 768	673 155	357 613
35	ENERGETYKA	853 792	1 275	852 517
46	HANDEL HURTOWY	835 821	835 811	10
35	ENERGETYKA	750 413	299	750 114
68	OBsŁUGA NIERUCHOMOŚCI	744 981	742 629	2 352
07	GÓRNICtwo	670 257	29 527	640 730
35	ENERGETYKA	658 574	7 253	651 321
68	OBsŁUGA NIERUCHOMOŚCI	537 221	496 311	40 910
68	OBsŁUGA NIERUCHOMOŚCI	411 437	339 379	72 058
33	PRZEMYSŁ MASZYNOWY	407 062	7 022	400 040
05	TRANSPORT	399 618	359 222	40 396
68	OBsŁUGA NIERUCHOMOŚCI	398 877	398 877	-
33	PRZEMYSŁ MASZYNOWY	394 445	15 547	378 898
19	PRZEMYSŁ RAFINERYJNY	394 302	337 827	56 475
68	OBsŁUGA NIERUCHOMOŚCI	350 106	296 609	53 497
43	BUDOWNICTWO	344 835	257 505	87 330
20	PRZEMYSŁ CHEMICZNY	329 000	151 219	177 781
Razem brutto		12 931 253	6 452 720	6 478 533

w tys. zł

Koncentracja branżowa

Polityka kredytowa Grupy Banku Zachodniego WBK zakłada dywersyfikację zaangażowania akcji kredytowej. Ryzyko danej branży jest elementem wpływającym na wielkość limitu. Grupa w celu utrzymania odpowiednio zdywersyfikowanego portfela kredytowego i kontrolowania w ten sposób ryzyka związanego ze zbyt wysokim udzieleniem kredytów podmiotom jednej branży, zakłada kredytowanie branż oraz grup i jednostek kapitałowych reprezentujących różne gałęzie przemysłu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku największy poziom koncentracji zanotowano dla branży „dystrybucja” (12% portfela Grupy BZ WBK), dla sektora produkcyjnego (10%) oraz dla branży „obsługa nieruchomości” (10%).

Grupy PKD w podziale na sektory:

Sektor	Zaangażowanie bilansowe brutto		
	31.12.2014	31.12.2013	
Dystrybucja	11 092 677	9 239 681	
Sektor produkcyjny	9 382 481	8 303 052	
Obsługa nieruchomości	8 998 650	9 653 180	
Sektor rolniczy	1 854 129	1 530 505	
Transport	1 777 227	1 586 970	
Sektor energetyczny	1 717 414	1 696 123	
Budownictwo	1 357 360	1 260 312	
Sektor finansowy	921 974	1 028 732	
Pozostałe sektory	5 721 356	3 020 920	
A	Razem podmioty gospodarcze	42 823 268	37 319 475
B	Portfel detaliczny (w tym kredyty hipoteczne)	48 020 721	34 091 605
A+B	PORTFEL GRUPY BZ WBK	90 843 989	71 411 080
C	Pozostałe należności (obligacje kom., reverse repo)	103 091	210 788
A+B+C	CAŁKOWITY PORTFEL GRUPY BZ WBK	90 947 080	71 621 868

Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako możliwość negatywnego wpływu na wynik finansowy zmian rynkowych poziomów stóp procentowych, kursów walutowych, kursów akcji, indeksów giełdowych itp. Występuje zarówno w działalności handlowej jak i bankowej (produkty walutowe, produkty na stopę procentową, produkty powiązane z indeksami giełdowymi).

Grupa BZ WBK narażona jest na ryzyko rynkowe wynikające z działalności na rynku pieniężnym i kapitałowym oraz usług świadczonych dla klientów. Oprócz tego Grupa podejmuje ryzyko rynkowe wynikające z aktywnego zarządzania strukturą bilansu (zarządzanie aktywami i pasywami).

Działalność i strategie związane z ryzykiem rynkowym podlegają bezpośredniemu nadzorowi przez Forum Zarządzania Ryzykiem.

Ogólne zasady zarządzania ryzykiem rynkowym

Podstawowym celem prowadzonej przez Grupę polityki zarządzania ryzykiem rynkowym jest ograniczenie wpływu zmienności czynników rynkowych na rentowność Grupy, dążąc do zwiększenia dochodów w ramach ściśle określonych parametrów ryzyka przy jednoczesnym zachowaniu płynności Grupy oraz jej wartości rynkowej.

Przyjęte przez Grupę BZ WBK polityki w zakresie ryzyka rynkowego wyznaczają szereg parametrów pomiaru i ograniczania ryzyka w postaci limitów i miar. Limity ryzyka podlegają okresowym przeglądom w celu dostosowania ich do strategii Grupy.

Ryzyko stopy procentowej i ryzyko walutowe generowane na działalności bankowej jest zarządzane w sposób scentralizowany przez Pion Zarządzania Finansami. Pion ten jest też odpowiedzialny za pozyskiwanie finansowania, zarządzanie płynnością i dokonywanie transakcji w imieniu ALCO. Działalność ta jest kontrolowana przy pomocy miar i limitów zatwierdzanych przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

Portfel dłużnych papierów wartościowych oraz instrumentów pochodnych na stopę procentową jest zarządzany przez ALCO, który podejmuje wszelkie decyzje dotyczące wartości i struktury portfela.

w tys. zł

Ryzyko rynkowe w portfelu handlowym jest zarządzane przez Pion Global Banking & Markets, który odpowiada również za działalność Biura Maklerskiego. Działalność handlowa Grupy jest ograniczona przez system miar i limitów m.in. Value at Risk, mechanizm stop loss, limity pozycji oraz limity wrażliwości. Wysokość limitów jest akceptowana przez Forum Zarządzania Ryzykiem, Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

W ramach Pionu Zarządzania Ryzykiem funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego odpowiedzialny za bieżący pomiar podejmowanego ryzyka, wdrożenie procedur kontroli, monitorowanie ryzyka i raportowanie. Departament odpowiada również za kształt polityki ryzyka rynkowego, proponowanie odpowiedniej metodologii pomiaru oraz za zapewnienie spójności procesu zarządzania ryzykiem w całej Grupie. Umieszczenie Departamentu w Pionie Zarządzania Ryzykiem zapewnia pełną niezależność procesu pomiaru i monitoringu od jednostek odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem.

Ryzyko rynkowe generowane przez instrumenty rynku kapitałowego (akcje, indeksy giełdowe) występujące w portfelu Biura Maklerskiego jest zarządzane przez Biuro Maklerskie i nadzorowane przez Forum Zarządzania Ryzykiem BZ WBK.

Metodologie pomiaru

Grupa BZ WBK wykorzystuje kilka metod pomiaru ekspozycji ryzyka rynkowego. Dla portfela bankowego są to: miary wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału oraz wrażliwości wyniku odsetkowego netto, natomiast dla portfela handlowego są to: wartość zagrożona (VaR), mechanizm stop loss, miary wrażliwości (PV01) oraz testy scenariuszy skrajnych. Metodologia pomiaru ryzyka podlega procesowi niezależnej walidacji wstępnej i okresowej, której wyniki są akceptowane przez Panel Modeli i Metodologii funkcjonujący w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

W Grupie BZ WBK VaR jest wyznaczany poprzez zastosowanie procesu modelowania statystycznego, dzięki któremu ustalana jest różnica między wyceną rynkową pozycji opartą na bieżących cenach/stawkach rynkowych, a wyceną opartą o najbardziej dotkliwą zmianę stawek w historycznym okresie obserwacji. VaR jest wyznaczany oddzielnie dla ryzyka stopy procentowej, ryzyka walutowego oraz ryzyka ceny instrumentów kapitałowych w Biurze Maklerskim.

Mając na uwadze ograniczenia wynikające z metodologii VaR Grupa uzupełnia metodologię poprzez pomiar wrażliwości, który wskazuje zmianę wartości pozycji przy danej zmianie cen/rentowności oraz testy warunków skrajnych.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym jest to ryzyko niekorzystnego wpływu zmian poziomów stóp procentowych na dochody i wartość aktywów oraz pasywów Grupy. Głównym źródłem ryzyka przeszacowania są transakcje zawierane w oddziałach, centrach biznesowych i korporacyjnych Banku oraz transakcje zawierane na rynku pieniężnym przez Pion Zarządzania Finansami. Dodatkowo ryzyko stopy procentowej może być generowane przez transakcje zawierane przez inne jednostki np. objęcie emisji papierów komunalnych i komercyjnych, pożyczki uzyskane przez Bank poza rynkiem międzybankowym. Jednakże wszystkie pozycje generujące ryzyko przeszacowania są przekazywane do zarządzania przez Pion Zarządzania Finansami, gdzie dealerzy Banku ponoszą odpowiedzialność za zawieranie kontraktów na rynku międzybankowym, tak by odpowiednio zarządzać ryzykiem stopy procentowej zgodnie z zatwierdzoną strategią w ramach przydzielonych limitów.

Spółki zależne Banku także ograniczają narażenie na ryzyko stopy procentowej. W przypadku wystąpienia niedopasowania pomiędzy przeszacowaniem aktywów i pasywów spółka zawiera odpowiednie transakcje za pośrednictwem typowych rachunków bankowych prowadzonych w Banku bądź też dokonywane są transakcje pochodne z Bankiem, który od dnia zawarcia transakcji zarządza tym ryzykiem w ramach globalnego limitu Grupy BZ WBK.

Ryzyko stopy procentowej na portfelu bankowym jest zarządzane w oparciu o następujące limity:

- Limit wrażliwości wyniku odsetkowego netto (NII - wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.);
- Limit wrażliwości ekonomicznej wartości kapitału (MVE – wrażliwość na równoległe przesunięcie krzywej dochodowości o 100 p.b.).

w tys. zł

Miary wrażliwości w 2014 r. oraz w okresie porównywalnym przedstawia poniższa tabela.

Jednodniowy okres utrzymywania pozycji	Wrażliwość wyniku odsetkowego netto (NII)		Wrażliwość ekonomicznej kapitału (MVE)	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Maksymalny	109	114	154	94
Średni	100	76	99	45
na koniec okresu	90	84	154	92
Wartość limitu	130	130	200	200

W 2014 roku nie odnotowano przekroczeń limitów globalnych NIM oraz MVE na portfelu księgi bankowej.

Ryzyko stopy procentowej w portfelu handlowym

Portfel handlowy zawiera papiery wartościowe i instrumenty pochodne zawarte w celach handlowych przez Pion Global Banking & Markets. Każdego dnia są one rewaluowane do rynku i jakiegokolwiek zmiany ich wartości są natychmiast odnotowane w wyniku.

Główną metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej na księdze handlowej jest metodyka VaR, mechanizm stop loss, pomiar wrażliwości PV01 oraz testy warunków skrajnych.

Wielkość VaR jest wyznaczana dla otwartych pozycji Pionu Global Banking & Markets poprzez ustalenie różnicy między wyceną rynkową transakcji na stopę procentową opartą na bieżących krzywych rentowności a wyceną opartą na krzywej rentowności „najgorszego przypadku”, która jest wyliczana na podstawie zmienności stóp procentowych.

Mechanizm „stop-loss” jest wykorzystywany do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach objętych zasadami wyceny do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższe miary o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Bazują one na raporcie wrażliwości i scenariuszach skrajnych ruchów stawek rynkowych, wyznaczanych na bazie największych dziennych i miesięcznych zmian stóp procentowych.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka na koniec 2014 i 2013 roku, dla 1-dniowego okresu utrzymywania pozycji.

Ryzyko Stopy Procentowej	VAR	
Jednodniowy okres utrzymywania pozycji	31.12.2014	31.12.2013
Średni	1 402	1 958
Maksymalny	4 656	4 369
Minimalny	285	547
na koniec okresu	921	3 741
Limit	5 261	7 530

Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe jest to niekorzystny (skutkujący stratami) wpływ zmian kursów walutowych na osiągnięte wyniki. Ryzyko jest zarządzane w oparciu o limit wielkości VaR otwartych pozycji walutowych Grupy w portfelu handlowym oraz dla Biura Maklerskiego, który zarządza otwartymi pozycjami związanymi z działalnością arbitrażową. Testy warunków skrajnych uzupełniają powyższą miarę o szacunek potencjalnych strat przy wystąpieniu skrajnych warunków na rynku. Wyliczane są one na podstawie ekspozycji walutowej i scenariuszy założonych skrajnych ruchów kursów walutowych, bazujących na największych wahaniami kursów. Dodatkowo do zarządzania ryzykiem poniesienia strat na pozycjach handlowych wykorzystywany jest mechanizm „stop-loss”.

Zgodnie z polityką, Grupa nie utrzymuje otwartych pozycji na opcjach walutowych. Transakcje zawierane z klientami są natychmiast zamykane na rynku międzybankowym, stąd Grupa ma ograniczoną ekspozycję na ryzyko rynkowe na portfelu opcji walutowych.

Otwarte pozycje walutowe w spółkach zależnych są nieistotne i nie są włączane do dziennego pomiaru ryzyka.

w tys. zł

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka na koniec grudnia 2014 i 2013 roku.

Ryzyko walutowe	VAR		VAR DM	
	31.12.2014	31.12.2013	31.12.2014	31.12.2013
Jednodniowy okres utrzymywania pozycji				
Średni	646	534	10	6
Maksymalny	2 676	1 647	83	18
Minimalny	88	65	1	1
na koniec okresu	369	428	4	9
Limit	1 754	1 506	104	104

W 2014 r. miało miejsce przekroczenie limitu VAR dla ryzyka walutowego. Pozycje dla indywidualnych walut mieściły się w ustalonych limitach nominalnych, jednakże spowodowały przekroczenie limitu VAR. Następnego dnia otwarta pozycja (EUR) została ograniczona i ekspozycja VAR znajdowała się w wyznaczonym limicie. W 2014 roku był to jedyny przypadek przekroczenia limitu VAR, który został zaraportowany do odpowiednich Komitetów powołanych przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą.

Bilans walutowy

W roku 2014 udział aktywów walutowych w bilansie pozostał na poziomie obserwowanym w roku 2013, podobnie jak wielkość niedopasowania pomiędzy aktywami i pasywami w poszczególnych walutach. Obserwowana strukturalna luka walutowa jest finansowana na rynku za pomocą transakcji swapów walutowych oraz walutowych swapów stopy procentowej.

W poniższych tabelach przedstawiono główne pozycje walutowe Grupy - na 31 grudnia 2014 roku oraz w okresie porównywalnym.

31.12.2014	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	6 232 514	380 981	26 100	166 926	6 806 521
Należności od banków	758 875	1 505 728	9 073	249 387	2 523 063
Należności od klientów	56 049 687	14 712 436	13 507 740	1 550 708	85 820 571
Inwestycyjne aktywa finansowe	25 960 811	679 013	-	417 269	27 057 093
Wybrane aktywa	89 001 887	17 278 158	13 542 913	2 384 290	122 207 248
PASYWA					
Zobowiązania wobec banków	4 565 405	154 067	3 533 839	106 545	8 359 856
Zobowiązania wobec klientów	83 414 931	8 207 140	1 023 564	2 336 174	94 981 809
Zobowiązania podporządkowane	175 059	426 290	938 618	-	1 539 967
Wybrane pasywa	88 155 395	8 787 497	5 496 021	2 442 719	104 881 632

31.12.2013	PLN	EUR	CHF	POZOSTAŁE	RAZEM
AKTYWA					
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	4 802 069	220 124	14 266	113 227	5 149 686
Należności od banków	555 353	801 483	692 408	163 460	2 212 704
Należności od klientów	43 102 575	13 301 418	10 729 128	999 022	68 132 143
Inwestycyjne aktywa finansowe	20 922 127	1 168 637	-	-	22 090 764
Wybrane aktywa	69 382 124	15 491 662	11 435 802	1 275 709	97 585 297
PASYWA					
Zobowiązania wobec banków	3 712 098	164 651	2 360 989	41 059	6 278 797
Zobowiązania wobec klientów	68 051 679	7 152 046	972 603	2 366 654	78 542 982
Zobowiązania podporządkowane	74 914	414 525	895 280	-	1 384 719
Wybrane pasywa	71 838 691	7 731 222	4 228 872	2 407 713	86 206 498

Ryzyko ceny instrumentów kapitałowych

Za aktywne zarządzanie ryzykiem ceny instrumentów kapitałowych odpowiedzialne jest Biuro Maklerskie BZ WBK funkcjonujące w ramach Obszaru Rynków Finansowych. Źródłem powyższego ryzyka są transakcje własne Biura Maklerskiego zawierane na rynkach regulowanych (instrumenty rynku kasowego i kontrakty futures).

Powyższe ryzyko jest mierzone modelem wartości zagrożonej (VaR) opartym na metodzie analizy historycznej.

w tys. zł

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym w Biurze Maklerskim jest nadzorowany przez Forum Zarządzania Ryzykiem BZ WBK. Forum odpowiada m.in. za przyznawanie limitu VaR dla Biura Maklerskiego oraz akceptację zmian w metodologii pomiaru ryzyka i nadzoruje proces zarządzania tym ryzykiem.

Zamieszczona poniżej tabela ilustruje miary ryzyka w 2014 i 2013 roku.

Ryzyko instrumentów kapitałowych Jednodniowy okres utrzymywania pozycji	VAR DM	
	31.12.2014	31.12.2013
Średni	281	664
Maksymalny	1 294	2 135
Minimalny	81	53
na koniec okresu	810	312
Limit	3 647	4 111

Ryzyko płynności

Ryzyko płynności jest definiowane jako ryzyko nie wywiązania się z bezwarunkowych i warunkowych zobowiązań wobec klientów i kontrahentów w wyniku niedopasowania przepływów finansowych.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Polityka zarządzania płynnością Grupy BZ WBK ma na celu:

- zapewnienie zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania bieżących i przyszłych zobowiązań po ekonomicznej cenie;
- zarządzanie terminowym niedopasowaniem strumieni aktywów i pasywów;
- ustalenie skali – poprzez szereg limitów wewnętrznych – podejmowanego ryzyka płynności;
- zapewnienie właściwej organizacji procesu zarządzania płynnością w całej Grupie BZ WBK;
- odpowiednie przygotowanie organizacji na wypadek wystąpienia negatywnych czynników zewnętrznych i wewnętrznych;
- zapewnienie zgodności z obowiązującymi wymaganiami nadzorczymi zarówno jakościowymi, jak i ilościowymi.

Generalną zasadą przyjętą przez Grupę BZ WBK w procesie zarządzania płynnością jest to, że wszystkie oczekiwane wypływy, które wystąpią w ciągu 1 miesiąca związane z lokatami, środkami bieżącymi, uruchomieniami kredytów, realizacją gwarancji, rozliczeniami do realizacji, muszą mieć co najmniej pełne pokrycie przez przewidywane wpływy lub aktywa łatwo zbywalne (QLA – Qualified Liquid Assets), przy założeniu normalnych lub przewidywalnych warunków funkcjonowania Grupy. Zasadniczo do aktywów łatwo zbywalnych (QLA) są zaliczane: gotówka znajdująca się w kasach Banku i na rachunkach w Narodowym Banku Polskim oraz papiery wartościowe, które mogą być sprzedane lub zastawione w ramach transakcji repo lub kredytu lombardowego w NBP.

Polityka ta ma na celu również zapewnienie odpowiedniej struktury finansowania rosnącej skali działalności Grupy przez zachowanie na zdefiniowanym poziomie wskaźników płynności. Grupa stosuje szereg dodatkowych limitów i wskaźników obserwacyjnych (m.in. wskaźnik kredytów udzielonych do depozytów, wskaźniki uzależnienia od finansowania na rynku hurtowym, wskaźniki wymagane w ramach tzw. Bazylei 3 – LCR i NSFR). W zakresie płynności długoterminowej, oprócz miar wewnętrznych stosowany jest limit tożsamy z limitem regulacyjnym, który wymaga, aby kapitał i stabilne źródła finansowania w całości pokryły wartość portfela kredytowego i aktywów niepiętnych (np. majątek trwały).

Proces zarządzania

Odpowiedzialność za nadzorowanie procesu zarządzania ryzykiem płynności spoczywa na Komitecie ds. Zarządzania Aktywami i Pasywami (ALCO), który pełni też funkcję doradczą dla Zarządu. ALCO przygotowuje strategię zarządzania oraz rekomenduje Zarządowi podejmowanie odpowiednich działań w zakresie strategicznego zarządzania płynnością. ALCO nadzoruje również proces zarządzania płynnością w spółkach zależnych.

Codziennie zarządzanie ryzykiem płynności jest delegowane do Pionu Zarządzania Finansami, w ramach którego funkcjonuje Departament Zarządzania Aktywami i Pasywami odpowiedzialny za opracowanie i aktualizację odpowiednich strategii zarządzania płynnością.

W przypadku wystąpienia niespodziewanych trudności płynnościowych - spowodowanych czynnikami zewnętrznymi lub wewnętrznymi - Grupa posiada opracowany i zatwierdzony przez Zarząd - plan awaryjny płynności uzupełniony testami warunków skrajnych, w którym uwzględniono scenariusze systemowe i idiosynkratyczne.

w tys. zł

Pomiar i raportowanie ryzyka

Odpowiedzialność za pomiar i raportowanie ryzyka płynności spoczywa na Pionie Zarządzania Ryzykiem, w ramach którego funkcjonuje Departament Ryzyka Finansowego.

Departament odpowiada za opracowanie polityk zarządzania płynności, wykonywanie testów warunków skrajnych oraz za pomiar i raportowanie ryzyka.

Płynność jest mierzona za pomocą modyfikowanej luki płynności, która jest konstruowana oddzielnie dla pozycji złotych i w walutach obcych. Raportowane pozycje kontraktowe podlegają modyfikacji opartej na: badaniach statystycznych zachowań bazy depozytowej i kredytowej, ocenach możliwości upłynnienia papierów wartościowych Skarbu Państwa poprzez ich sprzedaż lub zastawienie w transakcjach repo lub kredycie lombardowym z NBP, ocenach rolowania transakcji na rynku międzybankowym. Urealniona luka płynności służy do wyznaczenia wskaźników płynności, czyli stosunku prognozowanych skonsolidowanych wypływów do prognozowanych wpływów w danym przedziale czasowym. Równoległe pomiar płynności dokonywany jest zgodnie z obowiązującą uchwałą KNF nr 386/2008 w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności oraz wymaganiami określonymi w Bazylei III oraz CRD4/CRR.

Uzupełnieniem pomiaru płynności są testy warunków skrajnych, służące do oceny narażenia na ryzyko płynności oraz maksymalnego zapotrzebowania na źródła finansowania przy wystąpieniu założonych scenariuszy.

W 2014 r., podobnie jak w roku poprzednim, Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. koncentrowała się na zachowaniu bezpiecznej relacji kredytów do depozytów, która na koniec grudnia 2014 r. wyniosła 89% oraz kontroli kluczowych miar płynności krótko- i długookresowej.

Bank kontynuował działania zmierzające do dywersyfikacji źródeł długoterminowego finansowania, emitując w III kwartale 2014 r. własne papiery wartościowe w PLN o 3 letnim terminie do zapadalności na łączną kwotę 475 mln PLN.

W 2014 r. oraz w okresie porównywalnym wszystkie kluczowe miary nadzorcze dla Grupy były utrzymywane na wymaganym poziomie.

w tys. zł

W poniższych tabelach przedstawiono kontraktowy profil płynności wyliczony na podstawie rzeczywistej zapadalności pozostałej na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz w okresie porównywalnym:

31.12.2014	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiąca	od 3 do 12 miesięcy	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	6 806 521	-	-	-	-	-	-	6 806 521
Należności od banków	2 504 808	16 820	1 435	-	-	-	-	2 523 063
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	110 929	153 549	403 443	1 617 904	1 982 856	881 522	88 538	5 238 741
Należności od klientów	7 715 234	6 643 007	17 333 914	20 250 513	11 875 607	27 128 806	(5 126 510)	85 820 571
Inwestycyjne aktywa finansowe	4 223 213	-	1 832 043	4 149 671	5 461 532	10 485 722	904 912	27 057 093
Pozostałe pozycje aktywów	-	-	-	-	-	-	7 055 885	7 055 885
Pozycja długa	21 360 705	6 813 376	19 570 835	26 018 088	19 319 995	38 496 050	2 922 825	134 501 874
Zobowiązania wobec banków	4 968 383	284 571	253 783	2 502 536	350 583	-	-	8 359 856
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	578 087	132 000	650 841	763 538	326 575	307 120	23 519	2 781 680
Zobowiązania wobec klientów	59 810 806	13 936 245	15 910 096	3 413 091	1 046 459	865 112	-	94 981 809
Zobowiązania podporządkowane	4 323	-	-	100 133	1 013 543	421 968	-	1 539 967
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	26 838 562	26 838 562
Pozycja krótka	65 361 599	14 352 816	16 814 720	6 779 298	2 737 160	1 594 200	26 862 081	134 501 874
Luka – bilans	(44 000 894)	(7 539 440)	2 756 115	19 238 790	16 582 835	36 901 850	(23 939 256)	
Warunkowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	159 794	1 741 069	10 100 995	4 199 356	1 540 826	2 267 596	(49 693)	19 959 943
Gwarancyjne	5 043	401 480	1 104 482	1 923 618	391 228	595 500	(38 267)	4 383 084
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	9 390 648	7 471 142	11 853 267	15 252 833	3 608 289	10 579 290	-	58 155 469
Wypływy	9 382 319	7 422 211	12 354 430	16 350 875	3 745 131	10 488 077	-	59 743 043
Luka – pozabilans	(156 508)	(2 093 618)	(11 706 640)	(7 221 016)	(2 068 896)	(2 771 883)	87 960	

w tys. zł

31.12.2013	do 1 miesiąca	od 1 do 3 miesiąca	od 3 do 12 miesięcy	od 1 do 3 lat	od 3 do 5 lat	powyżej 5 lat	nieokreślone	Razem
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	5 149 686	-	-	-	-	-	-	5 149 686
Należności od banków	1 292 772	231 224	9 788	678 920	-	-	-	2 212 704
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	335 872	171 459	290 267	807 538	321 801	375 759	42 205	2 344 901
Należności od klientów	4 688 415	4 936 123	14 234 989	15 239 967	9 428 255	23 094 119	(3 489 725)	68 132 143
Inwestycyjne aktywa finansowe	5 599 328	32 884	2 744 448	2 836 390	3 045 375	6 958 951	873 388	22 090 764
Pozostałe pozycje aktywów	-	-	-	-	-	-	6 129 769	6 129 769
Pozycja długa	17 066 073	5 371 690	17 279 492	19 562 815	12 795 431	30 428 829	3 555 637	106 059 967
Zobowiązania wobec banków	3 865 482	31 502	10 509	2 371 304	-	-	-	6 278 797
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	327 913	111 406	266 981	405 122	118 690	47 050	-	1 277 162
Zobowiązania wobec klientów	53 721 394	9 678 251	12 105 823	988 812	1 389 572	659 130	-	78 542 982
Zobowiązania podporządkowane	11	4 341	-	-	337 722	1 042 645	-	1 384 719
Pozostałe pozycje pasywów	-	-	-	-	-	-	18 576 307	18 576 307
Pozycja krótka	57 914 800	9 825 500	12 383 313	3 765 238	1 845 984	1 748 825	18 576 307	106 059 967
Luka – bilans	(40 848 727)	(4 453 810)	4 896 179	15 797 577	10 949 447	28 680 004	(15 020 670)	
Warunkowe zobowiązania udzielone								
Finansowe	459 347	1 156 908	7 102 033	3 758 346	1 822 408	3 337 163	(43 404)	17 592 801
Gwarancyjne	425 003	446 383	806 752	1 299 337	500 825	396 443	(52 530)	3 822 213
Instrumenty pochodne rozliczane brutto								
Wpływy	5 515 514	4 088 062	5 724 707	8 307 758	4 012 287	4 642 178	-	32 290 506
Wypływy	5 835 638	4 007 754	5 785 174	8 454 647	4 097 401	4 586 251	-	32 766 865
Luka – pozabilans	(1 204 474)	(1 522 983)	(7 969 252)	(5 204 572)	(2 408 347)	(3 677 679)	95 934	

w tys. zł

Raport polityki płynności - Zmodyfikowany profil płynności:

Ryzyko płynności	<1T	<1M	>1M
31.12.2014			
Aktywa płynne	23 893 561	30 000	7 373 468
Wpływy Segmentu Skarbu	2 289 774	151 623	1 191 289
Pozostałe wpływy	18 133 055	6 105 260	120 594 803
Wyływy Segmentu Skarbu	(5 075 708)	(139 116)	(1 401 245)
Pozostałe wyływy	(24 430 595)	(18 929 461)	(131 374 283)
Luka	14 810 087	(12 781 694)	(3 615 968)
Luka skumulowana	14 810 087	2 028 393	(1 587 575)

Ryzyko płynności	<1T	<1M	>1M
31.12.2013			
Aktywa płynne	16 914 710	3 015 195	5 129 273
Wpływy Segmentu Skarbu	5 343 774	2 293 687	36 771 121
Pozostałe wpływy	1 010 072	432 287	63 567 752
Wyływy Segmentu Skarbu	(7 916 216)	(2 685 750)	(40 556 292)
Pozostałe wyływy	(5 601 955)	(2 662 544)	(75 055 114)
Luka	9 750 385	392 875	(10 143 260)
Luka skumulowana	9 750 385	10 143 260	-

Z uwagi na fakt, iż Santander Consumer Bank S.A. prowadzi w sposób niezależny pomiar swojej pozycji płynnościowej, poniżej został zamieszczony Raport polityki płynności dla Grupy Santander Consumer Banku wg stanu na 31.12.2014 r.:

Ryzyko płynności [tys. zł]	<1T	<1M	>1M
31.12.2014			
Aktywa płynne	960 000	52 014	970 000
Wpływy Segmentu Skarbu	161 314	263 042	-
Pozostałe wpływy	357 453	1 072 359	11 910 605
Wyływy Segmentu Skarbu	(146 370)	(165 408)	(5 450 394)
Pozostałe wyływy	(261 029)	(783 087)	(8 940 500)
Luka	1 071 368	438 920	(1 510 289)
Luka skumulowana	1 071 368	1 510 288	-

Ryzyko ubezpieczeniowe

Grupa BZ WBK eksponowana jest na ryzyko ubezpieczeniowe w związku z objęciem kontroli nad spółkami: BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. w dniu 20 grudnia 2013 r.

Ryzyko ubezpieczeniowe wiąże się z możliwością wystąpienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, wynikającej ze zmian w poziomie, trendzie lub zmienności współczynników przyjętych do szacowania tych zobowiązań lub ekstremalnych/wyjatkowych zdarzeń.

Ryzyko ubezpieczeniowe to również możliwość wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego i związana z tym niepewność co do wysokości świadczenia, do wypłaty którego zobowiązany jest ubezpieczyciel z tytułu tego zdarzenia.

W procesie tworzenia produktu ubezpieczeniowego oraz kalkulacji składek ubezpieczeniowych, podstawowym ryzykiem jest powstanie sytuacji, w której współczynnik szkodowości, tj. stosunek wypłaconych świadczeń i odszkodowań, z uwzględnieniem zmiany stanu rezerw na niewypłacone świadczenia i odszkodowania do składki zarobionej jest wyższy od zakładanego przy określaniu wysokości składek ubezpieczeniowych.

Czynnikami ryzyka wpływającymi na trafność oszacowanych współczynników szkodowości jest możliwość wystąpienia różnic pomiędzy danymi historycznymi, na których oparte są szacunki a ich rzeczywistą realizacją co jest związane w szczególności z krótką historią funkcjonowania towarzystw, a także zbyt mały portfel ubezpieczeń, który nie tylko nie pozwala na działanie Praw Wielkich Liczb, ponadto nie daje wystarczającej informacji statystycznej pomocnej w zarządzaniu ryzykiem ubezpieczeniowym.

W celu zarządzania powyższym ryzykiem spółki: BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. koncentrują się głównie na zwiększaniu portfela ubezpieczeń przy jednoczesnym stosowaniu reasekuracji w celu ograniczenia zmienności ryzyka na swoim udziale. Na dzień 31.12.2014 r. udział reasekuratora w rezerwie techniczno-ubezpieczeniowej wyniósł 5.398 tys. zł.

w tys. zł

W 2014 roku BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oferowały ubezpieczeniowe produkty majątkowe i osobowe, zarówno w modelu indywidualnym jak i grupowym. Produkty ubezpieczeniowe oferowane były klientom w kanale sprzedaży bancassurance oraz w kanale sprzedaży bezpośredniej.

Towarzystwa oferują swoim klientom przystąpienie do programu inwestycyjnego, zakup ubezpieczenia podróżnego oraz ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków w ramach umów indywidualnych. Pozostałe produkty oferowane są w ramach umów grupowych z Bankiem.

BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. są stroną umów reasekuracyjnych zawartych zgodnie z Polityką reasekuracyjną Towarzystw mającą na celu ograniczenie ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe powyżej określonych wewnętrznie limitów, jednakże nie mają one kluczowego wpływu na profil ryzyka prowadzonej działalności.

Ryzyko ubezpieczeniowe wyrażone w rezerwach na odszkodowania i świadczenia przedstawione zostało według grup ryzyk zdefiniowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, a także zgodnie z podziałem na indywidualny i grupowy model sprzedaży.

Koncentracja ryzyka ubezpieczeniowego wyrażona w rezerwach na odszkodowania i świadczenia

Ryzyko brutto	31.12.2014	udział %	udział reasekuratora 31.12.2014	31.12.2013	udział %	udział reasekuratora 31.12.2013
Śmierci	17 452	57%	570	28 171	61%	165
Finansowe	5 024	17%	-	7 498	16%	-
Wypadku	4 074	13%	-	5 247	11%	-
Choroby	2 439	8%	364	3 078	7%	469
Szkód rzeczowych spowodowanych żywiołami	1 192	4%	-	1 381	3%	-
Szkód rzeczowych z innych przyczyn	154	1%	-	756	2%	-
Odpowiedzialności cywilnej	48	0%	-	22	0%	-
Assistance	44	0%	-	131	0%	-
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia brutto	30 427	100%	934	46 285	100%	634

Ryzyko brutto	31.12.2014	udział %	udział reasekuratora 31.12.2014	31.12.2013	udział %	udział reasekuratora 31.12.2013
indywidualne	1 418	5%	-	2 695	6%	-
grupowe	29 009	95%	934	43 590	94%	634
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia brutto	30 427	100%	934	46 285	100%	634

Analiza wrażliwości rezerw szkodowych

Ze względu na przyjętą metodę liczenia rezerwy IBNR dla głównych ryzyk („Chain Ladder”) całkowite rezerwy na odszkodowania i świadczenia wraz z kosztami likwidacji zależą od wartości zgłaszanych szkód oraz opóźnienia w zgłoszeniu szkód.

Analizę wrażliwości przeprowadzono jednocześnie dla wszystkich ubezpieczonych ryzyk w portfelu, poprzez zmianę wartości szkód zgłoszonych i nie wypłaconych (RBNP) wg stanu na 31.12.2013 r. oraz na 31.12.2014 r.

w tys. zł

Poniższe tabele odzwierciedlają zmiany poziomu rezerwy szkodowych przy zmianie wielkości RBNP na dzień 31.12.2014 r. oraz 31.12.2013 r. :

Zmiana wartości rezerw RBNP (%)	Zmiana rezerw szkodowych (%)	Wartość rezerw szkodowych	Zmiana wartości rezerw szkodowych
-20	-14	26 234	(4 193)
-10	-7	28 330	(2 097)
10	7	32 523	2 097
20	14	34 620	4 193

Zmiana wartości rezerw RBNP (%)	Zmiana rezerw szkodowych (%)	Wartość rezerw szkodowych	Zmiana wartości rezerw szkodowych
-20	-16	38 925	(7 360)
-10	-8	42 603	(3 682)
10	8	49 969	3 684
20	16	53 657	7 372

Analiza adekwatności rezerw

Towarzystwa przeprowadziły analizę adekwatności rezerw, która wykazała, że rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (pomniejszone o aktywowane koszty akwizycji) na dzień 31 grudnia 2014 roku zostały utworzone na poziomie wystarczającym do pokrycia zobowiązań wynikających z umów ubezpieczeniowych zawartych do dnia 31 grudnia 2014 roku.

Zarządzanie kapitałem

Celem Towarzystw jest dążenie do zachowania stałej wypłacalności, na poziomie niezbędnym do umożliwienia dynamicznego ich rozwoju.

W tym celu Towarzystwa na bieżąco monitorują wartość środków własnych w relacji do marginesu wypłacalności oraz kapitału gwarancyjnego zgodnie z wymaganiami kapitałowymi nałożonymi przez przepisy obowiązujące w Polsce (Ustawa o działalności ubezpieczeniowej oraz Ustawa o rachunkowości wraz z odpowiednimi rozporządzeniami).

Zgodnie z tymi przepisami Towarzystwa są zobowiązane posiadać środki własne w wysokości nie niższej niż margines wypłacalności i nie niższej niż kapitał gwarancyjny, przy czym kapitał gwarancyjny jest równy większej z wartości: jednej trzeciej marginesu wypłacalności i minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego.

Sposób wyliczenia wysokości marginesu wypłacalności oraz minimalną wysokość kapitału gwarancyjnego określa rozporządzenie Ministra Finansów, które uwzględnia konieczność zapewnienia wypłacalności spółek prowadzących działalność ubezpieczeniową.

Środki własne spółki są to aktywa zakładu ubezpieczeń, z wyłączeniem aktywów:

- przeznaczonych na pokrycie wszelkich przewidywalnych zobowiązań,
- wartości niematerialnych innych niż DAC (Deferred Acquisition Cost),
- akcji i udziałów własnych będących w posiadaniu zakładu ubezpieczeń,
- z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Towarzystwa przy wyliczaniu marginesu wypłacalności oraz minimalnej wysokości kapitału gwarancyjnego kierują się jedynie wymogami ustawowymi.

Spółki ubezpieczeniowe sprawdzają zgodność kapitałów z wymogami ustawowymi na koniec każdego miesiąca. W ciągu całego 2014 roku wymogi ustawowe były spełnione.

Poniższa tabela przedstawia sumę środków własnych Towarzystw ubezpieczeniowych (BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.) i stopień pokrycia nimi marginesu wypłacalności oraz kapitału gwarancyjnego na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz w okresie porównywalnym.

w tys. zł

	31.12.2014	31.12.2013
Wielkości środków własnych	158 228	126 704
Margines wypłacalności	68 782	51 140
Minimalna wysokość kapitału gwarancyjnego	30 807	30 097
1/3 kwoty marginesu wypłacalności	22 927	17 047
Nadwyżka środków własnych na pokrycie marginesu wypłacalności	89 445	75 564
Kapitał gwarancyjny	30 807	30 097
Nadwyżka środków własnych na pokrycie kapitału gwarancyjnego	127 421	96 607

Ryzyko operacyjne

Grupa BZ WBK przyjęła definicję ryzyka operacyjnego w brzmieniu ustalonym przez Komitet Bazylejski ds. Nadzoru Bankowego: Ryzyko operacyjne jest to możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest minimalizacja prawdopodobieństwa wystąpienia i/lub ograniczenie skutków niespodziewanych niekorzystnych zdarzeń.

Grupa BZ WBK posiada zintegrowaną strukturę zarządzania ryzykiem, która zapewnia, że wszystkie ryzyka mające istotny wpływ na działalność BZ WBK są identyfikowane, mierzone, monitorowane i kontrolowane. Zarządzanie ryzykiem operacyjnym w Grupie BZ WBK angażuje pracowników wszystkich szczebli w całej organizacji i zawiera szereg powiązanych elementów. Ryzyko operacyjne dotyczy wszystkich procesów biznesowych podejmowanych przez Grupę, w tym czynności realizowanych przez podmioty zewnętrzne w ramach outsourcingu oraz wykonywanych we współpracy ze stronami trzecimi.

Grupa BZ WBK opracowała „Strategię zarządzania ryzykiem operacyjnym” oraz „Politykę i zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym”. Ponadto stosowane są szczegółowe procedury i wytyczne opisujące sposób identyfikowania, szacowania, monitorowania i ograniczania ryzyka.

Powołany przez Zarząd Banku Komitet Zarządzania Ryzykiem Operacyjnym (ORMCo) jest komitetem zarządczym wyposażonym w kompetencje w zakresie wyznaczania standardów w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie BZ WBK. Komitet ORMCo stanowi główne forum do dyskusji na temat problematyki ryzyka operacyjnego, wyznacza kierunek strategicznych działań z zakresu ryzyka operacyjnego oraz ustala i monitoruje cele zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym ciągłości biznesowej, bezpieczeństwa informacji, ryzyka outsourcingu i insourcingu, przeciwdziałania przestępstwom w odniesieniu do wszystkich obszarów działalności BZ WBK. Wyniki tych prac przekazywane są Komitetowi Zarządzania Ryzykiem.

Szczególnym zadaniem w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym w 2014 r. były integracyjne działania pofuzyjne obejmujące migrację danych klientów byłego Kredyt Banku S.A. do systemów informatycznych BZ WBK. Aby zachować najwyższe standardy zarządzania ryzykiem operacyjnym w tym dynamicznym okresie wszystkie projekty migracyjne objęte były kompleksową analizą ryzyka.

Wyzwaniem w 2014 roku były także działania dostosowujące do wymagań Rekomendacji D. Zmiany w zakresie zarządzania obszarami technologii informacyjnej oraz bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego są implementowane zgodnie z najlepszymi praktykami rynkowymi.

Grupa BZ WBK wykorzystuje następujące narzędzia zarządzania ryzykiem operacyjnym:

- Identyfikacja i szacowanie ryzyka operacyjnego

W procesie samooceny ryzyka operacyjnego Grupa BZ WBK identyfikuje ryzyka, na które może być narażona w trakcie realizacji swoich funkcji, szacuje je na poziomie inherentnym i rezydualnym pod kątem prawdopodobieństwa i konsekwencji wystąpienia potencjalnych zagrożeń oraz ocenia skuteczność stosowanych mechanizmów kontrolnych. Proces obejmuje także definiowanie działań poprawiających skuteczność funkcjonujących lub/i nowych mechanizmów kontrolnych.

- Raportowanie i wyciąganie wniosków ze zdarzeń operacyjnych

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek informowania w cyklu miesięcznym o zaistniałych zdarzeniach operacyjnych. Grupa utrzymuje bazę zdarzeń operacyjnych, które zidentyfikowane zostały w całej Grupie BZ WBK. Zebrane dane wykorzystywane są do analizy przyczyn oraz skutków wystąpienia zdarzeń operacyjnych, definiowania wniosków na przyszłość oraz podejmowania działań naprawczych i prewencyjnych.

w tys. zł

- Analiza wskaźników ryzyka

W Grupie BZ WBK realizowany jest monitoring wskaźników ryzyka, który obejmuje zarówno mierniki finansowe, jak i operacyjne. Wskaźniki te pełnią rolę sygnałów wczesnego ostrzegania przed pojawiającymi się zagrożeniami i stratami operacyjnymi oraz dają obraz poziomu ryzyka występującego w Grupie.

- Plany utrzymania ciągłości biznesowej (BCM)

Każda jednostka organizacyjna ma obowiązek przygotowania i aktualizowania swojego planu BCM w celu zapewnienia nieprzerwanej realizacji krytycznych procesów biznesowych na wypadek ich nieplanowego zakłócenia. Plany BCM podlegają regularnym testom, dzięki którym Grupa BZWBK pozyskuje pewność odtworzenia krytycznych procesów biznesowych na wymaganym poziomie usług i w ustalonych ramach czasowych. Grupa BZ WBK dysponuje lokalizacjami zapasowymi do realizacji procesów krytycznych, gdzie w przypadku wystąpienia incydentu możliwe jest odtworzenie działalności.

- Ubezpieczenie

Grupa BZ WBK zabezpiecza się przed materializacją ryzyka operacyjnego także za pomocą polis ubezpieczeń ryzyk finansowych, ubezpieczeń komunikacyjnych, ubezpieczenia mienia oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

- Okresowa sprawozdawczość dla Komitetu Zarządzania Ryzykiem i Rady Nadzorczej

Proces raportowania dot. ryzyka operacyjnego ma na celu dostarczanie aktualnej i adekwatnej informacji dla kadry zarządzającej. Sprawozdawczość dotyczy zagadnień związanych z ryzykiem operacyjnym oraz obejmuje informacje m.in. na temat zdarzeń i strat operacyjnych, wskaźników ryzyka, informacje o zdefiniowanych działaniach mających na celu ograniczanie ryzyka.

Funkcjonujący w Grupie BZ WBK System Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji posiada certyfikat zgodności z normą ISO 27001:2005.

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności)

Ryzyko prawne i regulacyjne (braku zgodności) jest definiowane przez Bank zgodnie z wytycznymi Komitetu Bazylejskiego.

Bank Zachodni WBK jako bank uniwersalny; świadczący usługi finansowe w szerokim zakresie, zarówno osobom fizycznym, jak i podmiotom gospodarczym oraz jako jednostka dominująca Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK, której spółki świadczą szereg dodatkowych, specjalistycznych usług finansowych, a także jako istotny uczestnik polskiego systemu bankowego, narażony jest na ryzyko prawne i regulacyjne związane przede wszystkim z następującymi obszarami:

- ogólnie obowiązującymi przepisami w zakresie prawa pracy, BHP, podatków, rachunkowości, ochrony danych osobowych itp. obejmującymi wszystkie podmioty gospodarujące na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- krajowymi i międzynarodowymi (szczególnie: europejskimi) przepisami branżowymi w zakresie sprawozdawczości, norm ostrożnościowych, przeciwdziałania procederom prania pieniędzy i finansowania terroryzmu, itp.
- krajowymi i międzynarodowymi przepisami związanymi z rodzajami oferowanych produktów oraz sposobem świadczenia usług przez Bank i Grupę Kapitałową (w szczególności: ustawodawstwo związane z ochroną konsumentów i konkurencji oraz regulacje związane z rynkami kapitałowymi, finansowymi, itp.),
- kodeksami dobrych praktyk i innymi regulacjami, których przestrzeganie Grupa Kapitałowa przyjęła do stosowania, m.in. w związku z uczestnictwem w krajowych lub międzynarodowych stowarzyszeniach branżowych.

W Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zarządzanie ryzykiem prawnym i regulacyjnym odbywa się w ramach kilku procesów, których koordynację i wykonanie wyznaczono odpowiednim jednostkom organizacyjnym.

Zakres zadań Pionu Prawnego i Zapewnienia Zgodności obejmuje zagadnienia zgodności związanej z wymogami prawnymi i regulacyjnymi w określonych obszarach działalności biznesowej (tzw. conduct of business), w szczególności w obszarach: ochrony praw klienta, wdrażania nowych produktów, przeciwdziałania procederowi prania brudnych pieniędzy, kwestii etycznych, ochrony informacji wrażliwych oraz ochrony danych osobowych.

Zadania w zakresie identyfikacji, interpretacji i upowszechniania wiedzy w Grupie na temat pozostałych wymogów prawnych i regulacyjnych dotyczących Banku jako podmiotu prawnego (tzw. non-conduct of business) zostały powierzone jednostkom posiadającym właściwe kompetencje w tych obszarach, tj.

- prawo pracy – Pion Zarządzania Zasobami Ludzkimi,

w tys. zł

- podatki i sprawozdawczość – Pion Rachunkowości i Kontroli Finansowej,
- normy ostrożnościowe – Pion Zarządzania Ryzykiem.

Zarząd Banku przyjął do stosowania politykę zarządzania ryzykiem braku zgodności, którą zatwierdziła Rada Nadzorcza. W ramach realizacji polityki Obszar Zapewnienia Zgodności, znajdujący się w strukturach Pionu Prawnego i Zapewnienia Zgodności, otrzymał odpowiedni zakres uprawnień jako jednostka wspierająca kierownictwo w efektywnym zarządzaniu ryzykiem braku zgodności oraz ryzykiem utraty reputacji i raportuje wszelkie kwestie do Komitetu Zarządzania Ryzykiem oraz Komitetu Audytu i Zapewnienia Zgodności Rady Nadzorczej, które zapewniają realizację obowiązków regulacyjnych oraz zatwierdzają zasady kontroli wewnętrznej i ramy funkcjonowania polityki zgodności, dbając o to, aby Obszar Zapewnienia Zgodności był niezależny od jednostek biznesowych i posiadał odpowiednie zasoby.

Komitet Audytu i Zapewnienia Zgodności przeprowadza okresowo przegląd najistotniejszych zagadnień związanych z ryzykiem braku zgodności, identyfikowanych przez Obszar Zapewnienia Zgodności w szczególności poprzez:

- monitoring nowych produktów,
- monitoring testowy zgodności,
- monitoring transakcji własnych instrumentami finansowymi pracowników,
- informacje o aktywności regulatorów rynku,
- przegląd nadchodzących inicjatyw legislacyjnych,
- przegląd kwestii z zakresu przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy,
- przegląd kwestii etycznych,
- przegląd skarg klientów.

Obszar Zapewnienia Zgodności (z zastrzeżeniem odpowiedzialności specjalistycznej Pionu Rachunkowości i Kontroli Finansowej, Pionu Zarządzania Ryzykiem i Pionu Partnerstwa Biznesowego) jest odpowiedzialny za minimalizację ryzyka prawnego i regulacyjnego, utrzymanie właściwych relacji z jednostkami biznesowymi i regulatorami rynku oraz za wsparcie władz Banku i spółek Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK w procesie podejmowania strategicznych decyzji w zakresie zapewnienia zgodności, a także za koordynację – w ramach obowiązujących przepisów prawa – wdrażania jednolitych standardów zarządzania ryzykiem braku zgodności przez jednostki zapewnienia zgodności funkcjonujące w spółkach Grupy. Realizacja ww. zadań dokonuje się w szczególności poprzez:

- niezależną identyfikację, monitorowanie i ocenę ryzyka braku zgodności, na które narażona jest Grupa (ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień wprowadzania nowych produktów i usług, przeciwdziałania korzystania z systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, a także ochrony informacji poufnej, konfliktów interesów i transakcji własnych pracowników na rynkach papierów wartościowych),
- doradzanie i raportowanie Komitetowi Zarządzania Ryzykiem, Zarządowi Banku oraz Komitetowi Audytu i Zapewnienia Zgodności w zakresie efektywności procesów zapewniania zgodności z przepisami prawa i wymogami regulacyjnymi,
- komunikowanie polityk i procedur oraz przekazywanie wskazówek kierownictwu i pracownikom w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- koordynację kontaktów z regulatorami rynku (KNF, UOKiK, GIIF, GIODO),
- koordynację procesu akceptacji nowych produktów,
- wsparcie i koordynację procesów zgodności w zakresie modelu sprzedaży produktów inwestycyjnych i Dyrektywy MiFID,
- utrwalanie zasad etycznego prowadzenia biznesu, przepisów BHP oraz budowanie kultury corporate governance w organizacji.

Oprócz wymienionych jednostek organizacyjnych, w Grupie Kapitałowej Banku Zachodniego WBK funkcjonują także komitety specjalistyczne, wspierające procesy zarządzania ryzykiem braku zgodności w poszczególnych obszarach. Komitety grupują przedstawicieli kluczowych jednostek biznesowych i zarządzania ryzykiem, dysponujących niezbędną wiedzą merytoryczną i uprawnieniami w celu zapewnienia decyzyjności i wysokiej jakości głosu doradczego w toku prac komitetów. Obszar Zapewnienia Zgodności koordynuje i wspiera działalność poszczególnych komitetów, obradom których przewodniczy członek zarządu Banku – kierujący Pionem Prawnym i Zapewnienia Zgodności. Do ww. komitetów należą:

- Komitet Zapewnienia Zgodności,
- Lokalny Komitet Marketingu i Monitoringu Produktów,

w tys. zł

- Komitet ds. przeciwdziałania praniu brudnych pieniędzy i finansowania terroryzmu,
- Komisja Etyki Biznesu.

Ryzyko reputacji

Ryzyko reputacji jest definiowane jako ryzyko wynikające z negatywnego odbioru wizerunku Banku i innych podmiotów należących do Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. przez klientów, kontrahentów, akcjonariuszy, inwestorów lub regulatorów.

Potencjalnymi źródłami ryzyka są zdarzenia wewnętrzne o charakterze operacyjnym oraz zdarzenia zewnętrzne, takie jak negatywne publikacje w mediach, upowszechnianie negatywnych opinii klientów, np. w sieci internetowej, na portalach społecznościowych oraz w innych środkach przekazu. Mogą one dotyczyć bezpośrednio Grupy kapitałowej i oferowanych przez nią produktów, jak również akcjonariuszy Banku oraz całego sektora bankowego czy szerzej finansowego (i to zarówno dotyczące wyłącznie rynku polskiego jak i międzynarodowego).

Czynnikami ryzyka reputacji są również skargi i roszczenia klientów związane z procesem oferowania produktów bankowych, w tym dotyczące m.in. braku dostatecznej (pełnej, prawdziwej, rzetelnej, niewprowadzającej w błąd) informacji o produktach oraz powiązanych z nimi ryzyku, złożoności produktów, niewłaściwych praktyk sprzedażowych, utraty kapitału.

Właścicielami ryzyka utraty reputacji są: Obszar Komunikacji Korporacyjnej i Marketingu (OKKiM) oraz Obszar Zapewnienia Zgodności (OZZ).

Celem zarządzania ryzykiem reputacji jest ochrona wizerunku Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. oraz ograniczenie i eliminowanie negatywnych zdarzeń mających wpływ na wizerunek oraz wyniki finansowe Grupy.

Kluczowymi mechanizmami ograniczającymi ryzyko reputacji są następujące działania:

- Monitoring mediów lokalnych, ogólnopolskich, a także niektórych mediów zagranicznych (OKKiM).
- Codzienny monitoring wzmianek na temat banku pojawiających się w mediach społecznościowych (w szczególności Facebook, Twitter) (OKKiM).
- Analizowanie przez Biuro Prasowe informacji mających wpływ na wizerunek Grupy BZ WBK S.A. (OKKiM).
- Reagowanie na informacje stwarzające ryzyko pogorszenia odbioru społecznego wizerunku Grupy BZ WBK S.A. (OKKiM).
- Bieżące informowanie dziennikarzy mediów ogólnopolskich i lokalnych o nowych produktach oraz zmianach warunków dotychczasowych produktów.
- Badanie satysfakcji klientów (OKKiM).
- Przygotowywanie i kontrola przez odpowiednie merytoryczne jednostki Banku Zachodniego WBK S.A. wszystkich ważnych komunikatów i raportów dla akcjonariuszy, Komisji Nadzoru Finansowego, Giełdy Papierów Wartościowych S.A. oraz ich terminowa publikacja.
- Opiniowanie konstrukcji nowych produktów lub ich zmian pod kątem zgodności z wymogami prawa oraz wytycznymi regulatorów rynku, a także powiązanych z nimi regulacji prawnych i procedur, oraz komunikacji, materiałów reklamowych i inicjatyw bankowych typu promocje i konkursy kierowanych do klientów, materiałów szkoleniowych dla sprzedawców w aspekcie etycznego prowadzenia biznesu (OZZ)
- Udział w procesie rozpatrywania reklamacji klientów, zwłaszcza tych, które kierowane są do regulatorów (OZZ).
- Nadzór nad procesem kontroli posprzedażowej dot. produktów inwestycyjnych (OZZ).
- Badania „tajemniczego klienta” (mystery shopping) realizowane dla produktów inwestycyjnych (OZZ).
- Cykliczny monitoring ryzyka reputacyjnego w odniesieniu do produktów znajdujących się w ofercie Grupy BZ WBK S.A., poprzez analizę m.in. skarg składanych przez klientów, wielkości sprzedaży, liczby klientów, stopy zwrotu, jeżeli dotyczy (OZZ).

w tys. zł

5. Zarządzanie kapitałem

Wprowadzenie

Polityką Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. jest utrzymywanie poziomu kapitału adekwatnego do rodzaju i skali prowadzonej działalności oraz do poziomu ponoszonego ryzyka. Poziom funduszy własnych wymaganych do zapewnienia bezpiecznej działalności Grupy BZ WBK oraz wymogów kapitałowych szacowanych na nieoczekiwane straty jest wyznaczany zgodnie z przepisami tzw. pakietu CRD IV/CRR (złożonego z dyrektywy CDR IV i rozporządzenia CRR), które weszły w życie 1 stycznia 2014 r. decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady Organów Nadzoru (EBA), uwzględniając rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania surowszych kryteriów dla ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach.

Zarząd Banku odpowiada za całość procesów zarządzania kapitałem, szacowania i utrzymywania kapitału, w tym za procesy związane z oceną adekwatności kapitału w różnych warunkach ekonomicznych (łącznie z oceną wyników testów warunków skrajnych) oraz ich wpływu na poziom kapitału wewnętrznego, regulacyjnego i współczynnik wypłacalności. Rada Nadzorcza Banku sprawuje ogólny nadzór nad procesami szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku delegował uprawnienia do bieżącego zarządzania kapitałem do Komitetu Kapitałowego, który na bieżąco dokonuje oceny adekwatności kapitałowej Banku i Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. (również w warunkach skrajnych), monitoruje wielkość posiadanego oraz wymaganego kapitału, a także inicjuje działania mające wpływ na poziom funduszy własnych (np. rekomendując wysokość wypłaty dywidendy). Komitet Kapitałowy jest pierwszym organem w Banku określającym politykę kapitałową, zasady zarządzania kapitałem i zasady wewnętrznej oceny adekwatności kapitałowej. Wszelkie decyzje dotyczące poziomu utrzymwanego kapitału (podniesienia lub uwolnienia kapitału) są ostatecznie podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem oraz Statutem Banku przez odpowiednie statutowe organy Banku i spółek zależnych.

Polityka kapitałowa

Polityka zarządzania kapitałem Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. zakłada minimalny poziom współczynnika wypłacalności (liczonego zgodnie obowiązującymi regulacjami i dyrektywami Parlamentu Europejskiego i Rady UE) w wysokości 12% zarówno na poziomie Banku jak i Grupy.

Równocześnie wskaźnik kapitału I kategorii (liczony jako iloraz kapitału I kategorii do aktywów ważonych ryzykiem dla ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego) powinien być utrzymywany na poziomie przynajmniej 9% zarówno na poziomie Banku, jak i Grupy.

Regulacyjny poziom współczynnika wypłacalności wynosi 8%.

Kapitał regulacyjny

Wymóg kapitałowy Grupy Kapitałowej BZ WBK na dzień 31 grudnia 2014 r. wyznaczony został zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, z uwzględnieniem rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie stosowania surowszych kryteriów dla ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach.

Metoda standardowa została zastosowana do wyliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego. W strukturze wymogów kapitałowych najbardziej istotny jest wymóg z tytułu ryzyka kredytowego.

W metodzie standardowej łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego oblicza się jako sumę ekspozycji ważonych ryzykiem pomnożoną przez 8%. Wartość ekspozycji w przypadku aktywów jest równa wartości bilansowej, a w przypadku udzielonych zobowiązań pozabilansowych jest równa ekwiwalentowi bilansowemu ekspozycji. Do obliczania kwot ekspozycji ważonych ryzykiem zastosowano wagi ryzyka zgodnie z wymienionym powyżej Rozporządzeniem.

w tys. zł

W poniższych tabelach przedstawiono kalkulację współczynnika kapitałowego dla Grupy BZ WBK na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz w okresie porównywalnym.

		31.12.2014**	31.12.2013**
I	Wymóg kapitałowy ogółem (Ia + Ib + Ic + Id + Ie), w tym:	8 082 444	6 693 734
Ia	- z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	6 956 272	5 829 962
Ib	- z tytułu ryzyka rynkowego	84 493	50 991
Ic	- z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej	101 862	-
Id	- z tytułu ryzyka operacyjnego	939 817	761 641
Ie	- z tytułu pozostałych ryzyk	-	51 140
II	Ogółem kapitały i fundusze*	16 482 586	14 739 530
III	Pomniejszenia	3 437 661	3 092 495
IV	Kapitały i fundusze po pomniejszeniach (II-III)	13 044 925	11 647 035
V	Współczynnik wypłacalności [IV/(I*12.5)]	12,91%	13,92%

*Na dzień 31 grudnia 2014 r. Bank, za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego otrzymaną w dniu 30.10.2014, włączył do funduszy własnych część zysku bieżącego okresu w kwocie 370 947 tys. zł.

**Na dzień 31 grudnia 2014 r. kalkulacja współczynnika kapitałowego uwzględniła fundusze własne oraz całkowity wymóg kapitałowy, wyznaczony przy zastosowaniu metody standardowej dla poszczególnych rodzajów ryzyka zgodnie z przepisami tzw. pakietu CRD IV/CRR (złożonego z dyrektywy CDR IV i rozporządzenia CRR), które weszły w życie 1 stycznia 2014 r. decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady Organów Nadzoru (EBA). W kalkulacji współczynnika wypłacalności Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. na dzień 31 grudnia 2013 r. uwzględnione zostały fundusze własne i całkowity wymóg kapitałowy, wyznaczone przy zastosowaniu metody standardowej dla ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego zgodnie z załącznikiem nr 4 Uchwały nr 76/2010 KNF z dnia 10 marca 2010 r. (z późniejszymi zmianami).

Kapitał wewnętrzny

Niezależnie od regulacyjnych metod pomiaru wymagań kapitałowych, Grupa Kapitałowa Banku Zachodniego WBK S.A. dokonuje oceny bieżącej i przyszłej adekwatności kapitałowej w oparciu o wewnętrzne metody i modele pomiaru ryzyka - proces (ICAAP).

W ramach procesu ICAAP, Grupa szacuje poziom kapitału wewnętrznego, zapewniający bezpieczeństwo prowadzonej działalności bankowej, z uwzględnieniem profilu ryzyka Banku, wynikającego z przyjętej deklaracji akceptowalnego poziomu ryzyka.

W procesie ICAAP Grupa wykorzystuje statystyczne modele szacowania strat dla poszczególnych rodzajów ryzyka mierzalnego np. ryzyka kredytowego, rynkowego i operacyjnego oraz dokonuje oceny jakościowej dla pozostałych istotnych rodzajów ryzyka nie objętych modelem np. ryzyka reputacji i braku zgodności.

W ramach procesu szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są parametry ryzyka przedstawiające prawdopodobieństwo zaniechania wykonania zobowiązań (PD - probability of default) przez klientów Grupy Kapitałowej BZ WBK oraz wielkość potencjalnych strat (LGD loss give default) wynikających z braku wykonania zobowiązań.

Wyniki procesu ICAAP stanowią element oceny bieżących i przyszłych potrzeb kapitałowych, są podstawą oceny własnego akceptowalnego poziomu ryzyka i strategii Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego S.A.

Grupa dokonuje wewnętrznej oceny potrzeb kapitałowych również w warunkach skrajnych, uwzględniających różne scenariusze zdarzeń makroekonomicznych.

Modele szacowania kapitału wewnętrznego podlegają corocznej ocenie i weryfikacji, których celem jest dostosowanie do skali i profilu działalności Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A., uwzględnienie nowych kategorii ryzyka oraz oceny kierownictwa.

Przegląd i ocena dokonywana jest w ramach funkcjonujących w Grupie komitetów zarządzania ryzykiem w tym m. in. Komitetu Kapitałowego oraz Panelu Modeli i Metodologii funkcjonującego w ramach Forum Zarządzania Ryzykiem.

Zobowiązania podporządkowane

Do dnia 31.12.2013 r., zobowiązania podporządkowane powstałe z emisji 10-letnich obligacji imiennych o zmiennej stopie oprocentowania z dnia 5 sierpnia 2010 r. w pełni objęte i opłacone przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, na mocy Prawa Bankowego i za zgodą KNF z dn. 13.10.2010 r. zaliczane były do funduszy własnych uzupełniających.

Od 01.01.2014 r. spełniają one wymagania CRR w zakresie kwalifikowanych instrumentów Kapitału Tier II i zostały uwzględnione w kalkulacji współczynnika wypłacalności Grupy.

w tys. zł

W wyniku fuzji prawnej z Kredyt Bankiem S.A., Bank Zachodni WBK przejął zobowiązania podporządkowane wobec KBC Bank NV O/Dublin zaciągnięte przez Kredyt Bank na okres 10 lat w kwocie 265 mln CHF i 75 mln zł.

Bank na dzień efektywnego terminu zapadalności nie skorzystał z udostępnionej w umowie opcji wcześniejszej spłaty tych zobowiązań. Na dzień 31 grudnia 2014 r. na podstawie art. 490 ust. 5 CRR Bank dokonał wyłączenia powyższych zobowiązań z funduszy własnych i kalkulacji współczynnika wypłacalności.

Szczegółowe informacje na temat zobowiązań podporządkowanych znajdują się w nocie 33.

6. Wynik z tytułu odsetek

	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Przychody odsetkowe z tytułu		
Należności od podmiotów gospodarczych	1 725 168	1 727 968
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	2 621 114	2 079 419
<i>Należności z tytułu kredytów hipotecznych</i>	891 251	841 385
Dłużnych papierów wartościowych, w tym:	770 291	787 373
<i>w portfelu inwestycyjnym dostępnym do sprzedaży</i>	719 755	743 718
<i>w portfelu handlowym</i>	50 536	43 655
Należności leasingowych	164 026	163 382
Należności od banków	101 600	106 395
Należności sektora budżetowego	14 325	20 736
Należności z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	25 966	15 200
Odsetki od IRS -zabezpieczających	300 553	314 730
Razem	5 723 043	5 215 203
Koszty odsetkowe z tytułu		
Depozytów klientów indywidualnych	(952 507)	(1 142 253)
Depozytów podmiotów gospodarczych	(433 325)	(504 426)
Zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	(79 553)	(105 703)
Depozytów sektora budżetowego	(85 047)	(105 436)
Depozytów banków	(34 404)	(25 929)
Zobowiązań podporządkowanych i emisji papierów wartościowych	(141 385)	(54 896)
Razem	(1 726 221)	(1 938 643)
Wynik z tytułu odsetek	3 996 822	3 276 560

Na dzień 31.12.2014 r. przychody odsetkowe zawierają odsetki od kredytów nieregularnych w kwocie 484 014 tys. zł (na 31.12.2013 r. - 267 134 tys. zł).

w tys. zł

7. Wynik z tytułu prowizji

	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Przychody prowizyjne		
Obszar eBiznes & Płatności	593 815	613 869
Obsługa rachunków i obrót pieniężny	315 801	310 721
Prowizje i opłaty za zarządzanie aktywami	262 620	258 363
Prowizje walutowe	332 584	296 676
Prowizje od kredytów	292 485	230 066
Prowizje ubezpieczeniowe	125 094	105 994
Prowizje maklerskie	84 230	105 422
Karty kredytowe	123 492	88 138
Gwarancje i poręczenia	40 897	36 025
Prowizje od umów leasingowych	7 091	5 879
Organizowanie emisji	4 607	11 834
Opłaty dystrybucyjne	10 653	15 099
Pozostałe prowizje	17 963	11 336
Razem	2 211 332	2 089 422
Koszty prowizyjne		
Obszar eBiznes & Płatności	(157 211)	(158 549)
Opłaty dystrybucyjne	(27 744)	(32 424)
Prowizje maklerskie	(13 648)	(16 088)
Karty kredytowe	(22 289)	(14 706)
Prowizje za pośrednictwo w udzielaniu kredytów	(53 935)	(12 734)
Prowizje od umów leasingowych	(17 580)	(11 863)
Prowizje, opłaty i inne koszty związane z zarządzaniem aktywami	(8 115)	(7 578)
Pozostałe	(63 049)	(56 924)
Razem	(363 571)	(310 866)
Wynik z tytułu prowizji	1 847 761	1 778 556

Powyższe zestawienie obejmuje przychody prowizyjne z tytułu kredytów, kart kredytowych, gwarancji i poręczeń oraz od umów leasingowych w kwocie 463 965 tys. zł (360 108 tys. zł na 31.12.2013 r.) i koszty prowizyjne związane z kartami kredytowymi, od umów leasingowych oraz za pośrednictwo w udzielaniu kredytów w kwocie (93 804) tys. zł ((39 303) tys. zł na 31.12.2013 r.) (inne niż objęte kalkulacją efektywnej stopy procentowej), które odnoszą się do aktywów i zobowiązań finansowych nie wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

W pozycji prowizje ubezpieczeniowe wykazano przychody z tytułu ubezpieczeń realizowane dla produktów kredytowych powiązanych z produktem ubezpieczeniowym. Obejmują one przychody ubezpieczeniowe od kredytów gotówkowych, dla których dochód prowizyjny stanowiący wynagrodzenie za usługę pośrednictwa z tytułu sprzedaży ubezpieczeń, stanowi około 30% uzyskanego przychodu a pozostała część realizowanego przychodu z tytułu ubezpieczeń dla kredytów gotówkowych jest rozliczana w czasie według metody efektywnej stopy procentowej i ujmowana w wyniku odsetkowym. Ponadto, w pozycji tej rozpoznano metodą kasową dochody prowizyjne z tytułu produktów ubezpieczeniowych realizowanych cyklicznie w okresie trwania umowy kredytowej (kredyty hipoteczne). Dla pozostałych produktów kredytowych, przychody ubezpieczeniowe zostały rozpoznane metodą kasową z uwzględnieniem pomniejszenia o oszacowane przyszłe zwroty.

8. Przychody z tytułu dywidend

	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Przychody z tytułu dywidend		
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów portfela inwestycyjnego	79 436	56 597
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów portfela handlowego	793	2 141
Razem	80 229	58 738

w tys. zł

9. Wynik handlowy i rewaluacja

Wynik handlowy i rewaluacja	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Pochodne instrumenty finansowe oraz walutowe operacje międzybankowe	31 781	180 696
Pozostałe handlowe dochody z transakcji walutowych	62 162	(3 221)
Wynik na działalności animatora rynku	1 278	1 845
Operacje kapitałowymi instrumentami finansowymi	(6 909)	5 706
Operacje dłużnymi instrumentami finansowymi	12 731	1 088
Razem	101 043	186 114

W pozycji wynik handlowy i rewaluacja zawarte jest odwrócenie korekty wyceny instrumentów pochodnych z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie 8 752 tys. zł za 2014 r. oraz 817 tys. zł za 2013 r.

Pozycja wynik handlowy i rewaluacja zawiera amortyzację korekty wyceny dnia pierwszego dla transakcji start forward CIRS w kwocie (918) tys. zł, wykazywanej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Pochodne instrumenty zabezpieczające oraz amortyzację korekty wyceny dnia pierwszego dla opcji kapitałowych związanych z podmiotami zależnymi w kwocie (22 992) tys. zł, wykazywanej w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu.

Początkowa wycena będzie podlegała liniowej amortyzacji do zapadalności transakcji.

10. Wynik na pozostałych instrumentach finansowych

Wynik na pozostałych instrumentach finansowych	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Wynik na sprzedaży instrumentów kapitałowych	16 720	(1 171)
Wynik na sprzedaży instrumentów dłużnych	217 897	299 335
Utrata wartości	(6 850)	-
Razem wynik na instrumentach finansowych	227 767	298 164
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	(244 820)	(69 279)
Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczanych	242 605	68 709
Razem wynik na instrumentach zabezpieczających i zabezpieczanych	(2 215)	(570)
Razem	225 552	297 594

11. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Przychody z tytułu sprzedaży usług	18 630	14 823
Przychody z tytułu otrzymanych odszkodowań od ubezpieczycieli	1 495	846
Zwroty opłat BFG	16 949	15 732
Rozwiązania rezerw na zobowiązania sporne oraz inne aktywa	40 501	13 854
Rozliczenie umów leasingowych	1 529	2 427
Przychody z tytułu odzyskanych należności (przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych)	9 113	857
Przychody z tytułu sprzedaży lub likwidacji składników majątku trwałego i aktywów do zbycia	13 562	5 994
Przychody z działalności ubezpieczeniowej netto	178 083	-
Otrzymane odszkodowania, kary i grzywny	1 495	760
Pozostałe	35 677	18 252
Razem	317 034	73 545

W wyniku przejęcia kontroli nad spółkami BZ WBK-AVIVA TUO S.A. oraz BZ WBK-AVIVA TUŻ S.A. Grupa rozpoznała przychody netto z działalności ubezpieczeniowej.

w tys. zł

	01.01.2014- 31.12.2014
Przychody z działalności ubezpieczeniowej netto	
Składki przypisane	413 864
Udział reasekuratorów w składce przypisanej	(3 217)
Suma składek przypisanych i udział reasekuratorów w składce przypisanej	410 647
Odszkodowania i świadczenia wypłacone	(256 506)
Udział reasekuratorów w odszkodowaniach i świadczeniach wypłaconych	1 853
Zmiana stanu rezerw składek i rezerwy niewygasłe	31 431
Zmiana stanu rezerwy w ubezpieczeniach na życie na udziale własnym	104 259
Zmiana stanu rezerwy w ubezpieczeniach na życie na udziale własnym- udział reasekuratorów	4 464
Zmiana stanu rezerwy w ubezpieczeniach na życie na ryzyko ubezpieczającego	(120 108)
Odszkodowania i świadczenia netto	(234 607)
Pozostałe dochody ubezpieczeniowe netto	2 043
Przychody z działalności ubezpieczeniowej netto	178 083

12. Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych

	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Odpisy netto z tytułu utraty wartości należności kredytowych		
Odpis na poniesione zidentyfikowane straty (indywidualne i portfelowe)	(975 342)	(890 806)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty (IBNR)	98 774	174 566
Przychód z tytułu należności odzyskanych	11 971	3 294
Odpis na kredytowe zobowiązania pozabilansowe	28 042	(16 355)
Razem	(836 555)	(729 301)

13. Koszty pracownicze

	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Koszty pracownicze		
Wynagrodzenia i premie	(1 138 579)	(1 069 052)
Narzuły na wynagrodzenia	(187 989)	(177 315)
Koszty świadczeń socjalnych	(35 500)	(33 011)
Koszty szkoleń	(16 119)	(14 951)
Rezerwa na odprawy emerytalne i niewykorzystane urlopy oraz inne świadczenia pracownicze	(2 365)	(10 010)
Koszty integracji*	(69 030)	(71 166)
Razem	(1 449 582)	(1 375 505)

*Dodatkowo poza kosztami integracji opisanymi w notach 13 i 14, koszty amortyzacji dotyczące integracji wynosily narastająco za 2014 r. – 15 078 tys. zł, natomiast za 2013 r. – 2 576 tys. zł.

w tys. zł

14. Koszty działania banku

Koszty działania banku	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	(352 724)	(357 045)
Marketing i reprezentacja	(164 729)	(100 698)
Eksploracja systemów informacyjnych	(157 700)	(132 235)
Koszty ponoszone na rzecz BFG, KNF i KDPW	(109 235)	(86 482)
Oplaty pocztowe i telekomunikacyjne	(52 648)	(51 590)
Koszty konsultacji i doradztwa	(30 137)	(36 779)
Samochody i usługi transportowe oraz transport wartości	(71 139)	(68 422)
Koszty pozostałych usług obcych	(86 279)	(63 107)
Materiały eksploatacyjne, druki, czeki, karty	(32 691)	(30 040)
Podatki i opłaty	(26 886)	(26 032)
Transmisja danych	(20 542)	(21 666)
Rozliczenia KIR, SWIFT	(20 937)	(20 828)
Koszty zabezpieczenia banku	(20 037)	(18 508)
Koszty remontów maszyn	(9 564)	(6 929)
Koszty integracji*	(93 153)	(190 611)
Pozostałe	(21 496)	(21 136)
Razem	(1 269 897)	(1 232 108)

*Dodatkowo poza kosztami integracji opisanymi w notach 13 i 14, koszty amortyzacji dotyczące integracji wynosiły narastająco za 2014 r. – 15 078 tys. zł, natomiast za 2013 r. – 2 576 tys. zł.

15. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Zawiązania rezerw na zobowiązania sporne i inne aktywa	(41 115)	(12 631)
Koszty zakupu usług	(3 454)	(2 126)
Składki na rzecz organizacji o charakterze dobrowolnym	(984)	(1 072)
Zapłacone odszkodowania, kary i grzywny	(5 292)	(1 890)
Przekazane darowizny	(5 498)	(3 711)
Pozostałe	(19 988)	(13 714)
Razem	(76 331)	(35 144)

w tys. zł

16. Obciążenie z tytułu podatku dochodowego

	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Obciążenie z tytułu podatku dochodowego		
Część bieżąca	(1 078 849)	(337 880)
Część odroczone	486 100	(162 226)
Razem	(592 749)	(500 106)

	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Uzgodnienie obciążenia wyniku finansowego przed opodatkowaniem		
Zysk przed opodatkowaniem	2 640 041	2 514 717
Stawka podatku	19%	19%
Obciążenie podatkowe od zysku przed opodatkowaniem	(501 608)	(477 796)
Koszty niestanowiące kosztów uzyskania przychodów	(24 609)	(13 018)
Sprzedaż wierzytelności	(61 684)	(34 842)
Przychody niepodatkowe	15 051	10 569
Koszty rezerw kredytowych niestanowiących kosztów uzyskania przychodu	(8 527)	(8 359)
Korekta podatku roku ubiegłego	(13 274)	4 242
Korekty konsolidacyjne	3 449	15 120
Pozostałe	(1 547)	3 978
Ogółem obciążenie wyniku brutto	(592 749)	(500 106)

	31.12.2014	31.12.2013
Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitale własnym		
Związany z instrumentami kapitałowymi dostępnymi do sprzedaży	(133 969)	(133 282)
Związany z dłużnymi instrumentami dostępnymi do sprzedaży	(116 251)	(24 114)
Związany z rachunkowością zabezpieczeń przepływów pieniężnych	25 381	(8 956)
Związany z wyceną programów określonych świadczeń	1 279	-
Razem	(223 560)	(166 352)

17. Zysk na akcję

	01.01.2014- 31.12.2014	01.01.2013- 31.12.2013
Zysk na akcję skonsolidowane		
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	1 914 711	1 982 328
Średnioważona liczba akcji zwykłych	96 154 065	93 337 884
Podstawowy zysk na akcję (zł)	19,91	21,24
Zysk za okres przypadający na akcje zwykłe	1 914 711	1 982 328
Średnioważona liczba akcji zwykłych	96 154 065	93 337 884
Średnioważona liczba potencjalnych akcji zwykłych *	235 066	303 156
Rozwodniony zysk na akcję (zł)	19,86	21,17

* Średnioważona liczba potencjalnych akcji zwykłych uwzględnia liczbę opcji na akcje przyznanym w programie motywacyjnym opisanym w nocie 55.

w tys. zł

18. Gotówka i operacje z bankami centralnymi

Gotówka i operacje z bankami centralnymi	31.12.2014	31.12.2013
Gotówka	2 455 976	1 766 257
Rachunki bieżące w bankach centralnych	4 350 545	3 383 429
Razem	6 806 521	5 149 686

Bank Zachodni WBK S.A. i Santander Consumer Bank S.A. utrzymują na rachunku bieżącym w Narodowym Banku Polskim rezerwę obowiązkową naliczoną na podstawie wartości miesięcznego średniego stanu depozytów otrzymanych przez Banki i stopy rezerwy obowiązkowej, która we wszystkich ww. okresach wynosiła 3,5%.

Zgodnie z określonymi przepisami kwota naliczonej rezerwy pomniejszona jest o równowartość 500 tys. EUR.

19. Należności od banków

Należności od banków	31.12.2014	31.12.2013
Lokaty i kredyty	317 986	1 237 751
Rachunki bieżące	1 808 114	798 153
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	397 017	176 987
Należności brutto	2 523 117	2 212 891
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(54)	(187)
Razem	2 523 063	2 212 704

Wartość godziwą „Należności od banków” przedstawia nota 41.

w tys. zł

20. Aktywa, zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu

Wartości godziwe pochodnych instrumentów finansowych uzyskuje się na podstawie notowań cen rynkowych, modeli zdyskontowanych przepływów środków pieniężnych oraz modeli wyceny opcji, zależnie od tego, które rozwiązanie jest w danej sytuacji odpowiednie.

Kontrakty opcyjne wyceniane są do wartości godziwej na podstawie notowań cen rynkowych oraz modeli wyceny opcji zależnie od tego, które jest w danej sytuacji odpowiednie.

Aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	31.12.2014		31.12.2013	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
o charakterze handlowym	1 919 323	2 304 675	1 021 659	1 022 029
Transakcje stopy procentowej	1 280 091	1 635 916	632 187	632 007
Forward	-	139	-	-
Opcje	1 798	1 798	4 323	4 328
Swap stopy procentowej (IRS)	1 270 908	1 626 173	614 204	617 986
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	7 385	7 806	13 660	9 693
Transakcje związane z kapitałowymi papierami wartościowymi	9 956	33 400	2 819	717
Opcje	9 956	33 400	2 819	717
Transakcje walutowe	629 276	635 359	386 653	389 305
Swap walutowo-procentowy (CIRS)	129 987	169 956	95 304	147 521
Forward	38 428	34 840	28 994	49 144
Swap walutowy (FX Swap)	310 711	287 270	202 087	130 025
Spot	4 731	2 419	792	1 037
Opcje	140 796	140 798	59 476	61 578
Inne	4 623	76	-	-
Dłużne i kapitałowe papiery wartościowe	3 319 418	-	1 323 242	-
Dłużne papiery wartościowe	3 235 504	-	1 281 038	-
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	3 230 890	-	1 076 229	-
- obligacje	3 230 890	-	1 076 229	-
Papiery wartościowe banku centralnego:	-	-	199 972	-
- bony	-	-	199 972	-
Komercyjne papiery wartościowe:	4 614	-	4 837	-
- obligacje	4 614	-	4 837	-
Kapitałowe papiery wartościowe:	83 914	-	42 204	-
- notowane	83 914	-	42 204	-
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży	-	477 005	-	255 133
Razem aktywa/zobowiązania finansowe	5 238 741	2 781 680	2 344 901	1 277 162

W pozycji aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu - pochodne instrumenty finansowe o charakterze handlowym zawarta jest korekta wyceny z tytułu ryzyka kontrahenta w kwocie 6 116 tys. zł na 31.12.2014 r. oraz (1 668) tys. zł na 31.12.2013 r.

Na dzień 31.12.2014 r. pozycja aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu zawiera korektę wyceny dnia pierwszego dla transakcji zawartych między BZ WBK a Grupą Aviva w kwocie (23 443) tys. zł.

Przychody odsetkowe z instrumentów dłużnych oraz innych instrumentów o stałej stopie dochodu są ujmowane w pozycji przychodów z tytułu odsetek.

Zyski i straty powstające z tytułu zmian wartości godziwej aktywów i zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu są ujmowane w wyniku handlowym i rewaluacji rachunku zysków i strat.

Wszystkie aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zostały zakwalifikowane do tej kategorii w związku z handlowym charakterem zawieranych transakcji. Na dzień sprawozdawczy 31.12.2014 r. oraz w okresie porównywalnym przy początkowym ujęciu nie wystąpiły przypadki desygnacji do wyżej wymienionej kategorii aktywów finansowych.

w tys. zł

Poniższa tabela przedstawia nominały instrumentów pochodnych wykazywanych jako pozycje pozabilansowe.

Nominały instrumentów pochodnych		31.12.2014	31.12.2013
1.	Transakcje pochodne –terminowe (zabezpieczające)	35 207 413	29 792 094
a)	Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	2 988 000	2 665 000
b)	Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne kupiony (IRS)	2 740 423	3 229 513
c)	Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne kupiony (CIRS)	14 369 815	11 847 013
d)	Swap stopy procentowej zabezpieczający przepływy pieniężne-sprzedany (CIRS)	15 109 175	12 050 568
2.	Transakcje pochodne-terminowe (handlowe)	178 576 882	128 271 971
a)	Transakcje stopy procentowej	94 948 232	81 693 883
	Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	86 269 606	57 441 526
	Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	6 450 000	23 350 000
	Opcje na stopę procentową	1 792 126	902 357
	Forward sprzedany	436 500	-
b)	Transakcje walutowe	83 628 650	46 578 088
	Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	20 757 332	10 710 489
	Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	20 728 416	10 623 485
	Forward kupiony	3 372 360	2 546 613
	Forward sprzedany	3 394 071	2 585 261
	Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	6 331 120	5 412 520
	Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	6 372 837	5 482 036
	Opcje walutowe kupione CALL	5 519 076	2 272 212
	Opcje walutowe kupione PUT	5 817 181	2 336 630
	Opcje walutowe sprzedane CALL	5 519 076	2 272 212
	Opcje walutowe sprzedane PUT	5 817 181	2 336 630
3.	Bieżące operacje walutowe	4 653 161	2 076 924
	Spot - zakupiony	2 327 749	1 038 347
	Spot - sprzedany	2 325 412	1 038 577
4.	Transakcje związane z kapitałowymi instrumentami finansowymi	678 415	53 526
	Instrumenty pochodne - zakupione	341 307	11 275
	Instrumenty pochodne - sprzedane	337 108	42 251
5	Opcje kapitałowe związane z podmiotami zależnymi	255 738	248 832
	Razem	219 371 609	160 443 347

Nominały instrumentów pochodnych dla transakcji jednowalutowych (IRS, FRA, opcje niebędące opcjami walutowymi) zostały zaprezentowane wyłącznie jako kwoty nabyte.

21. Pochodne instrumenty zabezpieczające

Pochodne instrumenty zabezpieczające	31.12.2014		31.12.2013	
	Aktywa	Pasywa	Aktywa	Pasywa
Instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą	-	251 397	21 566	25 079
Instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	238 889	1 006 827	300 390	342 445
Ogółem zabezpieczające instrumenty finansowe	238 889	1 258 224	321 956	367 524

Na dzień 31.12.2014 r. w pozycji pochodne instrumenty zabezpieczające – instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne zawarta jest korekta wyceny dnia pierwszego dla transakcji start forward CIRS w kwocie (12 770) tys. zł.

Na dzień 31.12.2014 r. pozycja wynik handlowy i rewaluacja zawiera amortyzację korekty wyceny dnia pierwszego dla transakcji start forward CIRS w kwocie (918) tys. zł.

Do wyceny transakcji Grupa stosuje model wyceny, w którym nie wszystkie istotne dane przyjęte do wyceny oparte są na obserwowalnych parametrach rynkowych, w związku z czym powstają różnice w wycenie początkowej. Grupa traktuje powyższe różnice jako zysk/stratę dnia pierwszego i amortyzuje w czasie ujmując efekt wyceny w rachunku zysków i strat. Amortyzacja korekty wyceny dnia pierwszego została zawarta w nocie Wynik handlowy i rewaluacja.

w tys. zł

22. Należności od klientów

Należności od klientów	31.12.2014	31.12.2013
Należności od podmiotów gospodarczych	39 149 855	34 252 562
Należności od klientów indywidualnych, w tym:	47 784 052	34 041 366
<i>Należności z tytułu kredytów na nieruchomości</i>	30 860 840	25 294 769
Należności z tytułu leasingu finansowego	3 815 843	3 052 093
Należności od podmiotów sektora publicznego	190 811	225 766
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	100	40 718
Pozostałe należności	6 420	9 363
Należności brutto	90 947 081	71 621 868
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(5 126 510)	(3 489 725)
Razem	85 820 571	68 132 143

Na dzień 31.12.2014 r. korekta wartości godziwej z tytułu zabezpieczonego ryzyka kredytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła 19 539 tys. zł (31.12.2013 - 2 279 tys. zł).

Szczegóły należności z tytułu leasingu finansowego przedstawia nota 44. Wartość godziwą "Należności od klientów" przedstawia nota 41.

Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od klientów	31.12.2014	31.12.2013
Utrata wartości oceniana indywidualnie i portfelowo		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(3 036 549)	(1 207 321)
Odpis z tyt. utraty wartości ocenianej indywidualnie i portfelowo nabytej w wyniku objęcia kontroli/połączenia jednostek gospodarczych	(1 287 435)	(1 667 026)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	(975 342)	(890 806)
Spisanie należności w ciężar rezerw/sprzedaż wierzytelności	815 289	708 113
Transfer	50 920	14 194
Różnice kursowe	(13 490)	6 297
Stan na koniec okresu	(4 446 607)	(3 036 549)
Odpis na poniesione niezidentyfikowane straty		
Stan na 31 grudnia roku poprzedniego	(453 176)	(336 886)
Odpis z tyt. utraty wartości na poniesione niezidentyfikowane straty nabytej w wyniku objęcia kontroli/połączenia jednostek gospodarczych	(302 550)	(198 306)
Odpisy/rozwiązania bieżącego okresu	98 636	174 754
Transfer	(19 104)	(89 862)
Różnice kursowe	(3 709)	(2 876)
Stan na koniec okresu	(679 903)	(453 176)
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	(5 126 510)	(3 489 725)

W czerwcu 2014 roku Santander Consumer Bank S.A. dokonał transakcji sekurytyzacji portfela kredytów samochodowych i ratalnych o wartości na moment transakcji równej 1 751 436 438 zł. Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną polegającą na przeniesieniu prawa własności sekurytyzowanych wierzytelności na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia SC Poland Auto 2014-1 Limited (SPV) z siedzibą w Irlandii.

Spółka ta wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów dwie klasy obligacji o łącznej wartości 1 367 mln zł zabezpieczone poprzez zastaw rejestrowy na majątku SPV :

- Klasa A o wartości 1 158 mln zł o przyznanym ratingu: AA (Fitch) Aa3 (Moody's),
- Klasa B o wartości 209 mln zł o przyznanym ratingu: A (Fitch) Aa3 (Moody's).

Obligacje te początkowo zostały w całości objęte przez SCB, po czym obligacje klasy A i B zostały odsprzedane podmiotom zewnętrznym, zarówno w transakcjach bezwarunkowych oraz transakcjach z przyrzeczeniem odkupu (typu repo). Na oprocentowanie wyemitowanych obligacji składa się stopa WIBOR 1M oraz marża. W wyniku sekurytyzacji SCB uzyskał finansowanie działalności w zamian za oddanie praw do przyszłych przepływów wynikających z sekurytyzowanego portfela kredytów. Maksymalny termin pełnego wykupu obligacji to 20 czerwca 2025 roku, natomiast SCB szacuje, że nastąpi to w okresie do 3 lat od daty zawarcia transakcji.

W celu wsparcia finansowania transakcji SCB udzielił SPV pożyczki podporządkowanej o wartości 411 776 438 zł. Pożyczka jest podporządkowana w stosunku do uprzywilejowanych i zabezpieczonych obligacji. Płatność odsetek od pożyczki następuje w ramach płatności kaskadowych ze środków posiadanych przez SPV, zaś spłata kapitału będzie miała miejsce po pełnym wykupie obligacji. Oprocentowanie pożyczki oparte jest na stałej stopie. Wartość obligacji sekurytyzacyjnych będących w posiadaniu SCB na dzień 31.12.2014 wyniosła 393 746 775 zł.

w tys. zł

W świetle zapisów MSR 39 warunki umowne sekurytyzacji nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów ze sprawozdania finansowego SCB. W związku z powyższym SCB rozpoznaje sekurytyzowane aktywa na 31.12.2014 r. w pozycji Należności od klientów w wartości netto 1 094 737 tys. zł i jednocześnie zobowiązanie z tytułu przepływów z tytułu sekurytyzacji należnych SPV w pozycji Zobowiązania wobec klientów w wysokości 1 236 631 tys. zł.

23. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	31.12.2014	31.12.2013
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wyceniane według wartości godziwej		
Dłużne papiery wartościowe	26 152 181	21 217 376
Papiery wartościowe Skarbu Państwa:	19 971 450	13 245 914
- obligacje	19 971 450	13 245 914
Papiery wartościowe banku centralnego:	3 959 781	5 599 222
- bony	3 959 781	5 599 222
Komercyjne papiery wartościowe:	2 220 950	2 372 240
- obligacje	2 220 950	2 372 240
Kapitałowe papiery wartościowe	886 937	851 603
- notowane	66 406	36 852
- nienotowane	820 531	814 751
Certyfikaty inwestycyjne	17 975	21 785
Razem	27 057 093	22 090 764

Według stanu na 31.12.2014 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 19 581 097 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 6 571 084 tys. zł.

Według stanu na 31.12.2013 roku dłużne papiery wartościowe wyceniane według wartości godziwej o stałej stopie procentowej wynoszą 18 962 241 tys. zł, natomiast papiery o zmiennej stopie wynoszą 2 254 955 tys. zł.

Na dzień 31.12.2014 r. korekta do wartości godziwej z tytułu zabezpieczonego ryzyka wartości godziwej obligacji objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła 216 207 tys. zł (31.12.2013 r.: (9 151) tys. zł).

Nienotowane kapitałowe instrumenty finansowe sklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, dla których brak jest aktywnego rynku są ujmowane według kosztu nabycia i poddawane testowi na utratę wartości lub ich wartość godziwa ustalana jest w oparciu o modele wyceny. Na dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości godziwej nienotowanych instrumentów finansowych sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży.

Wycena do wartości godziwej inwestycji w podmioty Grupy Aviva Polska jest dokonywana dla każdej z trzech inwestycji z wykorzystaniem modeli wyceny bazujących na metodzie porównawczej oraz dochodowej. Na dzień 31.12.2013 r. aktualizacja wyceny pozwoliła na rozpoznanie pozytywnego przeszacowania do wartości godziwej, które dla trzech podmiotów Grupy Aviva dało skumulowany efekt w łącznej kwocie 200 950 tys. zł. Powyższa aktualizacja odzwierciedla wpływ ostatecznego zatwierdzenia zmian ustawy o OFE i jego wpływ na poziom wyceny posiadanych przez BZ WBK udziałów w Powszechnym Towarzystwie Emerytalnym Aviva BZ WBK S.A. Na dzień 31.12.2014 r. nie dokonano zmian w wycenie do wartości godziwej inwestycji w podmioty Grupy Aviva Polska.

Wartość godziwą „Inwestycyjnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży” przedstawia nota 41.

w tys. zł

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty finansowe z prawem do kapitału	Razem
Stan na 1 stycznia 2014	21 217 376	873 388	22 090 764
Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży nabyte w wyniku objęcia kontroli / połączenia jednostek gospodarczych	1 793 202	1 111	1 794 313
Zwiększenia	256 677 919	44 474	256 722 393
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(254 259 306)	(10 962)	(254 270 268)
Wycena do wartości godziwej	710 815	3 752	714 567
Zmiana stanu odsetek naliczonych	(58 524)	-	(58 524)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(6 850)	(6 850)
Różnice kursowe	70 698	-	70 698
Stan na 31 grudnia 2014	26 152 180	904 913	27 057 093

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Dłużne papiery wartościowe	Instrumenty finansowe z prawem do kapitału	Razem
Stan na 1 stycznia 2013	11 048 024	668 109	11 716 133
Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży nabyte w wyniku objęcia kontroli / połączenia jednostek gospodarczych	7 701 195	3 426	7 704 621
Zwiększenia	219 046 087	1 000	219 047 087
Zmniejszenia (sprzedaż i zapadalność)	(216 231 933)	(17 246)	(216 249 179)
Wycena do wartości godziwej	(442 321)	206 015	(236 306)
Zmiana stanu odsetek naliczonych	(65 202)	-	(65 202)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	-	(2 468)	(2 468)
Różnice kursowe	13 509	-	13 509
Transfer	148 017	14 552	162 569
Stan na 31 grudnia 2013	21 217 376	873 388	22 090 764

24. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności	31.12.2014	31.12.2013
Stan na 1 stycznia	-	-
Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności nabyte w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	-	2 518 251
Zmniejszenia (zapadalność)	-	(2 467 838)
Amortyzacja wartości godziwej	-	379
Zmiana stanu odsetek naliczonych	-	(51 318)
Różnice kursowe	-	526
Stan na koniec okresu	-	-

25. Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	31.12.2014	31.12.2013
Podmioty stowarzyszone	42 792	63 444
Wspólne przedsięwzięcia	-	-
Razem	42 792	63 444

w tys. zł

Zmiana stanu inwestycji w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	31.12.2014	31.12.2013
Stan na 1 stycznia	63 444	115 685
Udział w zysku/ (stracie)	1 385	16 297
Dywidendy	-	(5 050)
Odpis z tytułu utraty wartości	(4 095)	-
Reklasyfikacja*	(17 942)	(63 488)
Stan na koniec okresu	42 792	63 444

* Szczegółowe informacje zawiera nota 52.

Wartość godziwą inwestycji w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia przedstawia nota 41.

w tys. zł

Inwestycje w podmioty stowarzyszone wg stanu na 31.12.2014

Nazwa jednostki	POLFUND - Fundusz Poręczeń Metrohouse Franchise		Razem
	Kredytowych S.A. *	S.A. **	
Siedziba	Szczecin	Warszawa	
Rodzaj powiązania	spółka stowarzyszona	spółka stowarzyszona	
Procent posiadanego kapitału***	50,00	20,13	
Wartość bilansowa	42 792	-	42 792
Aktywa jednostki razem	93 705	21 617	115 322
Kapitał własny jednostki, w tym:	85 583	20 341	105 924
Kapitał zakładowy	16 000	20 226	36 226
pozostały kapitał własny, w tym:	69 583	115	69 698
<i>niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych</i>	-	-	-
<i>zysk (strata) netto</i>	2 602	115	2 717
Zobowiązania jednostki	8 122	1 276	9 398
Przychody	9 069	716	9 785
Koszty	5 982	571	6 553

* wybrane dane finansowe według stanu na 30.11.2014

** wybrane dane finansowe według stanu na 30.09.2014

*** stanowi jednocześnie udział w wyniku jednostki stowarzyszonej

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi
Metrohouse Franchise S.A.	franczyza biur pośrednictwa sprzedaży i kupna oraz wynajmu nieruchomości

w tys. zł

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia wg stanu na 31.12.2013

Nazwa jednostki	POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.*			Krynicki Recykling S.A.**	Razem
	Szczecin	Metrohouse S.A.*	Warszawa		
Siedziba	Szczecin	Warszawa	Olsztyn		
Rodzaj powiązania	spółka stowarzyszona	spółka stowarzyszona	spółka stowarzyszona		
Procent posiadanego kapitału***	50,00	21,23	22,32		
Wartość bilansowa	42 602	4 167	16 675		63 444
Aktywa jednostki razem	93 102	5 187	156 998		255 287
Kapitał własny jednostki, w tym:	85 204	1 610	53 627		140 441
Kapitał zakładowy	16 000	1 083	1 637		18 720
pozostały kapitał własny, w tym:	69 204	527	51 990		121 721
<i>niepodzielony zysk (niepokryta strata) z lat ubiegłych</i>	-	(1 600)	10 625		9 025
<i>zysk (strata) netto</i>	2 819	(722)	3 420		5 517
Zobowiązania jednostki	7 898	3 577	103 371		114 846
Przychody	8 473	20 809	35 457		64 739
Koszty	4 989	21 531	31 396		57 916

* wybrane dane finansowe według stanu na 30.11.2013

** wybrane dane finansowe według stanu na 30.09.2013

*** stanowi jednocześnie udział w wyniku jednostki stowarzyszonej

Na dzień 31.12.2013 r. spółki: BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. oraz BZ WBK - Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. były spółkami zależnymi.

Nazwa jednostki	Rodzaj działalności
POLFUND - Fundusz Poręczeń Kredytowych S.A.	udzielanie poręczeń kredytowych, lokowanie powierzonych spółce środków pieniężnych i zarządzanie nimi
Metrohouse S.A.	pośrednictwo w sprzedaży i kupnie oraz wynajmie nieruchomości mieszkaniowych, pośrednictwo finansowe
Krynicki Recykling S.A.	pozyskiwanie i gospodarka surowcami wtórnymi

w tys. zł

26. Wartości niematerialne

Wartości niematerialne Rok 2014	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	1 123 931	367 043	100 986	1 591 960
Wartości niematerialne nabyte w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	3 477	192 911	22 666	219 054
				-
Zwiększenia z tytułu:				
-zakup	-	-	160 767	160 767
-darowizny	64	-	-	64
-przeniesienia z nakładów	98 393	2 333	-	100 726
-transferów	17 118	125	3 449	20 692
Zmniejszenia z tytułu:				
-likwidacji	(19 429)	(1)	(73)	(19 503)
-przeniesienia z nakładów	-	-	(100 726)	(100 726)
-transferów	(17 512)	(5)	(1 169)	(18 686)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	1 206 042	562 406	185 900	1 954 348
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(1 032 704)	(52 464)	-	(1 085 168)
Skumulowana amortyzacja powstała w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	(3 280)	(172 853)	-	(176 133)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
-amortyzacji bieżącego okresu	(82 152)	(123 034)	-	(205 186)
-likwidacji	19 264	1	-	19 265
-transferów	9 298	(10 095)	-	(797)
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	-	(944)	-	(944)
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(1 089 574)	(359 389)	-	(1 448 963)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	1 206 042	562 406	185 900	1 954 348
Skumulowana amortyzacja	(1 089 574)	(359 389)	-	(1 448 963)
Stan na 31 grudnia 2014	116 468	203 017	185 900	505 385

w tys. zł

Wartości niematerialne	Licencje, patenty, koncesje i podobne wartości	Pozostałe	Nakłady na wartości niematerialne	Razem
Rok 2013				
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	759 305	6 019	42 634	807 958
Wartości niematerialne nabyte w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	309 849	361 248	6 772	677 869
Zwiększenia z tytułu:				
-zakupu	-	-	94 834	94 834
-przeniesienia z nakładów	42 712	5	-	42 717
-transferów	28 370	-	418	28 788
Zmniejszenia z tytułu:				
-likwidacji	(8 524)	-	(104)	(8 628)
-przeniesienia z nakładów	-	-	(42 717)	(42 717)
-transferów	(7 781)	(229)	(851)	(8 861)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	1 123 931	367 043	100 986	1 591 960
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(674 601)	(6 019)	-	(680 620)
Skumulowana amortyzacja powstała w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	(290 042)	-	-	(290 042)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:				
-amortyzacji bieżącego okresu	(64 904)	(46 445)	-	(111 349)
-likwidacji	8 562	-	-	8 562
-transferów	(12 080)	-	-	(12 080)
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	361	-	-	361
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(1 032 704)	(52 464)	-	(1 085 168)
Wartość bilansowa				
Wartość wg cen nabycia	1 123 931	367 043	100 986	1 591 960
Skumulowana amortyzacja	(1 032 704)	(52 464)	-	(1 085 168)
Stan na 31 grudnia 2013	91 227	314 579	100 986	506 792

w tys. zł

27. Rzeczowy majątek trwały

Rzeczowy majątek trwały Rok 2014	Nieruchomości	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	1 002 415	729 898	56 714	297 438	58 245	2 144 710
Rzeczowy majątek trwały nabyty w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	76 584	12 250	17 391	63 269	424	169 918
Zwiększenia z tytułu:						
-zakup	-	-	-	-	147 039	147 039
-leasingu	-	-	13 893	-	-	13 893
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	2 718	85 460	9 469	14 171	-	111 818
-transferów	20 519	11 448	6 478	4 125	759	43 329
Zmniejszenia z tytułu:						
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	(45 124)	(98 924)	(3 545)	(14 501)	-	(162 094)
-przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(111 818)	(111 818)
-transferów	(1 086)	(12 004)	(9 810)	(3 387)	(1 210)	(27 497)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	1 056 026	728 128	90 590	361 115	93 439	2 329 298
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(621 009)	(615 500)	(18 951)	(256 608)	-	(1 512 068)
Skumulowana amortyzacja powstała w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	(38 832)	(7 065)	(8 939)	(49 658)	-	(104 494)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
-amortyzacji bieżącego okresu	(31 092)	(46 358)	(11 071)	(14 198)	-	(102 719)
-sprzedaży, likwidacji, darowizny	32 954	98 705	1 920	13 978	-	147 557
-transferów	(2 809)	44	3 632	(1 512)	-	(645)
Odpisy/odwrócenie z tytułu utraty wartości	19	-	(14)	16	-	21
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(660 769)	(570 174)	(33 423)	(307 982)	-	(1 572 348)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	1 056 026	728 128	90 590	361 115	93 439	2 329 298
Skumulowana amortyzacja	(660 769)	(570 174)	(33 423)	(307 982)	-	(1 572 348)
Stan na 31 grudnia 2014	395 257	157 954	57 167	53 133	93 439	756 950

w tys. zł

Rzeczowy majątek trwały Rok 2013	Nieruchomości	Sprzęt informatyczny	Środki transportu	Pozostały majątek trwały	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość w cenie nabycia na początek okresu	649 413	450 661	60 599	185 375	28 481	1 374 529
Rzeczowy majątek trwały nabyty w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	382 007	284 146	1 533	108 604	9 087	785 377
Zwiększenia z tytułu:						
- zakupu	-	-	-	-	78 975	78 975
- leasingu	-	-	3 295	-	-	3 295
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	4 551	35 574	588	14 553	-	55 266
- transferów	111	2 004	1 367	1 963	139	5 584
Zmniejszenia z tytułu:						
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	(20 959)	(18 783)	(2 151)	(12 360)	(2 339)	(56 592)
- przeniesienia ze środków trwałych w budowie	-	-	-	-	(55 266)	(55 266)
- transferów	(12 708)	(23 704)	(8 517)	(697)	(832)	(46 458)
Wartość w cenie nabycia na koniec okresu	1 002 415	729 898	56 714	297 438	58 245	2 144 710
Skumulowana amortyzacja na początek okresu	(367 355)	(349 827)	(15 925)	(161 611)	-	(894 718)
Skumulowana amortyzacja powstała w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	(237 573)	(249 011)	(440)	(91 240)	-	(578 264)
Zwiększenia/zmniejszenia z tytułu:						
- amortyzacji bieżącego okresu	(35 700)	(48 222)	(9 185)	(14 716)	-	(107 823)
- sprzedaży, likwidacji, darowizny	17 439	18 682	1 352	11 808	-	49 281
- transferów	2 180	12 878	5 247	(849)	-	19 456
Skumulowana amortyzacja na koniec okresu	(621 009)	(615 500)	(18 951)	(256 608)	-	(1 512 068)
Wartość bilansowa						
Wartość wg cen nabycia	1 002 415	729 898	56 714	297 438	58 245	2 144 710
Skumulowana amortyzacja	(621 009)	(615 500)	(18 951)	(256 608)	-	(1 512 068)
Stan na 31 grudnia 2013	381 406	114 398	37 763	40 830	58 245	632 642

w tys. zł

28. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto

Aktywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2014	31.12.2013
Rezerwy na kredyty i zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym	632 421	492 703
Niezrealizowane zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	681 206	271 334
Inne rezerwy nie będące kosztem podatkowym	104 450	101 921
Przychody przyszłych okresów	357 322	154 024
Różnica między bilansową a podatkową wartością portfela leasingowego	148 660	90 818
Koszty niezrealizowane z tytułu odsetek od kredytów, lokat i papierów wartościowych	187 002	46 043
Pozostałe	18 131	9 506
Suma aktywów z tytułu podatku odroczonego	2 129 192	1 166 349
Pasywa z tytułu podatku odroczonego	31.12.2014	31.12.2013
Wycena instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży*	(223 373)	(166 318)
Niezrealizowane należności od instrumentów pochodnych	(411 875)	(242 969)
Dochód niezrealizowany z tytułu odsetek od kredytów, papierów wartościowych i lokat międzybankowych	(201 987)	(148 992)
Rezerwa z tyt. zastosowania ulgi inwestycyjnej	(3 227)	(3 402)
Niezrealizowane różnice kursowe z wyceny bilansowej należności i zobowiązań	(6 228)	(3 163)
Różnica między bilansową a podatkową wartością aktywów niefinansowych	(358)	(4 742)
Wycena akcji/udziałów w podmiotach zależnych	(84 680)	(106 961)
Pozostałe	(15 854)	(13 372)
Suma pasywów z tytułu podatku odroczonego	(947 582)	(689 919)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	1 181 610	476 430

*Zmiany stanu pasywów z tytułu podatku odroczonego zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

Na dzień 31.12.2014 r. w wyliczeniu aktywów z tyt. podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie 11 874 tys. zł i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie 95 001 tys. zł

Na dzień 31.12.2013 r. w wyliczeniu aktywów z tyt. podatku odroczonego nie uwzględniono skupionych wierzytelności w kwocie 16 614 tys. zł i rezerw na kredyty, które nie staną się kosztem podatkowym w kwocie 105 361 tys. zł

Zmiana stanu podatku odroczonego netto	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	476 430	258 037
Zmiany na podatku odroczonego w wyniku połączenia jednostek gospodarczych	276 441	342 272
Zmiany odniesione do rachunku zysków i strat	486 100	(162 226)
Zmiany odniesione na pozostałe całkowite dochody netto	(57 361)	38 347
Stan na koniec okresu	1 181 610	476 430

Na różnice przejściowe odniesione na kapitał własny składa się podatek odroczonego od wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne.

Na różnice przejściowe odniesione do rachunku zysków i strat składa się podatek odroczonego od wyceny pozostałych aktywów finansowych, rezerw na należności kredytowe oraz innych aktywów i pasywów wykorzystywanych w bieżącej działalności Grupy.

29. Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

Aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	31.12.2014	31.12.2013
Nieruchomości	1 378	3 503
Razem	1 378	3 503

w tys. zł

30. Pozostałe aktywa

Pozostałe aktywa	31.12.2014	31.12.2013
Należności z tytułu ubezpieczeń*	749 309	770 048
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	456 910	260 445
Dłużnicy różni	382 925	372 226
Czynne rozliczenia międzyokresowe	125 754	71 446
Aktywa przejęte za długi	41 425	60 965
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	22 615	30 989
Pozostałe	7 618	2 392
Razem	1 786 556	1 568 511

*W wyniku przejęcia kontroli nad spółkami BZ WBK-AVIVA TUO S.A oraz BZ WBK-AVIVA TUŻ S.A. Grupa rozpoznała należności z tytułu ubezpieczeń.

31. Zobowiązania wobec banków

Zobowiązania wobec banków	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	7 045 487	4 438 563
Lokaty	399 402	1 379 631
Kredyty otrzymane od banków	548 545	-
Rachunki bieżące	366 422	460 603
Razem	8 359 856	6 278 797

Na dzień 31.12.2014 r. korekta wartości zabezpieczonego ryzyka depozytów objętych rachunkowością zabezpieczeń wyniosła zero zł (31.12.2013 r. – zero zł).

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec banków” przedstawia nota 41.

32. Zobowiązania wobec klientów

Zobowiązania wobec klientów	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	58 257 053	47 999 116
depozyty terminowe	30 938 819	22 345 562
w rachunku bieżącym	27 204 883	25 590 954
pozostałe	113 351	62 600
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	33 150 169	27 045 417
depozyty terminowe	16 164 448	13 344 322
w rachunku bieżącym	13 640 292	10 813 018
transakcje z przyrzeczeniem odkupu	157 134	166 973
kredyty i pożyczki	2 668 541	2 256 907
pozostałe	519 754	464 197
Zobowiązania wobec podmiotów sektora publicznego	3 574 587	3 498 449
depozyty terminowe	1 371 671	1 152 427
w rachunku bieżącym	2 202 706	2 333 530
pozostałe	210	12 492
Razem	94 981 809	78 542 982

Na dzień 31.12.2014 r. depozyty stanowiące zabezpieczenie należności kredytowych wynoszą 395 164 tys. zł (31.12.2013 r. – 343 645 tys. zł).

Wartość godziwą „Zobowiązań wobec klientów” przedstawia nota 41.

w tys. zł

33. Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane	Termin wymagalności/ wykupu	Waluta	Wartość nominalna
Transza 1	05.08.2020	EUR	100 000
Transza 2	16.06.2018	CHF	100 000
Transza 3	29.06.2019	CHF	165 000
Transza 4	31.01.2019	PLN	75 000
Transza 5 *	14.12.2016	PLN	100 000

Zamiana stanu zobowiązań podporządkowanych	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	1 384 719	409 110
Pożyczki podporządkowane nabyte w wyniku objęcia kontroli/połączenia jednostek gospodarczych		
Zwiększenia z tytułu:	100 144	978 237
-odsetki od pożyczki podporządkowanej	63 659	54 896
-różnice kursowe	54 705	-
Zmniejszenia z tytułu:	(63 260)	(57 524)
-spłata odsetek	(63 260)	(54 481)
-różnice kursowe		(3 043)
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	1 539 967	1 384 719
Krótkoterminowe	4 903	4 352
Długoterminowe (powyżej 1 roku)	1 535 064	1 380 367

Transze od 2 do 4 są wyłączone z kalkulacji wskaźnika Tier 2.

Pozostałe informacje dotyczące zobowiązań podporządkowanych zostały zaprezentowane w nocie 5.

* Dotyczy Santander Consumer Bank S.A.

w tys. zł

34. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	ISIN	Wartość nominalna	Waluta	Termin wymagalności	31.12.2014
SCBP00320280	nienotowane	28 000	PLN	29.01.2015	
SCBB00110150	nienotowane	15 000	PLN	04.02.2015	
SCBB00120050	nienotowane	5 000	PLN	04.02.2015	
SCBP00350592	nienotowane	59 200	PLN	12.02.2015	
SCBX00021500	nienotowane	150 000	PLN	13.04.2015	
SCB00020	PLSNTND00075	240 000	PLN	05.06.2015	
SCBP00300111	nienotowane	106 000	PLN	15.12.2015	
SCB00021	nienotowane	40 000	PLN	24.12.2015	
SCB00013	nienotowane	25 000	PLN	27.01.2016	
SCBP00310038	nienotowane	38 000	PLN	29.01.2016	
SCBP00330500	nienotowane	50 000	PLN	29.01.2016	
SCB00014	nienotowane	10 000	PLN	03.02.2016	
SCBP00340050	nienotowane	50 000	PLN	12.02.2016	
SCBP00360217	nienotowane	21 700	PLN	12.02.2016	
SCB00016	nienotowane	50 000	PLN	24.02.2016	
SCB00001	nienotowane	60 000	PLN	29.04.2016	
SCB00002	nienotowane	10 000	PLN	29.04.2016	
SCB00005	PLSNTND00026	100 000	PLN	08.08.2016	
Seria A	PLBZ00000150	500 000	PLN	19.12.2016	
SCB00006	PLSNTND00034	100 000	PLN	07.08.2017	
SCB00008	nienotowane	110 000	PLN	30.08.2017	
SCB00010	nienotowane	20 000	PLN	30.08.2017	
SCB00012	PLSNTND00042	204 000	PLN	04.10.2017	
SCB00012	PLSNTND00042	11 000	PLN	04.10.2017	
Seria B	PLBZ00000168	475 000	PLN	17.07.2017	
SCB00019	nienotowane	220 000	PLN	30.10.2017	
SCB00017	PLSNTND00059	50 000	PLN	18.06.2018	
SCB00018	PLSNTND00067	170 000	PLN	12.08.2019	
Obligacje Sekurytyzacyjne Float - Klasa A	XS1070423931	430 337	PLN	20.06.2025	
Stan zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych na koniec okresu					3 373 374

w tys. zł

35. Pozostałe pasywa

Pozostałe pasywa	31.12.2014	31.12.2013
Rozrachunki z tytułu transakcji giełdowych	48 377	32 381
Rozrachunki międzybankowe i międzyoddziałowe	239 148	250 941
Rezerwy, w tym:	1 591 570	1 555 371
<i>Rezerwy pracownicze</i>	365 083	293 962
<i>Rezerwy na sprawy sporne</i>	49 504	45 104
<i>Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym</i>	87 517	95 934
<i>Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe*</i>	1 074 445	1 117 071
<i>Rezerwy na restrukturyzację**</i>	11 721	-
<i>Inne rezerwy</i>	3 300	3 300
Wierzyciele różni	332 202	248 564
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	165 124	109 395
Rozliczenia publiczno-prawne	58 952	43 081
Rozliczenia międzyokresowe bierne	366 187	161 646
Zobowiązania wobec kontrahentów leasingowych	29 595	37 158
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń oraz pozostałe*	854	1 387
Zobowiązania do odkupu udziałów w jednostkach zależnych*	699 072	684 288
Razem	3 531 081	3 124 212

* W wyniku przejścia kontroli nad spółkami BZ WBK AVIVA TUO S.A. oraz BZ WBK AVIVA TUŻ S.A. Grupa rozpoznała zobowiązania z tytułu odkupu udziałów w jednostkach zależnych, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe oraz zobowiązania z tytułu ubezpieczeń.

** Rezerwa restrukturyzacyjna nabyta w wyniku przejścia kontroli na 1 lipca 2014 roku w kwocie 15 547 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosiła 11 721 tys. zł) dotyczyła:

- restrukturyzacji zatrudnienia w Grupie SCB 3 323 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku w wysokości 2 692 tys. zł) oraz
- likwidacji oddziałów bankowych 12 224 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2014 roku w wysokości 9 029 tys. zł),

Rezerwa związana jest z planem restrukturyzacji biznesu Grupy Santander Consumer Finance (SCF) w Polsce, który przyjęty został przez Grupę w roku 2010. Przyjęcie planu było następstwem objęcia przez Grupę SCF kontroli nad AIG Bank Polska S.A. oraz kolejnych działań restrukturyzacyjnych prowadzonych w latach 2013-2014 (m.in. restrukturyzacji biznesu przeniesionego z Santander Consumer Finance S.A.).

Przewiduje się, że przepływy pieniężne związane z utworzoną rezerwą restrukturyzacyjną w przeważającej części wystąpią w latach 2015-2018.

Grupa tworzy rezerwy wynikające z istniejącego obowiązku na prawne lub zwyczajowo oczekiwane, pewne lub w dużym stopniu prawdopodobne zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. Zobowiązania te wynikają z przeszłych zdarzeń i prawdopodobny jest wypływ środków w celu ich zaspokojenia.

Na rezerwy pracownicze składają się kategorie wymienione w nocie 54.

w tys. zł

Zmiana stanu rezerw	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	1 555 371	226 696
Rezerwy pracownicze	293 962	190 865
Rezerwy na sprawy sporne	45 104	15 912
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	95 934	16 619
Rezerwy techniczno ubezpieczeniowe	1 117 071	-
Inne rezerwy	3 300	3 300
Rezerwy nabyte w wyniku objęcia kontroli/połączenia jednostek gospodarczych	78 730	1 304 489
Rezerwy pracownicze	36 243	95 282
Rezerwy na sprawy sporne	8 809	28 961
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	18 131	63 175
Rezerwy techniczno ubezpieczeniowe	-	1 117 071
Rezerwy na restrukturyzację	15 547	-
Inne rezerwy	-	-
Zawiązania rezerw	494 159	545 803
Rezerwy pracownicze	312 857	280 953
Rezerwy na sprawy sporne	12 403	2 449
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	167 454	262 401
Rezerwy techniczno ubezpieczeniowe	-	-
Rezerwy na restrukturyzację	1 445	-
Inne rezerwy	-	-
Wykorzystania rezerw	(256 263)	(255 718)
Rezerwy pracownicze	(257 891)	(255 042)
Rezerwy na sprawy sporne	(254)	(460)
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	1 882	(216)
Rezerwy techniczno ubezpieczeniowe	-	-
Rezerwy na restrukturyzację	-	-
Inne rezerwy	-	-
Rozwiązania rezerw	(280 427)	(258 745)
Rezerwy pracownicze	(20 088)	(10 942)
Rezerwy na sprawy sporne	(16 558)	(1 758)
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	(195 884)	(246 045)
Rezerwy techniczno ubezpieczeniowe	(42 626)	-
Rezerwy na restrukturyzację	(5 271)	-
Inne rezerwy	-	-
Inne zmiany rezerw	-	(7 154)
Rezerwy pracownicze	-	(7 154)
Rezerwy na sprawy sporne	-	-
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	-	-
Rezerwy na restrukturyzację	-	-
Inne rezerwy	-	-
Stan na koniec okresu	1 591 570	1 555 371
Rezerwy pracownicze	365 083	293 962
Rezerwa na sprawy sporne	49 504	45 104
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe obarczone ryzykiem kredytowym	87 517	95 934
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1 074 445	1 117 071
Rezerwy na restrukturyzację	11 721	-
Inne rezerwy	3 300	3 300

w tys. zł

36. Kapitał akcyjny**31.12.2014**

Seria	Emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej w tys. zł
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
I	na okaziciela	brak	brak	1 561 618	15 616
J	na okaziciela	brak	brak	18 907 458	189 075
K	na okaziciela	brak	brak	305 543	3 055
L	na okaziciela	brak	brak	5 383 902	53 839
				99 234 534	992 345

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Akcjonariuszami posiadającym co najmniej 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu (WZ) Banku Zachodniego WBK S.A. byli Banco Santander S.A. posiadający pakiet kontrolny uprawniający do wykonywania 69,41% ogólnej liczby głosów na WZ oraz ING OFE z udziałem w wysokości 5,15%.

Podwyższenie kapitału i dopuszczenie akcji nowej emisji do obrotu giełdowego

W III kwartale 2014 r. Bank wyemitował 305 543 akcji zwykłych na okaziciela serii K (rejestracja w dniu 11 lipca 2014 r.) o wartości nominalnej 3,1 mln zł w ramach realizacji Programu Motywacyjnego IV dla pracowników Grupy, a następnie 5 383 902 akcji zwykłych serii L o wartości emisyjnej 2 156,4 mln zł (rejestracja w dniu 18 lipca 2014 r.), które zostały zaoferowane i objęte przez Santander Consumer Finance S.A. w zamian za świadczenie niepieniężne w postaci akcji Santander Consumer Bank S.A. Wartość nominalna akcji serii L w kwocie 53 839 tys. zł zwiększyła kapitał akcyjny, natomiast nadwyżka ze sprzedaży akcji ponad ich wartość nominalną w kwocie 2 102 575 tys. zł zasilila kapitał zapasowy.

31.12.2013

Seria	Emisja	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji	Wartość serii wg ceny nominalnej w tys. zł
A	na okaziciela	brak	brak	5 120 000	51 200
B	na okaziciela	brak	brak	724 073	7 241
C	na okaziciela	brak	brak	22 155 927	221 559
D	na okaziciela	brak	brak	1 470 589	14 706
E	na okaziciela	brak	brak	980 393	9 804
F	na okaziciela	brak	brak	2 500 000	25 000
G	na okaziciela	brak	brak	40 009 302	400 093
H	na okaziciela	brak	brak	115 729	1 157
I	na okaziciela	brak	brak	1 561 618	15 616
J	na okaziciela	brak	brak	18 907 458	189 075
				93 545 089	935 451

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł. Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone.

Akcjonariuszem posiadającym co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku był Banco Santander S.A. Udział spółki w kapitale zakładowym oraz w głosach na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A. wynosi 70,00%.

w tys. zł

Podwyższenie kapitału i dopuszczenie akcji nowej emisji do obrotu giełdowego

- Do dnia 4 stycznia 2013 roku, tj. do dnia połączenia, Banco Santander S.A. posiadał 70 334 512 akcji Banku Zachodniego WBK S.A. stanowiących 94,23% w ogólnej liczbie akcji w kapitale zakładowym oraz głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy BZ WBK, a od 4 stycznia 2013 roku - w wyniku połączenia - akcje Banku Zachodniego WBK S.A. stanowiły 75,19% ogólnej liczby akcji w kapitale zakładowym oraz głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy BZ WBK. Podmioty zależne Banco Santander S.A. nie posiadają akcji Banku Zachodniego WBK S.A.
- W dniu 8 stycznia 2013 r. Zarząd Banku Zachodniego WBK S.A. poinformował o podjęciu przez Zarząd KDPW uchwały nr 24/13 o rejestracji 18 907 458 akcji serii J Banku, tj. akcji połączeniowych Banku wyemitowanych w związku z połączeniem z Kredyt Bankiem S.A. Zgodnie z uchwałą KDPW, akcjom serii J został nadany kod PLBZ00000044. Rejestracja akcji serii J była uwarunkowana podjęciem przez spółkę prowadzącą rynek regulowany decyzji o wprowadzeniu tych akcji do obrotu na rynku regulowanym.

Jednocześnie na podstawie uchwały KDPW, Zarząd ustalił, że dniem referencyjnym będzie dzień 9 stycznia 2013 r. Zgodnie z memorandum informacyjnym sporządzonym przez Bank w związku z połączeniem, dniem referencyjnym był dzień, na który ustala się liczbę akcji posiadanych w Kredyt Banku S.A. przez akcjonariuszy Kredyt Banku S.A. w zamian za które to akcje akcjonariuszom tym zostały przyznane akcje serii J Banku, zgodnie z przyjętym parytetem wymiany.
- W dniu 24 stycznia 2013 r. Zarząd Banku Zachodniego WBK S.A. otrzymał komunikat Działu Operacyjnego Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych S.A. („KDPW”), informujący o zamiarze rejestracji w dniu 25 stycznia 2013 r. 18 907 458 akcji serii J Banku o wartości nominalnej 10 zł każda, tj. akcji połączeniowych Banku wyemitowanych w związku z połączeniem z Kredyt Bankiem S.A., oznaczonych kodem PLBZ00000044 zgodnie z uchwałą Zarządu KDPW nr 24/13 z dnia 8 stycznia 2013 r.
- W dniu 22 marca 2013 r. KBC Bank NV i Banco Santander S.A. ogłosiły wtórną ofertę akcji Banku Zachodniego WBK S.A. w ilości 19 978 913 sztuk, stanowiących 21,4% kapitału zakładowego Banku, z czego 15 125 964 akcji stanowiło własność KBC Bank NV, natomiast 4 852 949 akcji należało do Banco Santander S.A. Ostateczna cena za 1 akcję została ustalona w procesie budowania księgi popytu i wyniosła 245 zł. Łączna wartość oferty osiągnęła poziom 4,9 mld zł.
- W dniu 28 marca 2013 r. Bank Zachodni WBK S.A. został poinformowany o bezpośrednim zbyciu wszystkich akcji Banku posiadanych przez KBC Bank NV w ilości 15 125 964 sztuk, stanowiących 16,17% kapitału zakładowego emitenta. W wyniku przeprowadzonej transakcji ani KBC Bank NV, ani KBC Group NV nie posiada pośrednio lub bezpośrednio akcji Banku.
- W dniu 28 marca 2013 r. otrzymano też zawiadomienie o zbyciu 4 852 949 akcji Banku Zachodniego WBK S.A. należących do Banco Santander S.A. i obniżeniu udziału tego Banku w kapitale zakładowym i głosach na WZ Banku Zachodniego WBK S.A. o 5,19 p.p. do poziomu 70%.
- W dniu 2 kwietnia 2013 r. Bank Zachodni WBK S.A. otrzymał zawiadomienie od ING Otwartego Funduszu Emerytalnego o nabyciu akcji Banku w ilości powodującej przekroczenie progu 5% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu podmiotu. Przed nabyciem akcji w dniu 27 marca 2013 r. fundusz posiadał 903 006 akcji Banku, uprawniających do 0,97% głosów w Walnym Zgromadzeniu. W wyniku zwiększenia stanu posiadania, na rachunku papierów wartościowych funduszu znalazło się 4 966 506 akcji Banku, stanowiących 5,31% kapitału zakładowego i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku Zachodniego WBK S.A.
- W dniu 31 lipca 2013 r. Bank Zachodni WBK S.A. otrzymał od ING Otwartego Funduszu Emerytalnego zawiadomienie o zbyciu akcji Spółki oraz o procentowym udziale w ogólnej liczbie głosów, tj. zawiadomienie dotyczące obniżenia udziału poniżej progu 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu akcjonariuszy Spółki.

w tys. zł

37. Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały	31.12.2014	31.12.2013
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	649 810	649 810
Premia akcyjna	7 035 424	4 932 848
Inne kapitały rezerwowe w tym::	4 624 190	4 533 087
<i>Kapitał rezerwowy</i>	<i>5 618 518</i>	<i>4 882 773</i>
<i>Kapitał zapasowy</i>	<i>353 785</i>	<i>334 602</i>
<i>Korekta kapitałów własnych z tytułu przejęcia kontroli nad Santander Consumer Bank</i>	<i>(663 825)</i>	-
<i>Korekta z tytułu zobowiązania do odkupu udziałów w jednostkach zależnych*</i>	<i>(684 288)</i>	<i>(684 288)</i>
Razem	12 309 424	10 115 745

* W wyniku przejęcia kontroli nad spółkami BZ WBK-AVIVA TUO S.A. oraz BZ WBK-AVIVA TUŻ S.A. Grupa rozpoznała korektę z tytułu zobowiązania z tytułu odkupu udziałów w jednostkach zależnych.

Premia akcyjna (emisyjna) - powstaje z nadwyżki nad wartością nominalną sprzedanych akcji po odjęciu kosztów emisji akcji i stanowi kapitał rezerwowy Banku.

Według stanu na 31.12.2014 w kapitale rezerwowym znajduje się efekt planu opcyjnego w wysokości 85 782 tys. zł., według stanu na 31.12.2013 w kapitale rezerwowym znajduje się efekt planu opcyjnego w wysokości 78 936 tys. zł

Inne zmiany pozostałych kapitałów zostały zaprezentowane w skonsolidowanych zestawieniach zmian w kapitałach własnych za 2014 i 2013 rok.

Statutowy kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z zysku netto zgodnie z obowiązującym Statutem Banku. Kapitał ten nie podlega podziałowi. Tworzony jest on na pokrycie strat bilansowych. Coroczne odpisy na kapitał zapasowy z zysku netto powinny wynosić co najmniej 8 % zysku netto i dokonywane są od czasu osiągnięcia przez kapitał zapasowy wysokości co najmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego Banku. Wysokość odpisu uchwalana jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z zysku po opodatkowaniu, w wysokości uchwalonej przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Decyzje o wykorzystaniu kapitału rezerwowego podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

38. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny	31.12.2014	31.12.2013
Kapitały według stanu na 31 grudnia	708 907	872 400
Zmiana wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	706 961	133 487
Wycena brutto z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(172 108)	(43 612)
Rezerwa na odprawy emerytalne-zyski/(straty) aktuarialne	(14 408)	7 673
Przeniesienie z kapitału z aktualizacji wyceny do rachunku wyników z tytułu sprzedaży	(220 445)	(299 390)
Wpływ odpisów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	(57 361)	38 349
Razem	951 546	708 907

w tys. zł

39. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa BZ WBK S.A. stosuje rachunkowość zabezpieczeń zgodnie z założeniami zarządzania ryzykiem opisanymi w nocie 4 skonsolidowanego sprawozdania rocznego.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Bank Zachodni WBK SA stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej w odniesieniu do następujących klas instrumentów finansowych:

- Dłużnych papierów wartościowych o stałym oprocentowaniu denominowanych w złotych,
- Kredytów o stałym oprocentowaniu denominowanych w złotych.

Transakcjami zabezpieczającymi wartość godziwą są transakcje typu Interest Rate Swap, dla których Bank płaci stałą stopę i otrzymuje zmienną. Zabezpieczaniem ryzykiem jest zmiana wartości godziwej instrumentu lub portfela na skutek zmian rynkowych stóp procentowych. Transakcje te nie zabezpieczają przed zmianami wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego. Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej. Pozycje zabezpieczane wyceniane są według zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem korekty do wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka.

Szczegóły dotyczące poszczególnych grup transakcji zabezpieczających na 31.12.2014 i w okresie porównywalnym zawierają poniższe tabele:

31.12.2014	Obligacje	Kredyty
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego (w tys. zł)	1 838 000	1 150 000
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego z tytułu zabezpieczenia ryzyka (w tys. zł)	(215 921)	(20 870)
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie) (w tys. zł)	216 207	19 540
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko stopy procentowej	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2023	do roku 2018

31.12.2013	Obligacje	Kredyty
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego (w tys. zł)	1 515 000	1 150 000
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie) (w tys. zł)	10 867	(2 842)
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie) (w tys. zł)	(9 053)	2 279
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko stopy procentowej	
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Banku	do roku 2023	do roku 2018

Dodatkowo podmiot zależny BZ WBK Leasing S.A. zawarł w 2013 roku następujące transakcje IRS z zamiarem zabezpieczenia wartości godziwej wybranych składników sprawozdania z sytuacji finansowej. Szczegóły zawartych transakcji przedstawia poniższa tabela.

Według stanu na 31.12.2014 spółki leasingowe nie posiadały instrumentów objętych rachunkowością zabezpieczeń.

31.12.2013	BZ WBK Leasing S.A.
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego (w tys. zł)	41 472
Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego z tytułu zabezpieczanego ryzyka należność/(zobowiązanie) (w tys. zł)	(2)
Ryzyko zabezpieczane	Ryzyko walutowe oraz stopy procentowej dla wybranych umów kredytowych
Okres przez jaki instrumenty mają wpływ na wynik Spółki	do roku 2014

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. stosuje zasady rachunkowości zabezpieczeń przyszłych przepływów pieniężnych w stosunku do portfeli kredytów o zmiennym oprocentowaniu w PLN i denominowanych w EUR, USD i CHF. Strategie zabezpieczające stosowane w Grupie Banku Zachodniego WBK S.A. mają na celu zabezpieczenie ekspozycji Grupy przed ryzykiem zmiany wielkości przyszłych przepływów pieniężnych, wynikających z ryzyka stóp procentowych oraz dla portfeli denominowanych do walut obcych, również z ryzyka walutowego. Powiązania zabezpieczające konstruowane są przy użyciu transakcji Interest Rate Swap, kontraktów FX Swap oraz dwuwalutowych Currency Interest Rate Swap. W celu pomiaru efektywności zabezpieczenia Bank stosuje metodę tzw.

w tys. zł

„derywatu hipotetycznego”, w której zabezpieczony portfel kredytów odzwierciedlony jest transakcją pochodną o określonej charakterystyce. Pozycje zabezpieczone wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Pozycje zabezpieczające wyceniane są do wartości godziwej.

Przy spełnionych warunkach efektywności powiązań, zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitałach własnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 r. wartość nominalna pozycji zabezpieczającej wyniosła 17 849 598 tys. zł (31 grudnia 2013 r. – 15 280 081 tys. zł). Korekta do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego wyniosła (133 582) tys. zł (31 grudnia 2013 – 39 464 tys. zł), ta sama kwota po pomniejszeniu o podatek odroczonej rozpoznana jest w kapitałach własnych Banku, w pozycji kapitał z aktualizacji wyceny. Instrumenty zabezpieczające zostały zawarte na okres do roku 2028.

Część nieefektywna wyceny instrumentu zabezpieczającego przepływy pieniężne wyniosła (12 176) tys. zł na 31.12.2014 r. oraz 3 188 tys. zł 31.12.2013 r. i została odniesiona do rachunku zysków i strat do pozycji „Wynik handlowy i rewaluacja”.

40. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu i odsprzedaży

Grupa pozyskuje fundusze poprzez sprzedaż instrumentów finansowych z przyrzeczeniem ich odkupu w przyszłości po z góry ustalonej cenie.

Przedmiotem transakcji repo i sell-buy-back mogą być papiery wartościowe stanowiące portfel bilansowy Grupy (bony i obligacje skarbowe).

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji repo oraz sell-buy-back stanowiące portfel bilansowy Grupy, nie są usuwane z bilansu, gdyż Grupa zachowuje znacząco wszystkie korzyści, stanowiące przychody odsetkowe od zastawionych papierów, i ryzyka, ryzyko stopy procentowej i ryzyko kredytowe emitenta, wynikające z tych aktywów.

	31.12.2014	31.12.2013
	wartość bilansowa	wartość bilansowa
Zobowiązania wyceniane wg zamortyzowanego kosztu (z klauzulą przyrzeczenia odkupu):	7 202 621	4 605 536
Wartość papierów (obligacji skarbowych) zablokowanych po stronie aktywów	7 195 004	4 815 019
Należności z klauzulą odsprzedaży	397 017	217 605

W przypadku transakcji z przyrzeczeniem odkupu wszelkie opisane powyżej koszty oraz ryzyka związane z posiadaniem aktywów oraz możliwość ich sprzedaży pozostają po stronie Grupy.

Grupa nabywa także instrumenty finansowe z przyrzeczeniem ich odsprzedaży w przyszłości (transakcje reverse repo oraz buy-sell-back) po tej samej cenie powiększonej o z góry ustaloną kwotę odsetek.

Papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell-back nie są ujmowane w bilansie, gdyż Grupa nie przyjmuje znacząco wszystkich korzyści i ryzyk wynikających z tych aktywów.

Aktywa finansowe będące przedmiotem transakcji reverse repo oraz buy-sell-back stanowią zabezpieczenie przyjęte przez Grupę, które Grupa ma prawo sprzedać lub zastawić.

Instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie dla transakcji z przyrzeczeniem odkupu (reverse repo) mogą podlegać sprzedaży lub obciążeniu w ramach standardowo zawartych umów, ale podlegają zwrotowi w dacie zapadalności transakcji.

Na dzień 31.12.2014 w SCB istniały instrumenty finansowe stanowiące zabezpieczenie podstawy dla zawartych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo) o wartości 263 432 tys. zł, których termin zapadalności jest krótszy od terminu zapadalności transakcji pierwotnej.

Na 31.12.2013 nie było instrumentów finansowych stanowiących zabezpieczenie podstawy dla zawartych transakcji z przyrzeczeniem odkupu (repo), których termin zapadalności jest krótszy lub równy od terminu zapadalności transakcji pierwotnej.

w tys. zł

41. Wartość godziwa

Wartość godziwa to cena, którą otrzymano by za sprzedaż składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w przeprowadzonej na zwykłych warunkach transakcji między uczestnikami rynku na dzień wyceny.

Poniżej znajduje się podsumowanie wartości bilansowych i godziwych dla poszczególnych grup aktywów i pasywów.

Aktywa	31.12.2014		31.12.2013	
	Wartość bilansowa	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Wartość godziwa
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	6 806 521	6 806 521	5 149 686	5 149 686
Należności od banków	2 523 063	2 523 063	2 212 704	2 212 704
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 238 741	5 238 741	2 344 901	2 344 901
Pochodne instrumenty zabezpieczające	238 889	238 889	321 956	321 956
Należności od klientów	85 820 571	85 835 391	68 132 143	68 703 474
Inwestycyjne aktywa finansowe	27 057 093	27 057 093	22 090 764	22 090 764
Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia	42 792	42 792	63 444	63 444
Pasywa				
Zobowiązania wobec banków	8 359 856	8 359 856	6 278 797	6 278 797
Pochodne instrumenty zabezpieczające	1 258 224	1 258 224	367 524	367 524
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	2 781 680	2 781 680	1 277 162	1 277 162
Zobowiązania podporządkowane	1 539 967	1 789 755	1 384 719	1 623 024
Zobowiązania wobec klientów	94 981 809	94 975 685	78 542 982	78 518 847

Poniżej znajduje się podsumowanie głównych metod i założeń wykorzystywanych podczas szacowania wartości godziwych instrumentów finansowych z powyższej tabeli.

Aktywa i zobowiązania finansowe niewyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej

W Grupie znajdują się instrumenty finansowe, które zgodnie z MSSF w sprawozdaniu nie są prezentowane w wartości godziwej. Dla oszacowania wartości godziwej tych instrumentów zastosowano następujące metody i założenia.

Należności od banków: Wartość godziwa lokat i depozytów jest szacowana w oparciu o zdyskontowane przepływy przy zastosowaniu bieżących stóp procentowych rynku pieniężnego pozostającym w terminie do wykupu dla należności o podobnym ryzyku kredytowym i w danej walucie.

Należności od klientów: Są wykazywane w wartości netto po uwzględnieniu odpisów aktualizujących z tytułu rezerw. Wartość godziwa zostaje wyliczona jako zdyskontowana wartość oczekiwanych przyszłych płatności kapitału i odsetek. Zakłada się, że spłaty kredytów i pożyczek następować będą w terminach uzgodnionych w umowach. Oszacowana wartość godziwa kredytów i pożyczek odzwierciedla zmianę w poziomie ryzyka kredytowego (marż) od momentu udzielenia kredytu oraz zmiany poziomu stóp procentowych. Na dzień bilansowy nie dokonano oszacowania wartości godziwej dla portfela kredytów hipotecznych denominowanych w CHF ze względu na brak aktywnego rynku dla podobnych produktów. Jednakże, w przypadku części portfela kredytów hipotecznych denominowanych w CHF, przejętego z Kredyt Banku, wartość bilansowa zawiera w sobie komponent wartości godziwej ustalonej na dzień połączenia

Inwestycyjne aktywa finansowe niewyceniane do wartości godziwej: Grupa nie stosuje wyceny do wartości godziwej w odniesieniu do grupy nienotowanych kapitałowych papierów wartościowych, dla których nie jest możliwe wiarygodne ustalenie wartości godziwej.

W sprawozdaniu z pozycji finansowej instrumenty z prawem do kapitału prezentowane są w cenie nabycia skorygowanej o odpisy aktualizacyjne z tytułu utraty wartości. Dłużne instrumenty finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu.

Inwestycje w podmioty stowarzyszone i wspólne przedsięwzięcia: Aktywa finansowe stanowiące udziały w podmiotach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach zostały zaprezentowane wg wyceny metodą praw własności. Zdaniem Zarządu jednostki dominującej jest to najlepsze możliwe do ustalenia przybliżenie wartości godziwej dla tych instrumentów.

Zobowiązania wobec banków i zobowiązania wobec klientów: Wartość godziwą depozytów o terminie wymagalności powyżej

w tys. zł

6 miesięcy oszacowano na podstawie przepływów pieniężnych zdyskontowanych bieżącymi stopami procentowymi właściwymi dla depozytów o zbliżonych terminach wymagalności. W przypadku depozytów wypłacanych na żądanie, bez ustalonej daty wymagalności lub o terminie wymagalności do 6 miesięcy, zakłada się, że ich wartość godziwa nie różni się istotnie od wartości bilansowej. Znaczenie długoterminowej współpracy z depozytariuszami nie jest brane pod uwagę w procesie szacowania wartości godziwej tych instrumentów.

Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych oraz zobowiązania podporządkowane: Wyceniane są według zamortyzowanego kosztu. Wartość godziwa tych instrumentów nie różni się istotnie od ich wartości bilansowej.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej

W prezentowanych okresach sprawozdawczych Grupa dokonała następującego zaklasyfikowania instrumentów finansowych wycenianych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej do wartości godziwej do odpowiednich kategorii:

Kategoria I (kwotowania aktywnego rynku): dłużne, kapitałowe i pochodne instrumenty finansowe, które na dzień bilansowy zostały wycenione na podstawie cen kwotowanych na aktywnym rynku. Do tej kategorii Grupa klasyfikuje stałoprocentowe obligacje Skarbu Państwa, bony skarbowe, euroobligacje rządu niemieckiego, euroobligacje rządu amerykańskiego, akcje spółek notowanych na giełdzie oraz kontrakty terminowe na indeks WIG 20.

Kategoria II (techniki wyceny w oparciu o parametry pochodzące z rynku): Zaliczone do niej są instrumenty pochodne oraz zmiennoprocentowe obligacje Skarbu Państwa. Powyższe obligacje zostały wycenione w oparciu o model zdyskontowanych przepływów pieniężnych bazujący na krzywej dyskontowej uzyskanej z rynku stałoprocentowych obligacji skarbowych.

Kategoria III (techniki wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku): Do kategorii tej należą niekwotowane na aktywnym rynku kapitałowe papiery wartościowe, wycenione przez Grupę na podstawie eksperckiego modelu wyceny; certyfikaty inwestycyjne wycenione na dzień bilansowy na podstawie ceny ogłaszanej przez fundusz.

Na dzień 31 grudnia 2014 oraz w okresach porównywalnych Grupa zaklasyfikowała instrumenty finansowe do następujących kategorii wartości godziwej:

31.12.2014	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	1 878 034	3 359 317	1 390	5 238 741
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	238 889	-	238 889
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	16 581 263	9 570 918	-	26 152 181
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	54 155	-	850 757	904 912
Razem	18 513 452	13 169 124	852 147	32 534 723
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	477 005	2 304 675	-	2 781 680
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	1 258 224	-	1 258 224
Razem	477 005	3 562 899	-	4 039 904

31.12.2013	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Razem
Aktywa finansowe				
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	900 016	1 444 885	-	2 344 901
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	321 956	-	321 956
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	10 995 044	10 222 332	-	21 217 376
Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	36 852	-	836 536	873 388
Razem	11 931 912	11 989 173	836 536	24 757 621
Zobowiązania finansowe				
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	255 133	1 022 029	-	1 277 162
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	367 524	-	367 524
Razem	255 133	1 389 553	-	1 644 686

w tys. zł

Poniższe tabele prezentują uzgodnienie zmiany stanu instrumentów finansowych, których wartość godziwa ustalana jest na podstawie technik wyceny z wykorzystaniem istotnych parametrów niepochodzących z rynku.

Kategoria III	Aktywa finansowe			Zobowiązania finansowe
31.12.2014	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
Na początek okresu	-	-	836 536	-
Zyski lub straty	-	-	-	-
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	-	-	-	-
<i>rozpoznane w kapitałach własnych</i>	-	-	-	-
Zakupy	-	-	5 868	-
Sprzedaże	-	-	(100)	-
Spląty/zapadalność	-	-	-	-
Odpis z tytułu utraty wartości	-	-	(3 799)	-
Transfer	1 390	-	12 252	-
Na koniec okresu	1 390	-	850 757	-

Kategoria III	Aktywa finansowe			Zobowiązania finansowe
31.12.2013	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty dłużne	Inwestycyjne aktywa finansowe - instrumenty kapitałowe	Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu
Na początek okresu	178 107	1 237 344	653 579	(74 182)
Zyski lub straty	-	-	197 029	-
<i>rozpoznane w rachunku zysków i strat</i>	-	-	-	-
<i>rozpoznane w kapitałach własnych</i>	-	-	197 029	-
Zakupy	-	-	1 000	-
Sprzedaże	-	-	(14 302)	-
Spląty/zapadalność	-	-	-	-
Odpis z tytułu utraty wartości	-	-	(2 081)	-
Transfer	(178 107)	(1 237 344)	1 311	74 182
Na koniec okresu	-	-	836 536	-

42. Zobowiązania warunkowe

Informacja o wszczętych postępowaniach sądowych

Na dzień 31.12.2014 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosiła 364 074 tys. zł, co stanowi 2,02% kapitałów własnych Grupy. W kwocie tej 176 684 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Grupy, 182 274 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Grupa jest pozwany, natomiast 5 116 tys. zł to wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość.

Na dzień 31.12.2014 wartość istotnych zakończonych postępowań sądowych wynosiła 187 263 tys. zł.

Na dzień 31.12.2013 r. nie występowały postępowania przed sądem lub organami administracji państwowej dotyczące zobowiązań lub wierzytelności Banku oraz spółek zależnych, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Grupy.

Łącznie wartość wszystkich prowadzonych spraw sądowych wynosi 340 392 tys. zł, co stanowi 2,35% kapitałów własnych Grupy. W kwocie tej 79 392 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach z powództwa (wniosku) Grupy, 200 245 tys. zł to wartość przedmiotu sporu w sprawach, w których Grupa jest pozwany, natomiast 60 788 tys. zł to wartość wierzytelności Grupy w sprawach o układ lub upadłość.

w tys. zł

Na dzień 31.12.2013 wartość zakończonych postępowań sądowych wynosiła 91 227 tys. zł.

Bank tworzy rezerwy na ryzyko prawne w przypadku gdy wewnętrznie przeprowadzona ocena ryzyka związanego z daną sprawą sądową daje podstawy do oczekiwań potencjalnego wypływu środków pieniężnych. Kwoty rezerw na sprawy sporne zostały zaprezentowane w nocie 35.

Zobowiązania pozabilansowe

Wartości zobowiązań warunkowych oraz transakcji pozabilansowych z podziałem na kategorie zostały zaprezentowane poniżej. Wartości gwarancji i akredytyw pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają maksymalną możliwą do poniesienia stratę, jaka byłaby ujawniona na dzień bilansowy, gdyby klienci w całości nie wywiązali się ze swoich zobowiązań wobec podmiotów trzecich.

Zobowiązania warunkowe udzielone	31.12.2014	31.12.2013
Zobowiązania udzielone		
- finansowe:	19 959 943	17 592 801
- linie kredytowe	17 047 109	15 229 838
- kredyty z tyt. kart płatniczych	2 367 098	1 875 032
- akredytywy importowe	413 654	441 505
- depozyty terminowe z przyszłym terminem rozpoczęcia okresu depozytu	132 082	46 426
- gwarancyjne	4 383 084	3 822 213
Razem	24 343 027	21 415 014

43. Aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie

Aktywa stanowiące zabezpieczenie na pokrycie funduszu ochrony środków gwarantowanych BFG stanowią dłużne papiery wartościowe.

Bank Zachodni WBK S.A. oraz Santander Consumer Bank S.A. przyjęły do wyliczenia wysokości funduszu ochrony środków gwarantowanych wynikającą przepisów stawkę procentową w wysokości 0,55% (w roku 2013 r. stawka procentowa wynosiła 0,55%) sumy środków pieniężnych zgromadzonych w banku na wszystkich rachunkach, stanowiącej podstawę obliczania kwoty rezerwy obowiązkowej, stąd aktywa stanowiące zabezpieczenie według stanu na 31.12.2014 wynoszą 534 399 tys. zł, natomiast według stanu na 31.12.2013 wynoszą 448 172 tys. zł.

W 2014 roku zostały założone lokaty w instytucjach finansowych w wysokości 1 659 022 tys. zł stanowiące zabezpieczenie wyceny zawartych transakcji (według stanu na 31.12.2013 – 523 973 tys. zł).

W 2014 Grupa przyjęła depozyt na kwotę 155 363 tys. zł (w 2013 roku – 317 004 tys. zł) stanowiący zabezpieczenie transakcji.

Dodatkowe aktywa i pasywa stanowiące zabezpieczenie przedstawione są w nocie 32 i w nocie 40.

44. Leasing finansowy i operacyjny

Leasing finansowy

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingodawcą

Grupa Banku Zachodniego WBK S.A. prowadzi działalność leasingową poprzez spółki: BZ WBK Leasing S.A., BZ WBK Lease S.A. oraz Santander Consumer Multirent Sp. z o.o., które specjalizują się w usługach finansowania pojazdów i środków transportu na rzecz firm oraz osób fizycznych, a także w leasingu maszyn i urządzeń oraz nieruchomości.

Pozycja aktywów „Należności od klientów” zawiera następujące wartości dotyczące należności z tytułu leasingu finansowego:

w tys. zł

Należność brutto z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności	31.12.2014	31.12.2013
poniżej 1 roku	1 530 223	1 151 423
między 1 a 5 lat	2 488 324	1 894 179
powyżej 5 lat	164 766	233 814
Razem	4 183 313	3 279 416

Wartość bieżąca należnych minimalnych rat leasingowych wg terminów zapadalności	31.12.2014	31.12.2013
do 1 roku	1 481 187	1 168 391
między 1 a 5 lat	2 233 130	1 740 307
powyżej 5 lat	101 526	143 395
Razem	3 815 843	3 052 093

Uzgodnienie różnic między należnościami z tytułu leasingu finansowego a wartością bieżącą należnych minimalnych rat leasingowych	31.12.2014	31.12.2013
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	4 183 313	3 279 416
Niezrealizowane przychody finansowe	(367 470)	(227 323)
Utrata wartości od należności leasingowych	(98 244)	(106 796)
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych netto	3 717 599	2 945 297

Umowy leasingu, w których Grupa jest leasingobiorcą

Podmioty Grupy BZ WBK posiadają również umowy leasingu finansowego, w których stanowią stroną finansowaną, jednak ze względu na to, że zostały one zawarte pomiędzy jednostkami powiązаныmi zostały one wyeliminowane ze skonsolidowanych pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej oraz rachunku zysków i strat.

Leasing operacyjny

Bank Zachodni WBK S.A. leasinguje powierzchnię biurową, zgodnie z umowami leasingu operacyjnego. Standardowo umowy zawarte są na 5 do 10 lat. Nieznacząca część powierzchni jest subleasingowana poza Grupę. W ciągu roku 2014 i 2013 Grupa poniosła opłaty z tytułu czynszów w wysokości odpowiednio 261 639 tys. zł i 267 943 tys. zł. Opłaty te zostały ujęte w rachunku zysku i strat w pozycji „koszty działania banku”.

SCB większość umów najmu lokali użytkowych zawierała na czas określony wynoszący od 3 do 5 lat. Umowy najmu biur jednostek mobilnych zawarte zostały na czas nieokreślony z okresem wypowiedzenia od 1 do 3 miesięcy.

W 2014 roku Spółka BZWBK Leasing S.A. zawarła z doradcami leasingowymi/finansowymi umowy leasingu operacyjnego na samochody wykorzystywane do działalności operacyjnej. Umowy zostały zawarte na okres trzech lat.

Całkowite zobowiązania z tytułu umów zawartych przez Grupę z tytułu nieodwołalnego leasingu operacyjnego (łącznie z wartością wieczystego użytkowania gruntów) prezentuje poniższa tabela.

Płatności leasingowe wg terminów zapadalności	31.12.2014	31.12.2013
poniżej 1 roku	281 798	251 960
między 1 a 5 lat	602 414	615 426
powyżej 5 lat	345 356	373 909
Razem	1 229 568	1 241 295

w tys. zł

45. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływu środków pieniężnych – informacja dodatkowa

Poniższa tabela zawiera informacje na temat komponentów środków pieniężnych w sprawozdaniu z przepływu środków pieniężnych Grupy BZ WBK S.A.

Komponenty środków pieniężnych	31.12.2014	31.12.2013
Gotówka i operacje z bankami centralnymi	6 806 521	5 149 686
Lokaty międzybankowe, rachunek bieżący	2 764 675	1 351 606
Dłużne instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu	-	199 972
Inwestycyjne aktywa finansowe	3 959 779	5 599 222
Razem	13 530 975	12 300 486

Bank Zachodni WBK S.A. i Santander Consumer Bank S.A. posiadają środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania, które są środkami zgromadzonymi na rachunku rezerwy obowiązkowej utrzymywanym w Banku Centralnym.

46. Podmioty powiązane

Poniżej zostały zaprezentowane informacje o transakcjach BZ WBK S.A. oraz jednostek zależnych z podmiotami powiązanymi. Większość transakcji dotyczy operacji bankowych dokonywanych w ramach działalności biznesowej. Obejmują one głównie kredyty, depozyty, gwarancje, leasing. Transakcje wzajemne dokonywane w ramach Grupy Kapitałowej między emitentem i jednostkami zależnymi zostały wyeliminowane ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Transakcje z jednostkami stowarzyszonymi	31.12.2014	31.12.2013
Pasywa	2 931	7 168
Zobowiązania wobec klientów	2 931	7 168
Przychody	3	130 894
Przychody odsetkowe	-	42 033
Przychody prowizyjne	3	88 703
Pozostałe przychody operacyjne	-	158
Koszty	201	11 645
Koszty odsetkowe	201	6 033
Koszty prowizyjne	-	3 641
Koszty operacyjne w tym:	-	1 971
<i>koszty działania banku</i>	-	1 971

w tys. zł

Transakcje z Grupą Santander	31.12.2014	31.12.2013
Aktywa	259 377	802 305
Należności od banków, w tym:	697	706 166
<i>lokaty i kredyty</i>	-	674 579
<i>rachunki bieżące</i>	697	31 587
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	256 908	93 723
Pochodne instrumenty zabezpieczające	869	1 081
Należności od klientów	-	4
Pozostałe aktywa	903	1 331
Pasywa	410 462	216 668
Zobowiązania wobec banków, w tym:	155 537	71 485
<i>rachunki bieżące</i>	155 537	71 485
Pochodne instrumenty zabezpieczające	21 505	6 235
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu	158 907	85 784
Zobowiązania wobec klientów	74 459	48 970
Pozostałe pasywa	54	4 194
Przychody	219 596	(46 459)
Przychody odsetkowe	7 585	13 528
Przychody prowizyjne	4 911	5 345
Pozostałe przychody operacyjne	-	814
Wynik handlowy i rewaluacja	207 100	(66 146)
Koszty	8 309	23 137
Koszty odsetkowe	1 309	404
Koszty prowizyjne	204	14 927
Koszty operacyjne w tym:	6 796	7 806
<i>koszty pracownicze i koszty działania banku</i>	6 796	7 806
Zobowiązania warunkowe	725	117
Udzielone:	725	-
<i>-finansowe</i>	-	-
<i>-gwarancyjne</i>	725	-
Otrzymane:	-	117
<i>-gwarancyjne</i>	-	117
Nominały instrumentów pochodnych	32 826 135	17 687 584
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty zakupione	3 052 808	2 733 296
Swap stopy procentowej dwuwalutowy (CIRS)-kwoty sprzedane	2 970 459	2 764 571
Swap stopy procentowej jednowalutowy (IRS)	7 265 993	4 360 662
Opcje na stopę procentową	1 669 031	822 678
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty zakupione	2 920 096	1 592 208
Swap walutowy (FX Swap)-kwoty sprzedane	2 896 754	1 599 563
Opcje walutowe kupione CALL	3 002 819	1 044 075
Opcje walutowe kupione PUT	3 116 998	1 076 295
Opcje walutowe sprzedane CALL	2 516 257	682 163
Opcje walutowe sprzedane PUT	2 700 183	717 682
Spot - zakupiony	90 068	44 475
Spot - sprzedany	90 297	44 563
Forward kupiony	96 328	93 727
Forward sprzedany	100 936	100 936
Kapitałowe instrumenty pochodne - zakupione	337 108	10 690

w tys. zł

Transakcje z personelem zarządczym**WYNAGRODZENIA CZŁONKÓW ZARZĄDU I RADY NADZORCZEJ BANKU ZACHODNIEGO WBK S.A.****31.12.2014**

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Kwota (w tys. zł)
Gerald Byrne	Przewodniczący	01.01.2014-31.12.2014	-
Jose Antonio Alvarez	Członek Rady	01.01.2014-31.12.2014	-
Danuta Dąbrowska	Członek Rady	16.04.2014-31.12.2014	111,0
Witold Jurcewicz	Członek Rady	01.01.2014-31.12.2014	177,0
Jose Luis De Mora	Członek Rady	01.01.2014-31.12.2014	-
David Hexter	Członek Rady	01.01.2014-31.12.2014	206,0
John Power	Członek Rady	01.01.2014-31.12.2014	240,6
Jerzy Surma	Członek Rady	01.01.2014-31.12.2014	173,0
Marynika Woroszyńska-Sapieha	Członek Rady	16.04.2014-31.12.2014	96,0
Jose Manuel Varela	Członek Rady	01.01.2014-31.12.2014	100,2

Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 33 tys. zł od spółek zależnych za pełnienie funkcji w Radach Nadzorczych.

W 2014 roku Pan Gerald Byrne, Pan Jose Antonio Alvarez oraz Pan Jose Luis De Mora nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji w Radzie Nadzorczej.

Pan John Power otrzymał wynagrodzenie za sprawowanie w imieniu Rady Nadzorczej indywidualnego nadzoru nad procesem połączenia BZ WBK S.A. i Kredyt Banku S.A. w kwocie 2 012,4 tys. zł.

Łączne wynagrodzenie oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Wynagrodzenia	Dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	1 761,18	92,90
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	1 013,02	121,62
Eamonn Crowley	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	954,00	45,63
Michael McCarthy	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	1 110,67	58,10
Piotr Partyga	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	962,19	100,15
Juan de Porras Aguirre	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	1 221,10	110,73
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	912,07	93,63
Marco Antonio Silva Rojas	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	1 653,71	184,08
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	1 032,69	107,40
Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	1 032,06	96,37

Dodatkowe korzyści dla poszczególnych Członków Zarządu obejmują m. in. ubezpieczenia na życie bez opcji emerytalnej, a w przypadku Panów Juana de Porras Aguirre i Marco Antonio Silva Rojas także ubezpieczenia medyczne, koszty zakwaterowania, podróży i opłat szkolnych.

Ponadto, niektórzy członkowie Zarządu otrzymali dodatkowe wynagrodzenie za zakończenie procesu integracji z Kredyt Bankiem S.A. w kwocie 304,0 tys. zł.

Nikt z Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2014 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

w tys. zł

31.12.2013

Wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Kwota (w tys. zł)
Gerald Byrne	Przewodniczący	01.01.2013-31.12.2013	-
Jose Antonio Alvarez	Członek Rady	01.01.2013-31.12.2013	-
Witold Jurcewicz	Członek Rady	01.01.2013-31.12.2013	176,0
Jose Luis De Mora	Członek Rady	01.01.2013-31.12.2013	-
David Hexter	Członek Rady	13.02.2013-31.12.2013	145,2
John Power	Członek Rady	01.01.2013-31.12.2013	209,8
Jerzy Surma	Członek Rady	01.01.2013-31.12.2013	176,0
Jose Manuel Varela	Członek Rady	01.01.2013-31.12.2013	-

Pan John Power otrzymał wynagrodzenie w wysokości 53 tys. zł od spółek zależnych za pełnienie funkcji w Radach Nadzorczych.

W 2013 roku Pan Gerald Byrne, Pan Jose Manuel Varela, Pan Jose Antonio Alvarez oraz Pan Jose Luis De Mora nie pobierali wynagrodzenia z tytułu pełnionej funkcji w Radzie Nadzorczej.

Pan John Power otrzymał wynagrodzenie z tytułu nadzorowania z ramienia Rady Nadzorczej procesu połączenia BZ WBK S.A. i Kredyt Banku S.A. w kwocie 2 498,8 tys. zł.

Łączne wynagrodzenie oraz wszelkie dodatkowe korzyści uzyskane przez Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A.

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	Wynagrodzenia	Dodatkowe korzyści
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	1 713,68	92,78
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	1 002,78	116,88
Eamonn Crowley	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	942,07	52,92
Michael McCarthy	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	1 099,07	58,90
Piotr Partyga	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	955,48	96,00
Juan de Porras Aguirre	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	1 203,49	255,84
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	909,01	91,78
Marco Antonio Silva Rojas	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	1 653,72	397,39
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	1 017,49	103,60
Feliks Szyszowski	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	1 022,90	94,38

Dodatkowe korzyści dla poszczególnych Członków Zarządu obejmują m. in. ubezpieczenia na życie bez opcji emerytalnej, a w przypadku Panów Juana de Porras Aguirre i Marco Antonio Silva Rojas także ubezpieczenia medyczne, koszty zakwaterowania, podróży i opłat szkolnych.

Nikt z Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. nie pobierał w roku 2013 wynagrodzenia od jednostek zależnych i stowarzyszonych.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku. W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje jednorazowa odprawa. Odprawa nie przysługuje w przypadku przyjęcia propozycji dalszego zatrudnienia w strukturach Banku.

31.12.2014 r.

Kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym Banku Zachodniego WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31.12.2014 r. wyniosły 11 720 tys. zł. Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Według stanu na dzień 31.12.2014 r. Członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali z leasingu udzielonego przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości zero zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł zero zł.

w tys. zł

31.12.2013 r.

Kredyty i pożyczki udzielone osobom zarządzającym Banku Zachodniego WBK S.A. oraz ich krewnym przez Bank według stanu na dzień 31.12.2013 r. wyniosły 10 859 tys. zł. Kredyty i pożyczki zostały udzielone na warunkach ogólnie obowiązujących.

Według stanu na dzień 31.12.2013 r. Członkowie Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. korzystali z leasingu udzielonego przez jednostki zależne i stowarzyszone w wysokości zero zł.

Stan pożyczek z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych udzielonych Członkom Zarządu wyniósł zero zł.

Rezerwy na zobowiązania pracownicze wykazane w nocie 54 obejmują odpowiednio kwoty dotyczące Członków Zarządu Banku:

31.12.2014 r.

Rezerwa emerytalno-rentowa w kwocie 15,6 tys. zł, rezerwa na niewykorzystane urlopy w kwocie 1 088 tys. zł.

31.12.2013 r.

Rezerwa emerytalno-rentowa w kwocie 12,6 tys. zł, rezerwa na niewykorzystane urlopy w kwocie 996 tys. zł.

47. Informacje o liczbie oraz wartościach wystawionych przez Bank tytułów egzekucyjnych

W 2014 roku wystawiono 51 025 tytułów egzekucyjnych o wartości 1 241 835 tys. zł.

W 2013 roku wystawiono 70 692 tytułów egzekucyjnych o wartości 1 248 656 tys. zł.

48. Włączenie Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. w struktury Banku Zachodniego WBK S.A.

Decyzją z dnia 10 czerwca 2014 r. Komisja Nadzoru Finansowego zezwoliła Bankowi Zachodniemu WBK S.A. na prowadzenie działalności maklerskiej w szerokim zakresie usług, co umożliwiło podjęcie intensywnych działań mających na celu podział Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. i włączenie jego zorganizowanej części w struktury Banku.

W dniu 30 września 2014 r. odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A., które podjęło uchwałę w sprawie podziału Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. zgodnie z „Planem podziału” z dnia 24 lipca 2014 r.

Podział Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. został przeprowadzony poprzez przeniesienie na Bank Zachodni WBK S.A. zorganizowanej części przedsiębiorstwa Dom Maklerski BZ WBK S.A. zajmującej się świadczeniem usług maklerskich oraz pozostałych usług niestanowiących działalności reklamowej. Jednocześnie utworzona została spółka Giełdokracja Sp. z o.o., która przejęła część przedsiębiorstwa Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. związaną z realizacją działań edukacyjnych w zakresie funkcjonowania rynku kapitałowego, prowadzeniem portali internetowych oraz świadczeniem usług reklamowych i informacyjnych.

Z uwagi na fakt, iż Bank Zachodni WBK S.A. był jedynym akcjonariuszem Domu Maklerskiego BZ WBK S.A., „Plan podziału” nie przewidywał podwyższenia kapitału zakładowego Banku poprzez emisję i przydział akcji w zamian za przejętą część majątku spółki. Bank objął wszystkie udziały w nowo utworzonej spółce Giełdokracja Sp. z o.o., tj. 1 000 udziałów o jednostkowej wartości nominalnej 100 zł i łącznej wartości nominalnej 100 tys. zł.

W dniu 31.10.2014 r. Sąd zarejestrował wykreślenie z rejestru KRS spółki Dom Maklerski BZ WBK S.A. bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego oraz dokonał rejestracji spółki Giełdokracja Sp. z o.o.

Dom Maklerski BZ WBK S.A. stał się wyodrębnioną jednostką Banku, prowadzącą działalność maklerską i spełniającą definicję biura maklerskiego.

w tys. zł

49. Przejęcie kontroli nad Santander Consumer Bank S.A.

Opis transakcji

W dniu 1 lipca 2014 r. Bank Zachodni WBK S.A. objął kontrolę nad Grupą Kapitałową Santander Consumer Bank S.A. („Grupa SCB”). Objęcie kontroli odbyło się w wyniku realizacji zawartej w dniu 27 listopada 2013 r. Umowy Inwestycyjnej („Umowa Nabycia”) pomiędzy Bankiem Zachodnim WBK S.A., Santander Consumer Finance S.A. (SCF) i Banco Santander S.A. (Santander).

Na mocy tej umowy, Bank Zachodni WBK S.A. zobowiązał się do nabycia 3 120 000 (tj. 1 040 001 uprzywilejowanych oraz 2 079 999 zwykłych) akcji Santander Consumer Bank S.A. (SCB) (z siedzibą we Wrocławiu) o wartości nominalnej 100 zł każda, stanowiących 60% kapitału zakładowego SCB oraz około 67% głosów na walnym zgromadzeniu SCB. Nabycie to nastąpiło w trybie subskrypcji prywatnej i wniesienia aportu.

Na warunkach określonych w Umowie Nabycia Bank wyemitował 5 383 902 (słownie: pięć milionów trzysta osiemdziesiąt trzy tysiące dziewięćset dwie) zwykłych akcji imiennych serii L Banku, o wartości nominalnej 10 zł każda, które zostały zaoferowane i objęte wyłącznie przez Santander Consumer Finance w zamian za świadczenie niepieniężne w postaci akcji SCB.

Wartość akcji SCB określona w Umowie Nabycia wynosi 2 156 414 268,06 zł i stanowi ona jednocześnie cenę nabycia udziałów w Grupie SCB. Emisja nowych akcji BZWBK S.A. w drodze subskrypcji prywatnej kierowanej wyłącznie do SCF posłuży do sfinansowania nabycia akcji SCB przez Bank.

Dodatkowo na mocy Umowy Nabycia, po Dniu Zamknięcia Transakcji, strony dołożą wszelkich starań, aby znieść obecne uprzywilejowanie akcji SCB, czego skutkiem będzie posiadanie przez Bank 60% akcji w kapitale zakładowym SCB, stanowiących 60% głosów na walnym zgromadzeniu SCB.

Analiza ujętych aktywów i zobowiązań na dzień połączenia

Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. dokonano wstępnego, prowizorycznego rozliczenia przejęcia kontroli nad Grupą SCB.

W związku z faktem, że powyższa transakcja stanowi reorganizację działalności Grupy Santander pod wspólną kontrolą Banco Santander S.A., aktywa netto SCB zostaną ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Banku według wartości księgowej.

Poniższa tabela przedstawia wstępne oszacowanie wartości księgowej przejętych aktywów i zobowiązań.

w tys. zł

	na dzień:	01.07.2014
AKTYWA		
Gotówka i operacje z bankami centralnymi		283 627
Należności od banków		629 910
Pochodne instrumenty zabezpieczające		6 423
Należności od klientów		11 879 394
Inwestycyjne aktywa finansowe		1 794 312
Wartości niematerialne		42 921
Rzeczowy majątek trwały		65 426
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto		276 361
Pozostałe aktywa		108 449
Aktywa razem		15 086 823
ZOBOWIĄZANIA		
Zobowiązania wobec banków		(2 936 751)
Pochodne instrumenty zabezpieczające		(6 027)
Zobowiązania wobec klientów		(7 122 868)
Zobowiązania podporządkowane		(100 144)
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		(1 983 357)
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		(11 488)
Pozostałe pasywa		(438 540)
Zobowiązania razem		(12 599 175)
Wartość bilansowa zidentyfikowanych aktywów netto		2 487 648

Udziały niedające kontroli

Na dzień objęcia kontroli ujawnione zostały udziały niedające kontroli reprezentujące 40% kapitału zakładowego oraz 33% liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy SCB S.A. Wartość księgowa powyższych udziałów wyznaczona została metodą wartości księgowej i wyniosła ona 995 059 tys. zł.

Wstępne wyliczenie wysokości nadwyżki ceny zapłaconej nad wartością księgową przejętych aktywów netto

	na dzień:	01.07.2014
Nawyżka przekazanej zapłaty nad wartością bilansową aktywów netto		
Przekazana zapłata		2 156 414
Udziały niedające kontroli		995 059
Minus: wartość bilansowa zidentyfikowanych aktywów netto		(2 487 648)
Razem		663 825

Powstała na dzień objęcia kontroli nadwyżka ceny zapłaconej nad wartością księgową przejętych aktywów netto reprezentuje premię z tytułu kontroli, oraz stanowi korektę kapitałów własnych Grupy, gdyż odzwierciedla rozrachunki pomiędzy akcjonariuszami SCB, w ramach reorganizacji działalności Grupy pod wspólną kontrolą.

w tys. zł

50. Przejęcie kontroli nad spółkami BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.

Opis transakcji

W dniu 1 sierpnia 2013 r. Bank Zachodni WBK S.A. zawarł umowy ze spółkami: Aviva International Insurance Limited (Aviva), BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. (BZ WBK Aviva TUŻ S.A.) oraz BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. (BZ WBK Aviva TUO S.A.), które miały na celu zmianę i przedłużenie współpracy strategicznej w zakresie działalności bancassurance w Polsce do dnia 31 grudnia 2033 r. W związku z powyższymi umowami, dokonano ponownego wyliczenia udziałów wyżej wymienionych stron w rozszerzonym modelu współpracy w zakresie bancassurance. W efekcie w dniu 20 grudnia 2013 r. (data przejęcia kontroli), po uzyskaniu wymaganych zgód regulacyjnych, Bank Zachodni WBK S.A. otrzymał od AVIVA International Insurance Limited 16% akcji w BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. i BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. W efekcie transakcji, na dzień 31 grudnia 2013 Bank posiadał 66% łącznego udziału w kapitale zakładowym i 66% w ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu każdego z Towarzystw ubezpieczeniowych, natomiast pozostałe 34% głosów pozostaje w rękach AVIVA.

Analiza ujętych aktywów i zobowiązań na dzień połączenia

Na dzień 31.12.2014 r. dokonano ostatecznego rozliczenia przejęcia Kontroli nad spółkami BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. Bank zakończył proces estymacji wartości godziwej na dzień połączenia wybranych aktywów i pasywów Towarzystw Ubezpieczeniowych, a w szczególności należności i zobowiązań z tytułu umów ubezpieczeniowych.

Poniższa tabela przedstawia wartość godziwą przyjętych aktywów i zobowiązań.

na dzień 31.12.2013	BZ WBK-Aviva TUO S.A.	BZ WBK-Aviva TUŻ S.A.
AKTYWA		
Należności od banków	7 015	61 972
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	97 921	25 258
Inwestycyjne aktywa finansowe	81 508	66 509
Wartości niematerialne	128 306	24 974
Rzeczowy majątek trwały	671	571
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	(2 694)	(4 994)
Pozostałe aktywa	27 330	793 886
Aktywa razem	340 057	968 176
ZOBOWIĄZANIA		
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	(2 189)	(1 206)
Pozostałe pasywa	(260 995)	(889 512)
Zobowiązania razem	(263 184)	(890 718)
Wartość godziwa zidentyfikowanych aktywów netto	76 873	77 458

W pozycji „wartości niematerialne”, w kwocie wartości godziwej w wysokości:

- 128 289 tys. zł dla spółki BZ WBK-Aviva TUO S.A. oraz
- 24 974 tys. zł dla spółki BZ WBK-Aviva TUŻ S.A.

rozpoznane zostały dodatkowe aktywa, które spełniają warunki ujęcia jako wartości niematerialne. Aktywa te dotyczą rewaluacji istniejących w obydwu spółkach umów ubezpieczeniowych.

Udziały niedające kontroli

Na dzień objęcia kontroli ujawnione zostały udziały niedające kontroli reprezentujące 34% kapitału zakładowego oraz liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy każdego z Towarzystw ubezpieczeniowych, które pozostały pod kontrolą Aviva International Insurance Limited. Wartość księgową powyższych udziałów wyznaczona została metodą wartości godziwej i wyniosła ona w spółce 525 640 tys. zł.

w tys. zł

Wstępne wyliczenie wartości firmy

	na dzień:	31.12.2013
Wartość firmy		
Przekazana zapłata		-
Wartość bilansowa poprzednio posiadanego pakietu akcji		63 489
Rewaluacja posiadanych udziałów		419 011
Udziały niedające kontroli		525 640
Minus: wartość godziwa zidentyfikowanych aktywów netto		(154 331)
Razem		853 809

Wartość firmy powstała na dzień połączenia reprezentuje premię z tytułu kontroli, oraz wynika z możliwości osiągnięcia dodatkowych korzyści z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów oraz uzyskanego udziału w rynku. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie spełniły warunków ujęcia ich jako aktywa niematerialne.

Nie oczekuje się odliczenia powstałej z połączenia wartości firmy dla celów podatkowych.

Zobowiązania warunkowe

Zgodnie z informacją podaną w raporcie bieżącym nr 37/2013 z dnia 2 sierpnia 2013, spółce AVIVA przyznano opcję kupna, w ramach której AVIVA lub dowolna spółka z grupy kapitałowej AVIVA, jaka zostanie wyznaczona przez AVIVA, będzie uprawniona do nabycia od Banku 17% kapitału zakładowego posiadanego przez Bank w każdym z Towarzystw Ubezpieczeniowych na warunkach określonych w dokumentach dotyczących transakcji.

W związku z warunkami umowy zawartej z AVIVA powstały opisane zobowiązania warunkowe.

Bank Zachodni WBK S.A. udzielił spółce AVIVA opcji sprzedaży 34% udziałów (tj. wszystkich udziałów pozostałych w posiadaniu AVIVA) w przypadku niedochowania przez Bank Zachodni WBK należytej staranności przy realizacji transakcji. Cena wykonania opcji wynosi 1 036 800 tys. zł. Jako, że Bank Zachodni WBK S.A. zamierza podjąć wszelkie konieczne działania, by umożliwić przeprowadzenie transakcji w sposób profesjonalny i zgodny z prawem, w opinii Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. prawdopodobieństwo realizacji udzielonej opcji sprzedaży jest bliskie zeru. W związku z powyższym, nie istnieje konieczność wykazywania tej opcji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Poza tym, Bank Zachodni WBK S.A. udzielił spółce AVIVA dodatkowej opcji sprzedaży 34% udziałów w przypadku braku zgody regulatora na realizację opisanej powyżej opcji kupna. Potencjalne zobowiązanie z tego tytułu wynosi 684 288 tys. zł. Mimo, że obie strony uznają, że są zdecydowane do podjęcia wszelkich działań, by uzyskać wymagane zgody od organów regulacyjnych, powyższe zobowiązanie zostało wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdyż przesłanki jego realizacji są niezależne od Banku i uzależnione od decyzji powyższych organów.

Dnia 18 września 2014 r., w nawiązaniu do raportu bieżącego nr 37/2013 z dnia 2 sierpnia 2013 roku, Bank Zachodni WBK S.A. poinformował, że otrzymał zawiadomienie od AVIVA o wykonaniu opcji nabycia 17% akcji spółek BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A.

Zamknięcie transakcji przez Bank uzależnione jest od uzyskania przez AVIVA i Bank zgody organów nadzorczych na realizację transakcji.

51. Połączenie Banku Zachodniego WBK S.A. oraz Kredyt Banku S.A.

W dniu 4 stycznia 2013 roku (data połączenia) zarejestrowano połączenie Banku Zachodniego WBK S.A. oraz Kredyt Banku S.A. Transakcja rozliczona została poprzez emisję i objęcie akcji połączeniowych. W efekcie uprawnieni akcjonariusze Kredyt Banku S.A. objęli zgodnie z przyjętym parytetem wymiany 6,96 Akcji Połączeniowych Banku Zachodniego WBK S.A. za każde 100 akcji Kredyt Banku. Stanowi to łącznie 18 907 458 akcji zwykłych na okaziciela o wartości nominalnej 10 zł każda, o łącznej wartości nominalnej 189 074 580 zł. Dla potrzeb rozliczenia transakcji przyjęto cenę nowo wyemitowanych akcji w kwocie 240,32 zł. Cena ta została ustalona na podstawie średniej arytmetycznej ceny akcji BZ WBK z trzydziestu dni sesyjnych pomiędzy 21 listopada 2012 r. a 8 stycznia 2013 r., z wyłączeniem sesji, na których obrót akcjami nie odbywał się.

Na dzień publikacji sprawozdania finansowego Banku Zachodniego WBK S.A. za 2014 r. transakcja przejęcia Kredyt Banku S.A. została rozliczona.

Szczegółowe informacje na temat połączenia Banku Zachodniego WBK S.A. oraz Kredyt Banku S.A. zostały przedstawione w Raporcie Rocznym 2013 Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK S.A. w nocie 55.

w tys. zł

52. Nabycia, sprzedaże i likwidacje podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć

Nabycia i sprzedaże/likwidacje podmiotów zależnych, stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięć w 2014 roku i 2013 roku.

Zmiana dotychczas posiadanych udziałów w spółce Krynicki Recycling S.A.

W dniu 9 grudnia 2014 r. rozliczono zawarte na rynku regulowanym transakcje sprzedaży 320 000 akcji zwykłych na okaziciela Krynicki Recycling S.A., w wyniku których spółka zależna BZ WBK Inwestycje posiada obecnie 3 332 648 akcji Spółki, stanowiących 19,96% udziału w kapitale Spółki. Tym samym na dzień 31 grudnia 2014 roku spółka Krynicki Recycling S.A. nie jest już podmiotem stowarzyszonym z BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o.

Wykreślenie spółki BFI Serwis Sp. z o.o. w likwidacji

W listopadzie 2014 r. została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego, Spółka „BFI Serwis” Sp. z o.o. (spółka zależna BZ WBK S.A.).

Włączenie Domu Maklerskiego BZ WBK S.A. w struktury Banku Zachodniego WBK S.A.

Włączenie Domu Maklerskiego BZ WBK SA w struktury Banku Zachodniego WBK S.A. oraz utworzenie spółki Giełdokracja Sp. z o.o. zostało szczegółowo opisane w nocie 48.

Przejęcie kontroli nad Santander Consumer Bank S.A.

Przejęcie kontroli nad Santander Consumer Bank S.A. zostało szczegółowo opisane w nocie 49.

Rejestracja spółki Metrohouse Franchise S.A.

W dniu 1 lipca 2014 roku została zarejestrowana spółka – Metrohouse Franchise S.A.

We wrześniu 2014 roku zostały wniesione akcje spółki Metrohouse S.A. aportem do spółki Metrohouse Franchise S.A. w zamian za akcje nowej emisji MHF. Tym samym, na 30 września 2014 roku spółka BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. posiadała 20,58% udziałów w spółce Metrohouse Franchise S.A. W wyniku rejestracji kolejnego podwyższenia kapitału zakładowego spółki MHF udział BZ WBK Inwestycje Sp. z o.o. w tym podmiocie na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosi 20,13% w kapitale zakładowym i liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu.

Kredyt Trade

W dniu 29 czerwca 2012 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Kredyt Trade Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania i likwidacji spółki Kredyt Trade Sp. z o.o. (spółki zależnej byłego Kredyt Banku). W dniu 22 sierpnia 2013 roku Spółka została wykreślona z Krajowego Rejestru Sądowego.

Dokonano ostatecznego rozliczenia aktywów i zobowiązań spółki. Wynik na likwidacji w wysokości (319) tys. zł został zaprezentowany w pozycji „Wynik na sprzedaży/likwidacji podmiotów zależnych i stowarzyszonych”.

Kredyt Trade uzupełniał obsługę administracyjną byłego Kredyt Banku przede wszystkim w obszarze obsługi i wynajmu nieruchomości i sprzętu.

Przejęcie kontroli nad spółkami BZ WBK-AVIVA

Przejęcie kontroli nad Spółkami BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A oraz BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. zostało szczegółowo opisane w nocie 50.

Połączenie spółek leasingowych

29 marca 2013 r. nastąpiło połączenie spółek leasingowych BZ WBK, w trybie art. 492 par. 1 pkt 1 kodeksu spółek handlowych. Połączenie nastąpiło w wyniku przejęcia przez BZ WBK Leasing S.A., jako spółkę przejmującą, spółki BZ WBK Finance&Leasing S.A. poprzez przeniesienie całego majątku BZ WBK Finance & Leasing S.A. na BZ WBK Leasing S.A. w zamian za akcje, które BZ WBK Leasing S.A. wydała dotychczasowemu wspólnikowi BZ WBK Finance & Leasing S.A. Zdarzenie nie miało wpływu na strukturę skonsolidowanych pozycji bilansowych oraz wynik finansowy przedstawiony w niniejszym raporcie.

w tys. zł

53. Zdarzenia, które wystąpiły po dacie zakończenia okresu sprawozdawczego

Zamknięcie transakcji zbycia przez Bank pakietu 17% akcji BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. oraz BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. na rzecz AVIVA International Insurance Limited

W dniu 27 lutego Bank Zachodni WBK S.A. utracił kontrolę nad podmiotami BZ WBK-AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. („TUnŻ S.A.”) oraz BZ WBK-Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. („TUO S.A.”) w wyniku wykonania przez Aviva International Insurance Limited („Aviva Ltd.”) opcji kupna. W związku ze spełnieniem warunków zawieszających, obejmujących m.in. uzyskanie zgody Komisji Europejskiej oraz decyzji Komisji Nadzoru Finansowego („KNF”) stwierdzającej brak podstaw do zgłoszenia sprzeciwu co do bezpośredniego nabycia przez Aviva Ltd. oraz pośredniego nabycia przez Aviva plc. 17% akcji TUnŻ S.A. oraz 17% akcji TUO S.A., Bank dokonał przeniesienia tytułu własności ww. akcji w każdym z towarzystw ubezpieczeniowych.

Po transakcji, Bank posiada 49% łącznej liczby akcji w kapitale zakładowym oraz w ogólnej liczby głosów na walnych zgromadzeniach każdego z towarzystw ubezpieczeniowych, a pozostałe 51% akcji oraz głosów jest w posiadaniu Aviva Ltd.

Poniższe tabele przedstawiają analizę aktywów i zobowiązań będących przedmiotem transferu kontroli oraz łączny zysk przed opodatkowaniem na tej transakcji.

na dzień 27.02.2015	BZ WBK-Aviva TUO S.A.	BZ WBK-Aviva TUŻ S.A.
AKTYWA		
Należności od banków	17 629	52 187
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	5 784	27 493
Inwestycyjne aktywa finansowe	234 773	104 897
Wartości niematerialne	179	180
Rzeczowy majątek trwały	552	786
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego netto	(1 613)	(93)
Pozostałe aktywa	58 228	743 166
Aktywa razem	315 532	928 616
ZOBOWIĄZANIA		
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	(9 626)	(3 470)
Pozostałe pasywa	(196 992)	(861 955)
Zobowiązania razem	(206 618)	(865 425)
Wartość bilansowa aktywów netto	108 914	63 191

Łączny zysk przed opodatkowaniem na transakcji	na dzień 27.02.2015
Przekazana zapłata	244 317
Rewaluacja posiadanych udziałów	766 360
Zaprzestanie ujmowania udziałów niesprawujących kontroli	540 854
Pozostałe korekty wynikające z utraty kontroli	35 604
Minus: wartość bilansowa aktywów netto	(172 105)
Minus: zaprzestanie ujmowania wartości firmy	(853 809)
Razem	561 221

Wpływ decyzji Szwajcarskiego Banku Narodowego na walutowe kredyty na nieruchomości

W wyniku decyzji Szwajcarskiego Banku Narodowego, po zamknięciu okresu sprawozdawczego, nastąpiła istotna deprecjacja kursu złotego w stosunku do franka szwajcarskiego. Na dzień 31.12.2014 r. średni kurs NBP dla relacji PLN/CHF wynosił 3,5447 podczas gdy na 28.02.2015 r. wyniósł on 3,8919. Zmiana w kursie miała istotny wpływ na wartość oraz profil ryzyka aktywów, zobowiązań oraz pozabilansowych instrumentów finansowych denominowanych w tej walucie obcej. Poniższa tabela przedstawia szacowany wpływ zmiany kursu franka szwajcarskiego do złotego na ekwiwalent złotowy portfela kredytów na nieruchomości według stanu na 31.12.2014 r. dla Grupy Kapitałowej Banku Zachodniego WBK SA:

w tys. zł

Rozbicie walutowe kredytów na nieruchomości brutto na dzień 31.12.2014	Według kursów z 31.12.2014	Według kursów z 28.02.2015
Kredyty na nieruchomości denominowane w CHF, w tym:	13 405 583	14 718 647
<i>Bank Zachodni WBK</i>	10 444 894	11 467 961
<i>Santander Consumer Bank</i>	2 960 689	3 250 686
Kredyty na nieruchomości w pozostałych walutach	17 455 257	17 391 663
Razem	30 860 840	32 110 310

Powyższa zmiana spowodowałaby spadek współczynnika wypłacalności o 13bp.

Grupa Banku Zachodniego WBK aktywnie zarządza pozycją walutową w CHF za pomocą instrumentów pochodnych (SWAP) oraz finansowania bezpośredniego w postaci kredytów i transakcji z przyrzeczeniem odkupu. Na koniec grudnia 2014 wolumeny wyżej wymienionych instrumentów wynosiły odpowiednio 2,4 mld CHF oraz 1,5 mld CHF.

Profil ryzyka kredytów indeksowanych i denominowanych w CHF

Kredyty walutowe w CHF na dzień 31.12.2014	Wartość brutto	Odpisy z tytułu utraty wartości	Wskaźnik pokrycia rezerwami
Kredyty pracujące	13 233 840	85 249	0,64%
Kredyty niepracujące	171 743	67 794	39,47%
Razem	13 405 583	153 043	

Średni wskaźnik LTV portfela i wskaźnik kredytów niepracujących wynosiły odpowiednio 112% i 1,3%. Na koniec 2014 roku całkowity portfel zawiera 87% procent kredytów opartych o indeksowanie ekspozycji kredytowej do bieżącego kursu CHF. Według stanu na 31 grudnia 2014 99% portfela kredytów walutowych w CHF udzielone zostało przed 2009 rokiem.

Rezygnacja Członka Rady Nadzorczej

Bank Zachodni WBK S.A. poinformował, że w dniu 05.02.2015 r. Zarząd Banku otrzymał oświadczenie Pana Jose Antonio Alvarez o rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej Banku ze skutkiem natychmiastowym.

54. Świadczenia na rzecz pracowników

Świadczenia pracownicze obejmują następujące kategorie:

- Świadczenia krótkoterminowe (wynagrodzenia i składki, płatne urlopy wypoczynkowe, wypłaty z zysku i premie, świadczenia niepieniężne przekazywane nieodpłatnie lub subsydiowane),
- Świadczenia po okresie zatrudnienia (odprawy emerytalne i podobne świadczenia, ubezpieczenia na życie lub opieka medyczna po okresie zatrudnienia).

W obrębie wymienionych kategorii podmioty Grupy BZ WBK tworzą następujące rodzaje rezerw:

Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe

Zobowiązanie z tytułu niewykorzystanych urlopów jest wyceniane w kwocie oczekiwanej do zapłaty (na podstawie bieżących zarobków) bez uwzględnienia dyskontowania.

Rezerwa na premie pracownicze

Zobowiązania z tytułu przyjętego systemu premiowego w stosunku do zysku jest wyceniane w kwocie prawdopodobnej wypłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Rezerwa na odprawy emerytalne

Na mocy postanowień wewnętrznych regulacji dotyczących wynagradzania, pracownikom Banku przysługują określone świadczenia z innych tytułów niż wynagrodzenie o pracę:

- Odprawy emerytalne i rentowe,

w tys. zł

b) Odprawy pośmiertne.

Wartość bieżąca tych zobowiązań jest ustalana przez niezależnego aktuarusza za pomocą metody prognozowanych uprawnień jednostkowych.

Wysokość odpraw emerytalnych i rentowych oraz pośmiertnych jest uzależniona od stażu pracy oraz wysokości otrzymywanego przez pracownika wynagrodzenia. Przewidywana kwota odpraw jest prezentowana w przewidywanej wartości bieżącej, uwzględniającej dyskonto finansowe, prawdopodobieństwo osiągnięcia przez daną osobę wieku emerytalnego, bądź momentu, w którym może nastąpić zgon. Dyskonto finansowe jest ustalane na podstawie aktualnych na dzień bilansowy rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych. Prawdopodobieństwo dotrwania danej osoby odpowiednio do wieku emerytalnego bądź momentu, w którym

może nastąpić zgon, jest ustalane metodą ryzyk współzawodniczących („Multiple Decrement Model”), gdzie pod uwagę bierze się następujące ryzyka: możliwość odejścia z pracy, ryzyko całkowitej niezdolności do pracy oraz ryzyko śmierci.

Programy określonych świadczeń narażają Bank na ryzyko aktuarialne, obejmujące:

ryzyko stopy procentowej – spadek rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych spowoduje zwiększenie zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,

- ryzyko wynagrodzeń – wzrost wynagrodzeń pracowników Banku spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń,
- ryzyko mobilności pracowników – zmiany oczekiwanego wskaźnika rotacji pracowników,
- ryzyko długowieczności – zwiększenie oczekiwanej długości trwania życia pracowników Banku spowoduje wzrost zobowiązań wynikających z programu określonych świadczeń.

Do głównych założeń, przyjętych przez niezależnego aktuarusza na dzień 31 grudnia 2014r. należą:

- stopa procentowa do dyskontowania przyszłych świadczeń w wysokości 2,6% (na dzień 31 grudnia 2013r. – 4,4%),
- długookresowa roczna stopa wzrostu wynagrodzeń na poziomie 2,5% (na dzień 31 grudnia 2013 r. – 2,5%),
- prawdopodobieństwo odejść pracowników obliczone na podstawie historycznych danych dotyczących rotacji zatrudnienia w Grupie Banku Zachodniego WBK,
- umieralność przyjęta zgodnie z Tablicami Trwania Życia dla mężczyzn i kobiet, publikowanymi przez GUS, odpowiednio skorygowana na podstawie historycznych danych Banku.

Uzgodnienie wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

Tabela poniżej przedstawia uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia wartości bieżącej zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń.

	31.12.2014	31.12.2013
Stan na początek okresu	49 533	38 934
Rezerwa nabyta w wyniku połączeń jednostek gospodarczych	3 640	13 758
Koszty bieżącego zatrudnienia	148	2 694
Koszty przeszłego zatrudnienia	-	-
Koszty z tytułu odsetek	2 049	1 820
(Zyski) i straty aktuarialne	14 408	(7 673)
Stan na koniec okresu	69 778	49 533

Analiza wrażliwości

Poniższa tabela pokazuje, jaki wpływ na zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń miałyby zmiany w Kluczowych założeniach aktuarialnych o 1 punkt procentowy na dzień 31 grudnia 2014 r.

Zobowiązania z tytułu programów określonych świadczeń	Wzrost o 1 punkt procentowy	Spadek o 1 punkt procentowy
Stopa dyskontowa	12,89%	-14,26%
Stopa wzrostu wynagrodzeń	-14,19%	12,95%

w tys. zł

Pozostałe rezerwy pracownicze

Obejmują one rezerwy z tytułu płatności na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych i odprawy pieniężne oraz rezerwę na godziny nadliczbowe oraz szkolenia. Zobowiązania te wyceniane są w kwocie oczekiwanej do zapłaty bez uwzględnienia dyskontowania.

Stany wymienionych rodzajów rezerw prezentuje poniższa tabela:

Tytuł rezerwy	31.12.2014	31.12.2013
Rezerwa na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe	61 038	48 780
Rezerwa na premie pracownicze	220 910	186 009
Rezerwa na odprawy emerytalne	69 778	49 533
Pozostałe rezerwy pracownicze	13 357	9 640
Razem	365 083	293 962

Szczegółowo ruchy na rezerwach pracowniczych zostały zaprezentowane w nocie 35.

W Grupie BZ WBK obowiązuje Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących wybrane kierownicze stanowiska w Grupie BZ WBK S.A. zatwierdzona i zaakceptowana przez Zarząd Banku i Radę Nadzorczą. Polityka podlega przeglądom, które są dokonywane w okresach rocznych lub częściej w przypadku istotnych zmian organizacyjnych.

Wypłata wynagrodzenia zmiennego dla osób zajmujących Stanowiska Kierownicze następuje raz w roku po zakończeniu okresu rozliczeniowego i ogłoszeniu wyników Banku. Wynagrodzenie zmienne przyznane na podstawie regulaminów premiowych, wypłacane jest w formie gotówkowej oraz w formie akcji fantomowych, przy czym część wypłaty wynagrodzenia zmiennego w formie akcji fantomowych nie może być niższa niż 50% całkowitej wartości wypłaty wynagrodzenia zmiennego. Wypłata nie mniej niż 40% wartości wynagrodzenia zmiennego określonego powyżej jest warunkowa i jest odraczana na okres 3 lat (po 13.3% w każdym z kolejnych lat) i następuje w trakcie tego okresu w równych rocznych ratach płatnych z dołu, uzależnionych od efektów pracy danego pracownika za okres podlegający ocenie oraz wartości akcji fantomowych.

Nagrody za rok 2013 dla Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. przekazane w roku 2014.

Nagrody wypłacone Członkom Zarządu Banku w roku 2014 za rok 2013 mogły również obejmować część nagrody należnej za rok 2012, której wypłata była warunkowa i została odroczone w czasie.

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	1 768,77
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	789,97
Eamonn Crowley	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	765,70
Michael McCarthy	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	751,04
Piotr Partyga	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	674,33
Juan de Porras Aguirre	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	747,63
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	602,53
Marco Antonio Silva Rojas	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	691,04
Miroslaw Skiba	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	878,37
Feliks Szyszkowiak	Członek Zarządu	01.01.2014-31.12.2014	910,27

Zgodnie z obowiązującym w Banku systemem wynagrodzeń, w przypadku spełnienia określonych kryteriów, Członkom Zarządu Banku może warunkowo przysługiwać premia za rok 2014, która byłaby wypłacona częściowo w roku 2015 i częściowo w kolejnych latach. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego decyzja w tym zakresie nie została jeszcze podjęta przez Radę Nadzorczą Banku.

Nagrody za rok 2012 dla Członków Zarządu Banku Zachodniego WBK S.A. przekazane w roku 2013.

Nagrody wypłacone Członkom Zarządu Banku w roku 2013 za rok 2012 obejmowały również część nagrody należnej za rok 2011, której wypłata była warunkowa i została odroczone w czasie.

w tys. zł

Imię i nazwisko	Stanowisko	Okres	
Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	2 047,48
Andrzej Burliga	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	757,83
Eamonn Crowley	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	762,23
Michael McCarthy	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	758,96
Piotr Partyga	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	609,39
Juan de Porras Aguirre	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	765,10
Marcin Prell	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	542,41
Marco Antonio Silva Rojas	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	187,85
Mirosław Skiba	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	928,36
Feliks Szyszkowski	Członek Zarządu	01.01.2013-31.12.2013	833,57

Członkowie Zarządu Banku otrzymali w roku 2013 dodatkową jednorazową nagrodę z tytułu realizacji w 2012 roku założonych celów na rok 2012 związanych z integracją przejętego Kredyt Bank S.A. w łącznej kwocie 2 469,3 tys. zł.

55. Program motywacyjny w formie akcji

Czwarta edycja programu motywacyjnego zakończyła się z dniem 31 grudnia 2013. Spełnienie przesłanek zostało zrealizowane na poziomie maksymalnym a realizacja planu poprzez emisję nowych akcji i ich alokację na uprawnionych została przeprowadzona w pierwszym półroczu 2014 roku.

W dniu 30 czerwca 2014 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Zachodniego WBK S.A., wprowadziło 3 letni Program Motywacyjny V, którego uczestnikami są pracownicy Grupy Banku Zachodniego WBK S.A. (w tym Członkowie Zarządu Banku) w łącznej liczbie nie większej niż 500 osób.

Prawo do nabycia akcji będzie oceniane z dwóch perspektyw, osobno dla każdego roku funkcjonowania programu oraz w ujęciu skumulowanym po okresie 3 lat.

W każdym poszczególnym roku będzie oceniana możliwość nabycia nagrody rocznej w wysokości nie przekraczającej jednej trzeciej nagrody łącznej. Uprawnieni piątej edycji naberą prawo do nabycia od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od wzrostu zysku netto. Przedział wzrostu zysku netto wynosi od 7% do 11% dla pierwszego roku trwania programu oraz od 17% do 26% dla drugiego i trzeciego roku trwania programu.

Ponadto, po okresie 3 lat zostanie dokonana ocena możliwości nabycia nagrody łącznej. Uprawnieni naberą prawo do nabycia od 25% do 100% według liniowej skali w zależności od średniorocznego skumulowanego wzrostu zysku netto w okresie 3 lat wynoszącego od 13,6% do 20,8%. Jeżeli liczba akcji wynikająca z oceny skumulowanej będzie wyższa niż suma nagród rocznych nabytych w okresie trzyletnim, uczestnikom zostaną przydzielone dodatkowe akcje do liczby wynikającej z oceny skumulowanej.

Do wyceny planu wykorzystano model Black'a-Scholes'a na dzień przyznania praw. Oczekiwana zmienność wartości akcji została oparta na historycznej zmienności cen akcji z okresu 160 sesji poprzedzających datę przyznania praw. Poniższa tabela przedstawia szczegółowe założenia użyte dla potrzeb określenia wartości godziwej wynikającej z przyjętego modelu wyceny.

Prawa przyznane w roku 2014:

	2014
Liczba akcji	177 336
Cena akcji w zł	363,30
Cena wykonania w zł	10
Okres nabywania praw	2,8 lat
Oczekiwana zmienność cen akcji	26,40%
Okres trwania planu	3 lata
Stopa dyskontowa - stopa wolna od ryzyka	2,29%
Wartość godziwa 1 prawa do akcji	322,39 zł
Stopa dywidendy	2,75%

w tys. zł

Poniższa tabela podsumowuje zmiany w planie:

	12 miesięcy 2014	12 miesięcy 2013
	Liczba praw	Liczba praw
Stan na dzień 1 stycznia	311 989	315 917
Przyznane	177 336	-
Wykonane	(305 543)	-
Utracone	(6 446)	(3 928)
Wygasłe	-	-
Stan na dzień 31 grudnia	177 336	311 989
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-	-

Cena wykonania dla wszystkich praw wynosi 10 zł.

Dla praw pozostających do wykonania na dzień 31 grudnia 2014 i 2013 pozostały okres do wykonania wynosi w przybliżeniu odpowiednio 2,5 roku i 0 lat.

Łączny koszt rozpoznany w rachunku zysków i strat oraz korespondujący z nim wzrost kapitałów własnych (kapitału rezerwowego) w okresie 12 miesięcy 2014 i 2013 roku wynosi odpowiednio 6 846 tys. zł. oraz 20 288 tys. zł.

Poniższe tabele przedstawiają szczegóły na temat liczby warunkowych praw do akcji przyznanych Członkom Zarządu BZ WBK w ramach Programu Motywacyjnego V. Realizacja poniższych uprawnień jest warunkowa i uzależniona od przyszłych wyników Grupy oraz może wystąpić jedynie w części przyznanych uprawnień. Realizacja całości lub części warunkowych uprawnień zostanie potwierdzona w przyszłych okresach.

Liczba sztuk	2014
Stan na dzień 1 stycznia	38 570
Przyznane	24 073
Wykonane	(38 570)
Wygasłe	-
Stan na dzień 31 grudnia	24 073
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-

Imię i nazwisko	Stan na 01.01.2014	Wykonane w 2014	Przyznane w 2014	Stan na 31.12.2014
Mateusz Morawiecki	10 120	(10 120)	3 857	3 857
Andrzej Burliga	4 282	(4 282)	2 204	2 204
Eamonn Crowley	4 003	(4 003)	2 094	2 094
Michael McCarthy	4 875	(4 875)	2 424	2 424
Piotr Partyga	2 855	(2 855)	2 094	2 094
Juan de Porras Aguirre	-	-	2 217	2 217
Marcin Prell	3 704	(3 704)	1 983	1 983
Marco Antonio Silva Rojas	-	-	2 704	2 704
Mirosław Skiba	4 282	(4 282)	2 248	2 248
Feliks Szyszkowiak	4 449	(4 449)	2 248	2 248
Razem	38 570	(38 570)	24 073	24 073

w tys. zł

Liczba sztuk	2013
Stan na dzień 1 stycznia	38 570
Przyznane	-
Zakończenie kadencji	-
Wygasłe	-
Stan na dzień 31 grudnia	38 570
Uprawnione do wykonania na dzień 31 grudnia	-

Imię i nazwisko	Stan na 01.01.2013	Zakończenie kadencji	Przyznane w 2013	Stan na 31.12.2013
Mateusz Morawiecki	10 120	-	-	10 120
Andrzej Burliga	4 282	-	-	4 282
Eamonn Crowley	4 003	-	-	4 003
Michael McCarthy	4 875	-	-	4 875
Piotr Partyga	2 855	-	-	2 855
Juan de Porras Aguirre	-	-	-	-
Marcin Prell	3 704	-	-	3 704
Marco Antonio Silva Rojas	-	-	-	-
Mirosław Skiba	4 282	-	-	4 282
Feliks Szyszowski	4 449	-	-	4 449
Razem	38 570	-	-	38 570

56. Informacje o zatrudnieniu

Na dzień 31.12.2014 r. zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 11 838 osób oraz 11 688 etatów. W spółkach zależnych zatrudnionych było 3 290 osób (w tym 107 osób pracujących w Banku) oraz 3 147 etatów. Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2014 ukształtowało się na poziomie 11 583 etatów. Przeciętne zatrudnienie w spółkach zależnych Banku Zachodniego WBK S.A. konsolidowanych metodą pełną za 2014 rok ukształtowało się na poziomie 3 124 etatów.

Na dzień 31.12.2013 r. zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. wyniosło 12 084 osoby oraz 11 917 etatów. W spółkach zależnych zatrudnionych było 755 osób (w tym 143 osoby pracujące w Banku) oraz 695 etatów. Przeciętne zatrudnienie w Banku Zachodnim WBK S.A. za rok 2013 ukształtowało się na poziomie 12 369 etatów. Przeciętne zatrudnienie w spółkach zależnych Banku Zachodniego WBK S.A. konsolidowanych metodą pełną za 2013 rok ukształtowało się na poziomie 710 etatów.

57. Dywidenda na akcję

Na dzień publikacji niniejszego raportu Zarząd Banku Zachodniego WBK S.A. nie zakończył analizy w zakresie rekomendacji wypłaty dywidendy za rok 2014.

W dniu 16 kwietnia 2014 roku WZA Banku Zachodniego WBK S.A. podjęło Uchwałę o przeznaczeniu na dywidendę dla akcjonariuszy kwoty 1 000 932 tys. zł z zysku netto Banku za 2013 r., co oznacza, że dywidenda na 1 akcję wyniosła 10,70 zł.

Podpisy wszystkich Członków Zarządu			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
05.03.2015	Mateusz Morawiecki	Prezes Zarządu	<i>M. Morawiecki</i>
05.03.2015	Andrzej Burliga	Członek Zarządu	<i>A. Burliga</i>
05.03.2015	Eamonn Crowley	Członek Zarządu	<i>Eamonn Crowley</i>
05.03.2015	Michael McCarthy	Członek Zarządu	<i>M. McCarthy</i>
05.03.2015	Piotr Partyga	Członek Zarządu	<i>P. Partyga</i>
05.03.2015	Juan de Porras Aguirre	Członek Zarządu	<i>J. de Porras Aguirre</i>
05.03.2015	Marcin Prell	Członek Zarządu	<i>M. Prell</i>
05.03.2015	Marco Antonio Silva Rojas	Członek Zarządu	<i>M. Antonio Silva Rojas</i>
05.03.2015	Mirostlaw Skiba	Członek Zarządu	<i>M. Skiba</i>
05.03.2015	Feliks Szyszkiwiak	Członek Zarządu	<i>F. Szyszkiwiak</i>
Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
05.03.2015	Wojciech Skalski	Dyrektor Obszaru Rachunkowości Finansowej	<i>W. Skalski</i>